

Günün sözü

Prezident İlham Əliyev:

Multikulturalizm və tolerantlıq xalqımızın həyat və yaşam tərzini özündə əks etdirən mühüm dəyərlər olmaqla yanaşı, Azərbaycanın dövlət siyasətinin əsas prioritetlərindəndir. Əsrlər boyu müxtəlif din və etiqadlara mənsub insanların mehribanlıq və qarşılıqlı hörmət şəraitində yaşadığı ölkəmizdə məscidlərin, sinaqoqların və kilsələrin yanaşı fəaliyyət göstərməsi bizim böyük tarixi nailiyyətimizdir.

Avropa Parlamentinin növbəti hədəyanı

Səhifə ⇒ 6

Səhifə ⇒ 5

Tehranın Bakıya özələ nümayişləri:
yaxın keçmişdən bugünə səyahət

№ 56 (30172) 14 mart 2023-cü il, çərşənbə axşamı

Xalq qəzeti

Xalqın qəzeti!

Gündəlik ictimai-siyasi nəşr

1919-cu ildən çıxır

Təsisçi: Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İşlər İdarəsi və qəzetin redaksiya heyəti

vəb-sayt: www.xalqqazeti.az

Azərbaycan–Albaniya: dost və tərəfdaş ölkələr

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Albaniya
Prezidenti Bayram Beqay ilə görüşüb

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev martın 12-də
Albaniya Respublikasının Prezidenti Bayram Beqay ilə görüşüb.

Albaniya Prezidentini salamlayan Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev dedi:

– Salam, bizim ölkəyə səfər etdiyiniz üçün təşəkkür edirəm. Sizi yenidən görməyə çox şadam. Keçən il Tirana-dakı görüşümüzü xatırlayıram və qo-

naqərpərverliyi üçün bir daha təşəkkür edirəm. Ölkənizə rəsmi səfərimdən və Sizinlə, Baş nazirlə müzakirələrdən çox məmnun qaldım.

Əməkdaşlığımızı gücləndirmək üçün qəbul etdiyimiz qərarlar həqiqətən nümayiş etdirir ki, ölkələrimiz arasın-

da çox yüksək səviyyədə dostluq və qardaşlıq əlaqələri var. X Qlobal Bakı Forumu çərçivəsində keçirilən vacib tədbirdə - atam, Prezident Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş xüsusi sessiyada iştirak etmək üçün gəldiyinizə görə Sizə təşəkkür edirəm. Çox sağ olun.

(ardı 2-ci səhifədə)

Roma Papası Fransisk Həzrətlərinə

Zəti-müqəddəsləri!

Tacqoyma. Günüüz münasibətilə Sizi və Sizin simanızda bütün həmməzhəblərinizi şəxsən öz adımdan və Azərbaycan xalqı adından ürəkdən təbrik edir, ən səmimi və xoş arzularımı çatdırıram.

Azərbaycan ilə Müqəddəs Text-Tac arasında münasibətlərin hazırkı səviyyəsi məmnunluq doğurur. Biz sivilizasiyalararası və dinlərarası dialoqun, multikulturalizm dəyərlərinin qorunub saxlanması və daim inkişaf etdirilməsi yolunda uzun illərdən bəri davam edən fəal və səmərəli əməkdaşlığımıza xüsusi əhəmiyyət veririk. Ölkəmizin Müqəddəs Text-Tacda səfirlərinin təsis edilməsi münasibətlərimizin keyfiyyətcə yeni mərhələyə yüksəlməsinin göstəricisi və Azərbaycan-Müqəddəs Text-Tac əlaqələrinin inkişafına verdiyimiz önəmin bariz təzahürüdür.

Multikulturalizm və tolerantlıq xalqımızın həyat və yaşam tərzini özündə əks etdirən mühüm dəyərlər olmaqla yanaşı Azərbaycanın dövlət siyasətinin əsas prioritetlərindəndir. Əsrlər boyu müxtəlif din və etiqadlara mənsub insanların mehribanlıq və qarşılıqlı hörmət şəraitində yaşadığı ölkəmizdə məscidlərin, sinaqoqların və kilsələrin yanaşı fəaliyyət göstərməsi bizim böyük tarixi nailiyyətimizdir. Azərbaycandakı katolik dini icmasının daim böyük diqqət və qayğı ilə əhatə olunması bunun ayani göstəricisidir.

Ölkəmizin Vatikanın tarixi yerlərinin bərpasında iştirakından məmnunluq duyur və bunun dünya mədəni irsinin, zəngin incəsənət xəzinəsinin qorunub saxlanmasına və gələcək nəsillərə ötürülməsinə, eləcə də mədəniyyətlərarası dialoqa töhfə verəcəyinə inamımı ifadə edirəm.

Zəti-müqəddəsləri, mən Sizin Azərbaycan və Müqəddəs Text-Tac arasında əlaqələrin inkişaf etdirilməsində və möhkəmləndirilməsində, səmimi dialoqumun genişləndirilməsində xidmətlərinizi xüsusi qeyd etmək istərdim. Azərbaycandakı multikultural mühit və tolerantlıq ənənələrinə daim verdiyiniz yüksək qiymətə görə Sizə təşəkkür edirəm.

İnanıram ki, Azərbaycan ilə Müqəddəs Text-Tac arasında ümumbəşəri dəyərlərin təşviqi, insanlar arasında qarşılıqlı anlaşma və həmrəyliyin bərqərar olması istiqamətində əməkdaşlıq birgə səylərimizlə bundan sonra da müvəffəqiyyətlə davam edəcəkdir.

Bələ bir əlamətdar gündə Sizə möhkəm cansağlığı, xoşbəxtlik, xeyirxah və müqəddəs missiyanızda uğurlar diləyirəm.

Hörmətlə,

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının
Prezidenti

Bakı şəhəri, 10 mart 2023-cü il

Hikmət Hacıyev:

Qarabağda yaşayan
ermənilərin fərdi
hüquq və təhlükəsizliyi
Azərbaycanın daxili işidir

Səhifə ⇒ 3

Kahramanmaraşda Azərbaycan məhəlləsi salınacaq

Səhifə ⇒ 9

Aktau–Bakı marşrutu
ilə neft nəql olunacaq

Səhifə ⇒ 10

Səhifə ⇒ 13

Ermənistan hakimiyyəti parlament
terrorçusunu əfv etməyə hazırlaşır

Fransanın etnik korsikalıları yox
etmək siyasəti son həddə çatıb

Səhifə ⇒ 13

Səhifə ⇒ 15

Torpaq oyanır,
həyat yenidən canlanır

Bu dəfə görüşün Bakıda keçirilməsi nəzərdə tutulub

Səhifə ⇒ 6

Səhifə ⇒ 6

BMT-də qazandığımız
böyük diplomatik uğur

Azərbaycan regionun
əsas tranzit mərkəzidir

Səhifə ⇒ 11

Laçın yolunda
blokada yoxdur,
ictimai nəzarət isə var

Səhifə ⇒ 5

İran və öküzsayaqı
konservasiya

Səhifə ⇒ 13

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Almaniyaya işgüzar səfəri

Berlinin Brandenburg aeroportunda qarşılama

Martin 13-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Almaniya Federativ Respublikasına işgüzar səfərə gəlir.

AZƏRTAC xəbər verir ki, hər iki ölkənin Dövlət bayraqlarının dalğalandığı Berlin şəhərinin Brandenburg "Willy Brandt" aeroportunda dövlətimizin başçısının şərəfinə fəxri qarovul

dəstəsi düzülmüşdü. Prezident İlham Əliyevi rəsmi şəxslər qarşıladılar.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Almanıyanın aparıcı şirkətlərinin rəhbərləri ilə görüşü olub

Martin 13-də Berlində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin Almanıyanın aparıcı şirkətlərinin rəhbərləri ilə görüşü olub.

AZƏRTAC xəbər verir ki, dövlətimizin başçısı görüşdə çıxış etdi.

Görüşdə iqtisadi sahədə, o cümlədən sənaye, nəqliyyat, enerji, kənd

təsərrüfatı, təhsil, texnologiyalar və digər sahələrdə əməkdaşlıqla bağlı fikir mübadiləsi aparıldı.

(Tədbirdən geniş hesabat qəzetin növbəti nömrəsində verilecək).

YAP heyəti qardaş Türkiyədə

Türkiyə Cümhuriyyətinin Prezidenti, hakim Ədalət və İnkişaf Partiyasının (AK Parti) Sədri Rəcəb Tayyib Ərdoğan Ankarada səfərdə olan Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Sədrinin müavini – Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətini partiyasının mərkəzi qərargahında qəbul edib.

qarşıdan gələn seçkilərdə Rəcəb Tayyib Ərdoğanı rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti adından uğurlar arzulayıb.

*

Nümayəndə heyətini salamlayan Rəcəb Tayyib Ərdoğan iki qardaş ölkə arasındakı münasibətlərin nümunəvi xarakter daşıdığını və uğurlu inkişaf etdiyini söyləyib.

O, Yeni Azərbaycan Partiyasının nümayəndə heyətinin Türkiyəyə səfərinin mühüm mənəvi və siyasi əhəmiyyətə malik olduğunu, dostluq və qardaşlıq örnəyi kimi minnətdarlıq doğurduğunu bildirib.

Rəcəb Tayyib Ərdoğan baş vermiş təbii fəlakətin nəticələrinin aradan qaldırılması istiqamətində göstərdiyi qardaş dəstəyinə görə Azərbaycan dövlətinə və Prezident İlham Əliyevə təşəkkürünü bildirib.

Səmimi qəbula görə minnətdarlığını bildiren YAP Sədrinin müavini – Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqov tarixi köklərə və ortaq dəyərlərə əsaslanan Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin hər iki ölkənin liderlərinin məqsədyönlü siyasəti nəticəsində strateji müttəfiqlik zirvəsinə yüksəldiyini söyləyib.

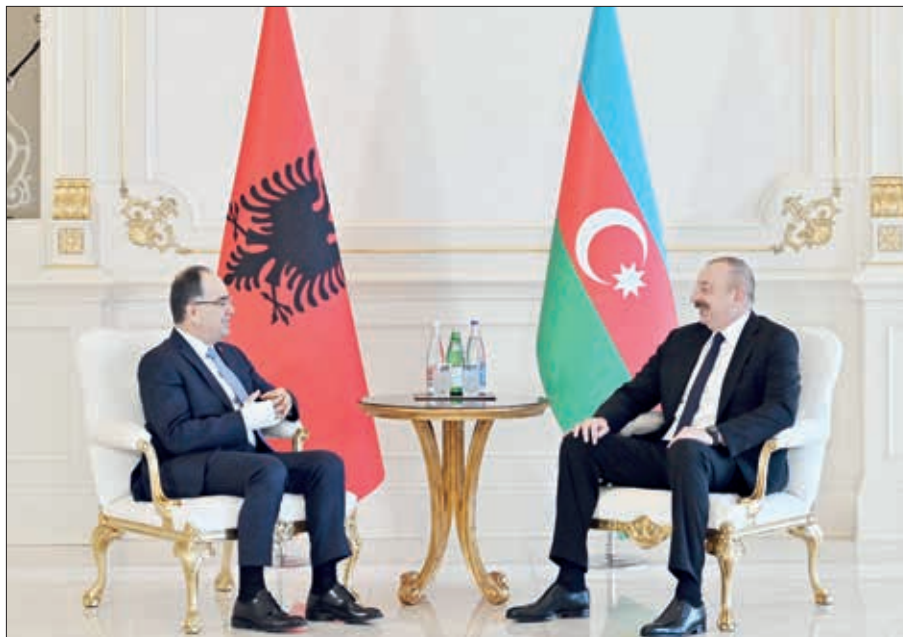
Azərbaycan ilə Türkiyənin hər zaman bir-birinin yanında olduğunu vurğulayan YAP Sədrinin müavini qardaş ölkənin zəlzələnin yaratdığı ağır fəsadları tezliklə aradan qaldıracağına əminliyini ifadə edib. İki ölkənin hakim partiyaları arasında münasibətlərin yüksələn xətt üzrə inkişaf etdiyini diqqətə çatdıran YAP Sədrinin müavini

Azərbaycanlı qonaqlar səfər çərçivəsində AK Parti Sədrinin xarici əlaqələr üzrə müavini, Bursa millət vəkili Efkən Ala ilə də görüşüblər.

Qeyd edək ki, YAP Sədrinin müavini-Mərkəzi Aparatın rəhbəri Tahir Budaqovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətində Milli Məclisin deputatı, Azərbaycan-Türkiyə dostluq qrupunun üzvü Rəhil Həsən, YAP Mərkəzi Aparatının İnformasiya texnologiyaları və ictimaiyyətə əlaqələr şöbəsinin müdiri Nurlan Qələndərov və Beynəlxalq əlaqələr və humanitar məsələlər şöbəsinin aparıcı məsləhətçisi Tələh Həsənzadə təmsil olunurlar.

"Xalq qəzeti"

Azərbaycan-Albaniya: dost və tərəfdaş ölkələr

(əvvəli 1-ci səhifədə)

Əminəm ki, Bakıda qaldığınız müddətdə yaxşı vaxt keçirecəksiniz. Faydalı, ikitərəfli əməkdaşlığımızın vacib məqamlarına toxunmaq üçün bu, çox yaxşı fürsətdir.

Albaniya Prezidenti Bayram Beqay dedi: Təşəkkür edirəm, cənab Prezident. Əlamətdar tədbir olan Bakı Forumunda iştirak etmək üçün Azərbaycana gəlmək, Sizi ziyarət etmək məndə və mənim heyətimdə böyük məmnunluq hissi doğurur. Bu, səfər etmək və Sizi görmək üçün əlavə bir fürsətdir. Əlbəttə ki, atanızın irsi əbədi olaraq yazılıb və hesab edirəm ki, Bakı və bütün ölkə üçün həyata keçirdiyiniz işləri hər yerdə görmək olar. Düənən mən şəhərə çıxdım, bir az gəzdim və şəhərin heyranəmizliyinin şahidi oldum.

Prezident İlham Əliyev: Təşəkkür edirəm.

Prezident Bayram Beqay: Əlbəttə, Sizin qeyd etdiyiniz kimi, biz keçən il görüşmüşük və düşünürəm ki, ölkələrimiz dost ölkələrdir. Biz ikitərəfli əməkdaşlığımızı gücləndirmək üçün çalışmalıyıq, xüsusilə iqtisadiyyat və turizm sahələrində. Bizdə Transadriatik boru kəməri var və ölkənin bütün ərazisini qazlaşdırmaq üçün daha çox iş görməliyik.

Prezident İlham Əliyev: Elədir ki, var.

Prezident Bayram Beqay: Xüsusilə indi - enerji məsələsinin çox önəmli olduğu bir dövrdə. Qaz da çox vacibdir. Biz çox şadiq və bəxtimiz gətirib ki, Siz üzərinizə belə bir öhdəlik götürmüşünüz və Sizin dostluğunuzu qazanmışıq.

Prezident İlham Əliyev: Təşəkkür edirəm.

Görüşdə Azərbaycan ilə Albaniya arasında dostluq və tərəfdaşlıq münasibətlərinin olduğu vurğulandı, ölkələrimizin beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində uğurlu əməkdaşlığı və qarşılıqlı dəstəyi yüksək qiymətləndirildi.

Söhbət zamanı enerji sahəsində əməkdaşlıq, iqtisadi-ticarəti əlaqələrin genişləndirilməsi ilə bağlı fikir mübadiləsi aparıldı, Azərbaycanın Albaniyada səfirliyinin yaradılması, həmçinin Albaniyanın Azərbaycanda səfirliyini təsis etməsi ikitərəfli münasibətlərin inkişafı baxımından müsbət addım kimi dəyərləndirildi. Yüksək səviyyəli qarşılıqlı səfərlərin və təmasların bundan sonra da davam etdiriləcəyi bildirildi.

AZƏRTAC

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyasının məlumatı

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyası Qarabağın erməni ictimaiyyətinin nümayəndələrini reintegrasiya ilə bağlı təmasların davam etdirilməsi, habelə Qarabağda in-

frastruktur layihələrinin reallaşdırılması məsələlərinin müzakirəsi üçün ikinci görüşə dəvət edir.

Görüşün yaxın günlərdə Bakı şəhərində keçirilməsi təklif olunur.

Baş nazir görüşlər keçirib

Martin 13-də Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov ölkəmizdə səfərdə olan Albaniya Respublikasının Prezidenti Bayram Beqay ilə görüşüb.

Nazirlər Kabinetinin mətbuat xidmətindən bildirilib ki, görüşdə X Qlobal Bakı Forumunun əhəmiyyəti vurğulanıb, tədbirin ümummilli lider Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş xüsusi sessiyasında Albaniya Prezidentinin iştirakı yüksək qiymətləndirilib.

Prezident İlham Əliyevin ötən ilin noyabr ayında Albaniyaya dövlət səfərinin iki ölkə arasında əlaqələrin inkişafı baxımından tarixi önəmi qeyd edilib.

Azərbaycan-Albaniya əməkdaşlığının bir çox sahələrdə uğurlu inkişafından məmnunluq ifadə olunub, iqtisadi-ticarət, investisiyaların təşviqi, enerji, kənd təsərrüfatı, humanitar və digər istiqamətlərdə əlaqələrin perspektivləri müzakirə edilib.

*

Martin 13-də Azərbaycan Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov ölkəmizdə səfərdə olan Nobel sülh mükafatı laureatı Kailaş Satyarti ilə görüşüb.

Nazirlər Kabinetinin mətbuat xidmətindən bildirilib ki, görüşdə X Qlobal Bakı Forumunun önəmi vurğulanıb, çox sayda ölkədən tanınmış siyasi və ictimai xadimlərin burada iştirakı tədbirin nüfuzunun göstəricisi kimi dəyərləndirilib.

Nobel sülh mükafatı laureatı Kailaş Satyartinin 40 ildən çoxdur ki, dünya miqyasında uşağ əməyinin istismarına qarşı mübarizənin liderlərindən biri kimi fəaliyyəti yüksək qiymətləndirilib.

Görüşdə, eyni zamanda, digər aktual mövzular ətrafında müzakirələr aparılıb.

"Xalq qəzeti"

X Qlobal Bakı Forumu

Liderlərin Heydər Əliyev irsinə ehtiramı

X Qlobal Bakı Forumu çərçivəsində martın 12-də Heydər Əliyev Mərkəzində Ümummilli Liderin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş “Qlobal liderlərin Heydər Əliyev irsinə ehtiramı” mövzusunda panel iclası keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, əvvəlcə X Qlobal Bakı Forumunun yüksək səviyyəli iştirakçılarının, sabiq dövlət və hökumət başçıların, yüksək səviyyəli digər qonaqların ulu öndər Heydər Əliyev ilə bağlı fikirlərini əks etdirən videoçarx nümayiş olunub.

İclasın moderatoru, Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin həmsədri İsmail Serageldin müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin qurucusu ümummilli lider Heydər Əliyevin misilsiz xidmətlərindən danışib, onun xatirəsinin dərin ehtiramla yad olunduğunu vurğulayıb.

Albaniya Respublikasının Prezidenti Bayram Beqay iclasda çıxış edərək bildirib ki, liderlər cəmiyyət, ölkə və ya region üçün önəmli ola bilər. Lakin Heydər Əliyev dünya miqyaslı lider idi.

Ölkələrimizin oxşar tarixə malik olduqlarını vurğulayan Prezident Bayram Beqay Azərbaycanın və Albaniyanın sovet dövründə totalitar rejimdən əziyyət çəkdiklərini qeyd edib. Etnik münasibətlər və iqtisadi çətinliklərlə üzləşən ölkələrimizin bu çətinliklərin öhdəsindən uğurla gələrək bu gün sürətlə inkişaf etdiklərini deyən Albaniya Prezidenti bildirib: “Ulu öndər Heydər Əliyevin uzaqqören siyasəti, əsasını qoyduğu strategiya nəticəsində Azərbaycan bütün çətinliklərin öhdəsindən bacarıqla gəlib, xoşbəxt gələcəyin əsası qoyulub. Albaniyanın Azərbaycan ilə əmək-

olduğunu vurğuladığını qeyd edən Pətar Stoyanov diqqətə çatdırıb ki, Heydər Əliyev təkcə Azərbaycanın üzlaşdığı çətinliklərin həllində deyil, ölkəsinin qarşıdakı bir neçə onillik ərzində iqtisadi baxımdan güclənməsi üçün də misilsiz xidmətlər göstərib: “Heydər Əliyevin Azərbaycan ilə Bolqarıstan arasında əlaqələrin möhkəmləndirilməsində rolu əvəzədləməkdir. Məhz Heydər Əliyevin siyasi müdriklik, güclü liderlik və xalqa sadıqlıq xüsusiyyətlərinə görə Azərbaycan xalqı onu ümummilli lider adlandı- rıb”.

Çin Hökumətinin Avropa məsələləri üzrə xüsusi nümayəndəsi Vu Honqbo qeyd edib ki, Heydər Əliyev hər zaman Azərbaycan xalqı tərəfindən xatırlanır və sevilir: “Heydər Əliyev Çin xalqının yaxşı dostu olub. 1994-cü ildə ölkəmizə səfəri zamanı Çin liderləri ilə mühüm görüşlər keçirdi. Onun liderliyi dövründə Azərbaycan-Çin münasibətləri sürətlə inkişaf etdi, bir sıra sahələrdə əməkdaşlığın genişləndirilməsi istiqamətində mühüm addımlar atıldı. Hazırda Çin Azərbaycan ilə əlaqələrin daha da inkişafında maraqlıdır”.

İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının sabiq Baş katibi Ekməddin İhsanoğlu tədbirin yüksək səviyyədə təşkilinə görə Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinə minnətdarlığını bildirib, Ulu Öndər Heydər Əliyev ilə görüşlərindən danışib,

inkışafı və güclənməsi yolunda tarixi xidmətlərindən, genişmiqyaslı fəaliyyətdən söz açıb. Ümummilli lider ilə görüşlərindən söz açan Hikmət Çətin dahi şəxsiyyətlə bağlı xatirələrini bölüşərək qeyd edib: “Heydər Əliyev uzaqqören, müdrik dövlət başçısı idi və ölkəsi ilə bağlı arzuları var idi. O, Azərbaycanın dünya birliyində önəmli yer tutmasını, regionda sülhün bərqərar olmasını arzulayırdı”.

Gürcüstan parlamentinin sabiq sədri Nino Burcanadze isə Heydər Əliyevin SSRİ zamanında və müstəqillik dövründə Gürcüstan ilə münasibətlərin inkişafına mühüm töhfə verdiyini deyib: “Heydər Əliyev Gürcüstanın regional layihələrdə iştirak etməsinə və bu layihələr vasitəsilə əhəlinin rifahının yaxşılaşdırılmasına töhfə verib”.

Latviyanın sabiq Prezidenti, Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin həmsədri Vayra Vike-Freyberqa bildirib: “Heydər Əliyev sovet dövründə doğulsa da, bu rejimin qüsurları olduğunu bilirdi. Onunla görüşəndə mənə danışmışdı ki, İkinci Dünya müharibəsində Qələbə Bakı neftinin sayəsində qazanılıb. Təəssüf ki, sovet dövründə Bakının inkişafına lazımi diqqət göstərilmədi. Bu ölkə bütün sovet imperiyasının döyünən ürəyi olmuşdu. Heydər Əliyev bildirdi ki, Bakının sovet rejimi dövründə təhəffəli lazımi səviyyədə dəyərləndirilməyib”.

Ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan müstəqilliyin əvvəllərində parçalanmaq təhlükəsi yaşayan ölkədən tərəqqi yolunda əmin addımlarla irəliləyən

Forum iştirakçıları ulu öndər Heydər Əliyevin məzarını ziyarət ediblər

X Qlobal Bakı Forumunun iştirakçıları martın 12-də Fəxrı xiyabana gələrək xalqımızın ümummilli lideri, müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu Heydər Əliyevin xatirəsini ehtiramla yad ediblər.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Forum iştirakçıları ulu öndərin məzarı önünə gül dəstələri düzüblər. Sonra görkəmli oftalmoloq-alim

Zərifə xanım Əliyevanın da məzarı ziyarət edilib, məzarı üzərinə tər güllər düzüüb.

“Heydər Əliyev xilaskar olmaq üçün doğulmuşdu”

Martın 12-də X Qlobal Bakı Forumu çərçivəsində ulu öndərin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş “Qlobal liderlərin Heydər Əliyev irsinə ehtiramı” mövzusunda tədbir keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, tədbirin ikinci panel iclası “Millətin formalaşması” mövzusunda həsr olunub.

Bosniya və Herseqovinanın xarici işlər naziri Zlatko Laqumçiya moderatorluğu ilə keçirilən panel iclas maraqlı çıxışlarla yadda qalıb. Ümummilli lider Heydər Əliyevin qətiyyətli dövlət başçısı, müdrik siyasi xadim olduğunu vurğulayan Zlatko Laqumçiya bildirib ki, Heydər Əliyev xalqının, millətinin taleyi və xoş gələcəyi üçün mühüm işlər görüb. Qeyd edib ki, Heydər Əliyev Azərbaycan dövlətçiliyini yeni və möhkəm əsaslar üzərində qurub. Z.Laqumçiya Azərbaycanın inkişafında Prezident İlham Əliyevin rolunu da qeyd edib.

Ümummilli lider Azərbaycan xalqını və dövlətini çətin vəziyyətdən xilas etdi”, - deyər Volkan Bozkır vurğulayıb.

Çıxışında dövlət quruculuğundan, milli maraqların qorunmasından danışan Belçikanın sabiq Baş naziri İv Lötərm Azərbaycanın regionda sabitliyin və inkişafın təmin olunmasında rolunu qeyd edib. Heydər Əliyevin nadir şəxsiyyətlərdən biri olduğunu vurğulayan sabiq Baş nazir ümummilli liderin Azərbaycan xalqının və dövlətinin gələcəyi üçün böyük liderlik və cəsarət nümayiş etdirdiyini vurğulayıb.

Şanxay Əməkdaşlıq Təşkilatının sabiq Baş katibi, Tacikistanın sabiq xarici işlər naziri Rəşid Alimov Azərbaycan

Serbiyanın sabiq Prezidenti Boris Ta-diç qeyd edib: “Biz Azərbaycanın simasında dövlət qurmağın, xalqı formalaşdırmağın ən gözəl nümunəsini gördük. SSRİ-nin süqutundan sonra müstəqillik qazanmağa başlayan hər bir respublikaya “qurucu və xilasedici ata” lazım idi. Azərbaycanın qurucu atası məhz Heydər Əliyev oldu”.

Ulu öndərlə bağlı xatirələrini bölüşən Bolqarıstanın sabiq Prezidenti Rosen Plevneliyev bildirib ki, ümummilli lider Heydər Əliyev də, onun övladı - Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev də tolerantlığı üstün tutur, ölkəni inkişaf etdirmək və modernləşdirmək uğrunda səylə çalışır. Vurğulanıb ki, hər iki lider başqalarına örnəkdir.

Gürcüstanın 2010-2012-ci illərdə Baş nazirinin müavini olmuş Eka Tkeşelaşvili çıxışında Sovet imperiyasının dağılmasından sonra Azərbaycan və Gürcüstanın müstəqillik uğrunda keçdiyi çətin yoldan danışib. İndi hər iki ölkənin müasir və demokratik inkişaf yolu ilə irəlilədiyini vurğulayan Eka Tkeşelaşvili Heydər Əliyevin zamanından asılı olmayaraq, həmişə xalqının yanında olduğunu qeyd edib.

Birləşmiş Millətlər Təşkilatının Baş Assambleyasının 75-ci sessiyasının Prezidenti Volkan Bozkır 2023-cü ilin həm Türkiyə, həm də Azərbaycan üçün əlamətdar olduğunu diqqətə çatdırıb. V.Bozkır deyib: “Biz bu il iki mühüm hadisəni -Türkiyə Respublikasının qurulmasının və ulu öndər Heydər Əliyevin anadan olmasının 100 illik yubileylərini qeyd edirik”.

Azərbaycanla Türkiyənin müasir dövlətin yaranması baxımından da oxşarlıqlarının olduğunu diqqətə çatdıran BMT rəsmisi deyib ki, Türkiyə Osmanlı imperiyasının dağılmasından, Azərbaycan isə SSRİ-nin süqutundan sonra yaranıb. “SSRİ dağıldandan sonra Azərbaycan çətin günlər yaşadı. Vəziyyət çox kritik idi.

xalqının böyük oğlu Heydər Əliyevin anadan olmasının 100 illiyinə həsr olunmuş tədbirdə iştirak etməkdən məmnunluğunu ifadə edib. O, görkəmli dövlət xadimi, dünya səviyyəli siyasi xadim Heydər Əliyevin Azərbaycanın müstəqillik uğrunda mübarizəsi istiqamətində atdığı addımları yüksək qiymətləndirib. “Heydər Əliyev tənəzzül yaşayan və böhran vəziyyətində olan Azərbaycanı iqtisadi cəhətdən güclü dövlətə çevirə bildi. Hazırda Azərbaycan dünyanın bir çox dövlətləri ilə səmərəli şəkildə əməkdaşlıq edərək, yeni etibarlı tərəfdaş və dostlar qazanmaqla yanaşı, həmçinin öz iqtisadiyyatını, elmini və mədəniyyətini inkişaf etdirib”, - deyər R.Alimov qeyd edib.

Rumıniya parlamentinin üzvü, 2018-2019-cu illərdə Rumıniya Baş nazirinin müavini olmuş Ana Birçall çıxışında vurğulayıb ki, ulu öndər Heydər Əliyev çətin vəziyyətdə olan Azərbaycanın nəyə ehtiyacı olduğunu bilirdi. Bunlar iqtisadi inkişaf, sosial ədalət, dünyəvi və müstəqil dövlətin yaradılması idi. Azərbaycan zəngin mədəniyyətə malik ölkədir və dəyərlərinə sahib çıxmağı bacarır.

Bosniya və Herseqovinanın sabiq Prezidenti Mladen İvaniç Heydər Əliyevin öz xalqı üçün gördüyü işlərin misilsiz olduğunu qeyd edib. Bildirilib ki, ümummilli liderin dərin düşüncəsi, təfəkkürü, hadisələri qabaqcadan görmək bacarığı Azərbaycan xalqına nicat gətirib. O, millətin formalaşmasında Heydər Əliyev kimi liderlərin rolunu xüsusi vurğulayıb. Dövlət quruculuğunun, xalqın formalaşmasının asan proses olmadığını diqqətə çatdıran Latviyanın sabiq Prezidenti Valdis Zatlers deyib: “Heydər Əliyev 100 il bundan əvvəl lider olmaq üçün doğuldu. Onun arzusu sabit, çiçəklənən, suveren, müstəqil dövlət qurmaq idi və Heydər Əliyev bu arzusunun reallaşdırıcısıdır”.

daşlığın inkişafına böyük önəm verdiyini vurğulayan ali qonaq qeyd edib: “Biz Xəzər regionunda sülhün və sabitliyin davamlı olmasını istəyirik. Həmçinin biz Azərbaycan ilə əməkdaşlığı daha da möhkəmləndirmək niyyətindəyik. Ölkələrimiz Cənub Qaz Dəhlizi kimi mühüm layihələrlə regional və global sülhə töhfə verirlər. Həm Azərbaycan, həm də Albaniya dini dözümlülüyü ilə tanınır. Ölkələrimiz dini və mədəni müxtəlifliyi fəal şəkildə təşviq edir”.

Ukraynanın sabiq Prezidenti Viktor Yuşenko diqqətə çatdırıb ki, SSRİ dağıldandan sonra keçmiş müttəfiq respublikaların gələcəyi tamamilə fərqli oldu: “Müstəqilliyin ilk illərində ölkələri idarə etmək böyük məsuliyyət tələb edir. Heydər Əliyevdən ölkəni idarə etməkdə ən çətin nə olduğu soruşulanda o, suveren dövlətin əsasını qoymaq olduğunu deyib və buna da nail olub. Azərbaycan xalqı ucun belə bir liderə sahib olmaq böyük xoşbəxtlikdir. Heydər Əliyev çox mədəni, ədalətli insan idi. Naxçıvana səfər edəndə gördüm ki, Heydər Əliyev ölkəsi üçün yorulmadan çalışır”.

Bolqarıstanın sabiq Prezidenti Pətar Stoyanov çıxışında 1999-cu ildə Prezident kimi ilk dəfə Azərbaycana səfər etdiyini xatırladıb. Bildirib ki, bu, ölkələrimizin müstəqilliyinin bərpasından sonra Bolqarıstan Prezidentinin Azərbaycana ilk rəsmi səfəri idi. O, Prezident Heydər Əliyevin Azərbaycanın müstəqilliyinin bərpası ərəfəsində ölkəmizin üzlaşdığı çətinliklərlə mübarizədə rolundan, yürütdüyü uzaqqören siyasət nəticəsində qazanılan uğurlardan danışib.

Ulu Öndərin ölkənin inkişafının beynəlxalq iqtisadi əməkdaşlıqla sıx bağlı

dahi şəxsiyyətlə bağlı xatirələrini bölüşüb: “Heydər Əliyev dahi şəxsiyyət və müdrik lider idi. O, müstəqil Azərbaycanın Prezidenti olduqdan sonra ölkənin qüdrətinin daha da artırılması istiqamətində yorulmadan və fədakarlıqla çalışıb. Heydər Əliyev ikitərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlıq vasitəsilə Azərbaycanın iqtisadi rifahının möhkəmlənməsinə nail olub”.

Rumıniyanın sabiq Prezidenti Emil Konstantinesku çıxışında ümummilli lider Heydər Əliyevin Azərbaycanın müstəqilliyinin qorunub saxlanılmasında, ölkəmizin inkişafında əvəzsiz xidmətlərindən söz açıb. Bildirib ki, ulu öndər Heydər Əliyev neft-qaz sahəsində fəaliyyət göstərən aparıcı şirkətləri əməkdaşlıq üçün ölkəyə dəvət edərək, Azərbaycanın iqtisadi qüdrətinin möhkəmlənməsinə nail oldu. Sabiq Prezident Rumıniya ilə Azərbaycan arasında əkitərəfli əlaqələrin inkişafında və möhkəmlənməsində Heydər Əliyevin töhfələrini xüsusi vurğulayıb.

Ərəb Dövlətləri Liqasının sabiq Baş katibi Əmr Musa dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin siyasi müdrikliyindən, yüksək liderlik keyfiyyətlərindən danışib. O, ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycanın tərəqqisində, beynəlxalq əlaqələrinin genişlənməsində, o cümlədən ərəb dünyası ilə əməkdaşlığın inkişafında mühüm xidmətlərini qeyd edib. Bildirib ki, Heydər Əliyevin müəyyənləşdirdiyi inkişaf strategiyası hazırda Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir.

Türkiyənin sabiq xarici işlər naziri Hikmət Çətin çıxışında ulu öndər Heydər Əliyevin müstəqil Azərbaycanın

dövlətə çevirdiyini vurğulayan Vayra Vike-Freyberqa deyib: “Əgər o, olmasaydı, bu ölkədə nələrin baş verəcəyini təsəvvür edə bilmirəm. Çünki zəngin enerji yataqlarına sahib olan ölkələrin digər dövlətlərlə, qonşuları ilə əlaqələri çox vacibdir. Müasir Azərbaycan dövləti Heydər Əliyevin liderliyi ilə yaradılıb”.

BMT-nin Cenevrə Nümayəndəliyinin baş direktorunun şəxsi köməkçisi David Çıxvaldze bu gün Azərbaycanın əsası ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş siyasətin uğurla həyata keçirilməsi nəticəsində sürətlə inkişaf etdiyini vurğulayıb: “Mən 1990-cı illərdən bəri Azərbaycana gəlirəm. Bu illər ərzində ölkənin dinamik inkişafının şahidiyəm. Heydər Əliyevin müdrik siyasəti bu gün də uğurla davam etdirilir. Güclü, konstruktiv və balanslı siyasət yürütdən qonşulara sahib olmaq çox mühümdür”.

“Heydər Əliyev görkəmli şəxsiyyət, müdrik dövlət xadimi, yüksək liderlik keyfiyyətlərinə malik dahi insan idi”, - deyən ICESCO-nun sabiq Baş direktoru Əbdüləziz bin Osman əl-Tüveycri ümummilli liderin Azərbaycanın ICESCO-ya üzv olması istiqamətində fəaliyyətini xüsusi vurğulayıb: “Azərbaycan ilə ICESCO arasında sıx əməkdaşlıq əlaqələrinin yaranmasında Heydər Əliyevin böyük töhfələri olub. Heydər Əliyevin inkişaf strategiyasını uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycanın ICESCO ilə əməkdaşlığı daha da möhkəmlənib. Prezident İlham Əliyevin yürütdüyü siyasət nəticəsində Azərbaycan bu gün inamla inkişaf edir”.

Çıxışlardan sonra müzakirələr aparılıb.

İrəvan hər şeyi sıfırlamaq istəyirmi?

“Nə qədər pisdirsə, bir o qədər yaxşıdır”. Siyasi, iqtisadi, hərbi cəhətdən dalana dırənmiş və sülh danışıqlarından boyun qaçıran rəsmi İrəvan, deyəsən, bu rus zərbi-məsəlindəki hikməti özünün sonuncu taktikası kimi dövrüyyəyə buraxıb.

İrəvanın bu yeni taktiki gedişinin motivlərini Qərbdən, yaxud Şimaldan aldığı-nı hələlik dəqiq söyləmək çətinidir, amma məqsədinin Azərbaycanla sülh müqaviləsinin imzalanmasını mümkün qədər gecikdirmək olduğu gün kimi aydındır. Onun belə “məsləhətləri” fars qardaşlarından da ala biləcəyi versiyasını nəzərdən qaçıрмаq olmaz.

Siyasi riyakarlığın altından boylananlar

Ermənistan Təhlükəsizlik Şurasının katibi Armen Qriqoryanın “Azadlıq” radiosuna müsahibəsində dediyi fikirlər İrəvanın, əvvəllər olduğu kimi, arzularını gerçəklilik kimi qələmə verməsindən daha çox, kənardan alınan sifarişi yerinə yetirməyə bənzəyir. “Dağlıq Qarabağın təhlükəsizliyi məsələsi”ndən dəm vuran Qriqoryan sülh müqaviləsini imzalamaları üçün bir növ İrəvanın şərtlərini irəli sürür: “Bakı Qarabağın erməni sakinləri ilə ultimativ dildə danışmağa, çəşdid üsullarla onlara təzyiq göstərməyə çalışır. Bunu deyərkən, Laçın yolunun blokadasını, üstəlik, Bakının təxribatlarını, terror fəaliyyətini nəzərdə tuturam. Danışıqların baş tutması üçün diskussiya üçün imkan yaratmaq və mövcud anlaşmalar çərçivəsində qalmaq zəruridir. Çünki biz təhlükəsizlik və hüquqi məsələləri müzakirə edəcəyik”.

Bu sözləri adi bir erməni məmuru deyil, Bakı və İrəvan arasında imzalanacaq sülh müqaviləsinin mətninin hazırlanması prosesinə birbaşa cavabdeh sayılan əsas simalardan biri deyir. Qriqoryanın radio-bəyanatının mahiyyətinə diqqətlə fikir versək, görürük ki, bu, faktiki olaraq, Paşinyan iqtidarının sülh prosesinin, barışıq dialoqunun, ümumiyyətlə, son vaxtlar normalaşmasına ümidlərin cücərdiyi Ermənistan-Azərbaycan münasibətlərinin üzərinə “svastikalı” erməni xaçının qoyulması məntiqinə gəlir. Bunun başqa izahı yoxdur.

Ermənilərin təhlükəsizliyinin baş təminatçısı bununla da kifayətlənmiş, məsələyə daha geniş aspektdə, - “beynəlxalq miqyasda” yanaşmağa cəhd göstərir: “Beynəlxalq mexanizm ondan ibarətdir ki, Stepanakertlə (?)! Bakı arasında danışıqlar və ya müzakirələr aparılsın və bunun nəticəsində orada xüsusi mexanizmlər işləsin. Məsələn, Dağlıq Qarabağla təmas xəttinin ətrafında hərbi-sizləşdirilmiş zona yaradıla bilər. Həmin hərbi-sizləşdirilmiş zona, təbii olaraq, Dağlıq Qarabağın təhlükəsizliyinin təminatçısı olacaq”.

Yenə muxtariyyət mərzəi

Stepanakerti (Xankəndi –red.) əlahid-də statusa malik tərəf kimi bizə və beynəlxalq ictimaiyyətə sırımağa çalışan İrəvan bir ovuc erməninin yaşadığı “Dağlıq Qarabağ”ın nə az, nə çox, “özünəməxsus muxtariyyətdən” söz açır, bu işin hüquqi tərəfinin beynəlxalq müstəvidə “həlləndən” danışır. “Azadlıq” radiosuna müsahibəsində “Qarabağ ermənilərinin hüquqları və təhlükəsizliyi”, “DQ ətrafında hərbi-sizləşdirilmiş zona” kimi sərəmsən və üstünda xətt çəkilmiş ideyaları yenedən gündəmə gətirməyi hədəfləyən Qriqoryan, görünür, Bakının buna hansı cavabı verəcəyini hesablamayıb.

Dünya hərbi tarixində görünməmiş prezidentlə üzləşmişik: müharibəni

uzudan, təslim aktını imzalayan tərəf sülh sazişinə də qol qoymaq üçün qalib tərəfə şərtlər irəli sürür. Ona bu cəsarəti verən nədir, yaxud kimdir? Ritorik sualdır, amma yenə də cavabı araşdırmağa çalışsaq. Bəlkə Avropa İttifaqının öz ərazisinə, şərti sərhədin o üzünə çağırdığı uzunmüddətli mülki missiyası, yaxud “cənnətlə qaradaşın” İrəvanın revanşist siyasi kəsiminə artan himayədarlığı, yoxsa son vaxtlar Hindistandan aldığı bir neçə dəst raket və qaubitsalar ona bu cürəti verib? O da ola bilər ki, hava sərhədimizi poza-raq, bir saata yaxın ərazimizin üzərində dövrə vuran İranın hərbi təyyarəsi separatçı hərəklərə yuxarıdan intibahnamələr səpələyib.

Bir il bundan əvvəl, 2022-ci ilin martında Azərbaycan Ermənistanla münasibətləri normalaşdırmağa nəzərdə tutan 5 əsas prinsipi İrəvanın diqqətinə çatdırdı. Həmin prinsiplərin heç birində Qarabağın etnik erməni əhalisi ilə bağlı müddəa yer almırdı və Paşinyan bunun Azərbaycanın daxil işi olduğunu de-fakto qəbul etdi. Ondan sonrakı ikitərəfli və üçtərəfli

görüşlərdə Bakı Qarabağın erməni icması ilə dialoqun mümkünlüyünü açıqladı, amma ortada bu təmasların dinindən və millətindən asılı olmayaraq, ölkənin bütün vətəndaşlarının riyət etdiyi qanunlar çərçivəsində aparılması reallığı durur. Bəs indi nə baş verdi ki, haylar sınıq valı bir daha səsləndirməyə qərar verdilər? Hər şey onu nişan verir ki, İrəvan Bakı ilə sülh dialoqunun predmetlərini bütün müstəvilərdə, özünə sərf edən şəkildə təzələməyə, qaydalarını pozduğu oyuna sıfırdan başlamağa qərar verib.

Azərbaycandan daha bir xoşməramlı addım

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyası Qarabağın erməni ictimaiyyətinin nümayəndələrini reinteqrasiya ilə bağlı təmasların davam etdirilməsi, habelə Qarabağda infrastruktur layihələrinin reallaşdırılması məsələlərinin müzakirəsi üçün ikinci görüşə dəvət edib. Görüşün yaxın günlərdə Bakı şəhərində keçiriləcəyi gözlənilir. Biz “Qarabağ ermənilərinin cəmiyyətimizə inteqrasiyası, bərabər hüquqlu vətəndaşlarımız kimi, təhlükəsiz və təminatlı yaşamaqları üçün əlimizdən gələni edəcəyik”, – demişdik və bunu əməldə göstəririk. Haylar bu gün İrəvanda əyləşib məsuliyyətsiz bəyanatlar, boş vədlər verən qriqoryanların onlara sahib çıxmayacağına nə qədər tez inansalar, biro qədər yaxşıdır. Ondan sonra Bakının xoş məramla uzatdığı barışıq əlini bir o qədər tez sıxacaqlarına əminik.

Yolunuz açıq olsun!

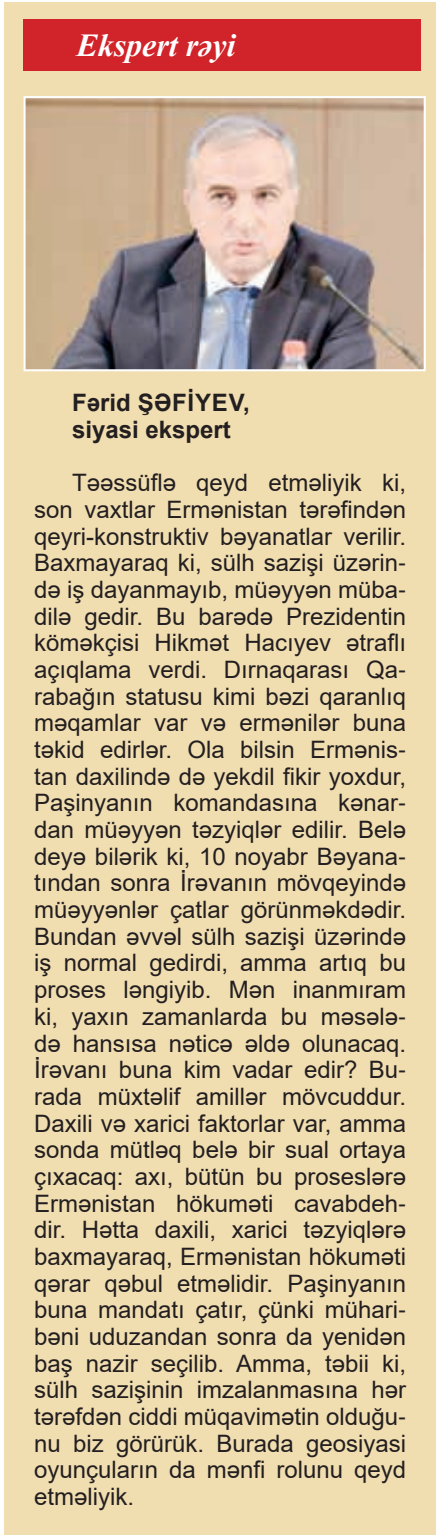
Sərəmsən ideyanın müəllifi Qriqoryanın cavabını Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi, Prezident Administrasiyası Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev olduqca korrekt şəkildə verdi: “Qarabağ münacişəsi həll olunub. Bizim üçün Qarabağ məsələsi beynəlxalq gündəlikdən çıxıb. Təsədüfi deyil ki, Brüssel, Moskva, Praqa, Soçi görüşlərində qəbul edilən sənədlərdə Qarabağa istinad yer almır. Qarabağda yaşayan erməni sakinlərin fərdi hüquq və təhlükəsizliyi Azərbaycan Konstitusiyasına və qanunlarına uyğun həll olunacaq. Erməni sakinlərə heç bir xüsusi imtiyazın verilməsi nəzərdə tutulmur. Bu məsələnin Ermənistan və digərlərinə qətiyyənlə aidiyyəti yoxdur”.

Ermənistan Təhlükəsizlik Şurasının katibi Armen Qriqoryan Qarabağ ermənilərinə rəsmi Bakının hansı alternativ variantı təklif etdiyini, deyəsən, unudub. Ona təklifimizi bir daha, həm də ən yüksək səviyyədə, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sözlərini xatırladıq:

“Azərbaycanın bayrağı altında yaşamaq istəyənlərə hər cür şərait yaradılacaq. Ölkəmizin vətəndaşları kimi, ermənilərin də hüquqları və təhlükəsizliyi təmin ediləcək, onlar daha yaxşı yaşayaçaqlar. Əgər kimsə bizim vətəndaşımız olmaq istəmişə, yol bağlı deyil, açıqdır. Gədə bilər. Ya özləri gədə bilər, heç kəs onlara mane olmayacaq, ya da sülhyaradamların yük məşinlərinin brezentli altında, istəssələr, lap avtobusla çıxıa bilərlər. Yol açıqdır”.

Özünü bütün ermənilərin təhlükəsizliyinə cavabdeh sayan Armen Qriqoryana bu dəfə təklifimizi və göstərdiyimiz yolu həmişəlik yadında saxlamağı məsləhət görürdik.

İ.HƏSƏNQALA,
“Xalq qəzeti”

Ekspert rəyi

Fərid ŞƏFİYEV, siyasi ekspert

Təəssüflə qeyd etməliyik ki, son vaxtlar Ermənistan tərəfindən qeyri-konstruktiv bəyanatlar verilir. Baxmayaraq ki, sülh sazişi üzərində iş dayanmayıb, müəyyən mübadilə gedir. Bu barədə Prezidentin köməkçisi Hikmət Hacıyev ətrafı açıqlama verdi. Dırnaqarası Qarabağın statusu kimi bəzi qarənliq məqamlar var və ermənilər buna təkid edirlər. Ola bilsin Ermənistan daxilində də yekdill fikir yoxdur, Paşinyanın komandanına kənardan müəyyən təzyiqlər edilir. Belə deyə bilərik ki, 10 noyabr Bəyanatından sonra İrəvanın mövqeyində müəyyənələr çatlar görünməkdədir. Bundan əvvəl sülh sazişi üzərində iş normal gedirdi, amma artıq bu proses ləngiyib. Mən inanmıram ki, yaxın zamanlarda bu məsələdə hansısa nəticə əldə olunacaq. İrəvanı buna kim vadar edir? Burada müxtəlif amillər mövcuddur. Daxili və xarici faktorlar var, amma sonnda mütləq belə bir sual ortaya çıxacaq: axı, bütün bu proseslərə Ermənistan hökuməti cavabdehdir. Hətta daxili, xarici təzyiqlərə baxmayaraq, Ermənistan hökuməti qərar qəbul etməlidir. Paşinyanın buna mandatı çatır, çünki müharibəni uzudandan sonra da yenedən baş nəzir seçilib. Amma, təbii ki, sülh sazişinin imzalanmasına hər tərəfdən ciddi müqavimət olduğunu biz görürük. Burada geosiyasi oyunçuların da mənfi rolunu qeyd etməliyik.

Türkiyə mediasında davamlı olaraq Azərbaycan ərazilərində Ermənistanın törətdiyi ekoterrora diqqət yönəldilir. Məqalələrdə Azərbaycanı ekofəalları, qeyri-hökumət təşkilatlarının nümayəndələrinin, şəhid ailə üzvləri və qazilərin könüllülərlə birlikdə Azərbay-

həqiqətə uyğun deyil, açıq-aşkar dünya ictimaiyyətinə aldatmaq cəhdidir. Real-lıq isə budur ki, həmin yol müli şəxslər və müli təyinatlı yüklərin keçdi üçün açıqdır, həmçinin Beynəlxalq Qızıl Xaç Komitəsinin xətti ilə humanitar yüklərin sərbəst hərəkəti təmin edilir.

Rusiya sülhməramlıları məxsus avtomobillərin Laçın–Xankəndi yolunda hərəkəti daha da intensivləşib. Belə ki, gün ərzindən, ümumilikdə, 100-dən çox humanitar təyinatlı avtomobilin keçidinə şərait yaradılıb.

Dünya ictimaiyyətinə də bəllidir ki, Azərbaycan dövlətinin nəzarəti olmadan Laçın yolunda şəffaflığı təmin etmək mümkün deyil. Bu aksiya həm də separatizmə, onun hər cür təzahürünə qarşı yönəlib və regionda sabitliyin, təhlükəsizliyin təmini baxımından mühüm əhəmiyyətə malikdir. Regionda ekoloji fəlakətin qarşısının alınması, sülh və sabitliyin təmini baxımından vacibdir və dünya bu məsələdə Azərbaycanı haqq işinə dəstək verməlidir.

Rizvan FİKRƏTOĞLU,
“Xalq qəzeti”

Martin 11-də İran İslam Respublikasına məxsus hərbi təyyarənin Azərbaycan–İran dövlət sərhədi boyunca, Zəngilan rayonundan Biləsuvar istiqamətinə və geriyyə doğru uçuş həyata keçirməsi, heç şübhəsiz, cənub qonşumuzun əzələ nümayişidir.

Tehranın Bakıya əzələ nümayişləri: yaxın keçmişdən bugünə səyahət

Azərbaycan qorxmayacaq, ona görə ki...

Əlbəttə, 44 günlük müharibədən sonra İranın belə hərəkəti ilk dəfə deyil baş verir. Ölkə ötən il Araz çayı boyunca Azərbaycan sərhədləri yaxınlığında genişmiqyaslı hərbi təlimlər keçirmişdi. Buna qarşılıq ölkəmiz də Türkiyə ilə birgə həmin bölgədə hərbi təlim təşkil etmişdi. Bakı Tehranın təxribatından, qətiyyənlə, çəkinmədiyini göstərmişdi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ötən il noyabrın 25-də ADA Universitetində gerçəkləşmiş “Orta Dəhliz boyunca: geosiyasət, təhlükəsizlik və iqtisadiyyat” mövzusunda beynəlxalq konfransın açılışında Azərbaycanın Cənub qonşusunun həkərlərdən qorxmadığını bildirmişdi. “İran ilə sərhəddə hərbi təlimlər keçirməli olduq ki, onlardan qorxmadığımızı nümayiş etdirmək. Mən İranın üç

vaxtdan indiyədək ona məxsus hərbi təyyarələr Azərbaycan sərhədini pozma-

Əlbəttə, İranın əzələ nümayişinə qardaş Türkiyədən reaksiya gəlməsi təbii. Çünki artıq Bakı–Ankara əməkdaşlığının “Şuşa bəyannaməsi” adlanmış daha dərin müttəfiqlik paktı mövcuddur. Türkiyə haqqında söz açdığımız birgə “Qardaş yumruğu” təlimi ilə də İrana Azərbaycanın yanında olduğunu göstərmişdi. Şübhəsiz, hava təhdidi bu göstərişlərin də sayını artıracaqdır. Xatırladaq ki, Türkiyənin Milli Müdafiə naziri yanvarın 10-da azərbaycanlı qaziləri qəbul edərkən də Bakıya təhdidlərin, eyni zamanda, Ankaraya yönəldiyini vurğulamışdı: “Bütün dünya Türkiyə ilə Azərbaycanın bir ananın iki oğlu olduğunu gördü. Bundan sonra Tür-

prezidenti – Hatəmi, Əhmədinejad və Ruhani ilə işləmişəm. Bütün bu illər ərzində bugünkü bənzər vəziyyət yaranmamışdı. Heç vaxt İran bizim sərhədimizdə bir neçə ay müddətində iki hərbi təlim keçirməmişdi. Heç zaman Azərbaycana qarşı bu qədər nifrət və hədə-qorxu ilə dolu bəyanat verilməmişdi”.

Bəli, Bakı Tehranın təxribatları, hədə-qorxuları qarşısında geri addım atmır və atmaq niyyətində də deyil. Bu, öz yerində. Görünən budur ki, İran da Azərbaycanla gərginliyi yumşaltmaq istəmir. Ölkə davranışları ilə bir daha sübut edir ki, bu il yanvarın 27-də Tehrandakı səfirliyimizə qanlı hücumun, terror əməlinin də təşkilatçısı elə onun özüdür. Necə dəyərlər, eyni dalğa, eyni koordinat. Səfirliyimizə hücum ərazi bütövlüyü-müzə qəsdin göstəricisi idisə, hərbi təyyarənin uçuşu da mahiyyətə eyni məqsədə “xidmət edir”.

Yuxarıdakı sitatda da diqqətə çatdırdığımız kimi, cənab İlham Əliyevin ölkəmizə rəhbərliyi dönməndə İrandan ölkəmizə münasibətdə heç vaxt bu sayaq həyasızlıq əməlləri qeydə alınmayıb. Amma bir qədər əvvələ nəzər salsaq, görürük ki, Tehrandan Bakıya qarşı, belə demək mümkünsə, hərbi demarşları olub. Fikrimizin təsdiqi üçün 2000-ci illərin əvvəllərinə ekskurs edək. Həmin vaxt İran “bp”nin neftxətaran gəmisinə hücum gerçəkləşdirmiş və onu Bakıya doğru geri çəkilməyə vadar etmişdi. Bundan sonra Cənub qonşumuza məxsus gəmilərin Azərbaycan sərhədində manevrləri qeydə alınmışdı. Həmin vaxt Türkiyə ölkəmizə hərbi katehədiyyə etmişdi. Əlbəttə, Ankaranın bu hədiyyəsi yalnız rəmzi mənə daşıyırdı. Məlum idi ki, o zaman bir tankerlə İranın qarşısına çıxmaq mümkün deyildi. Ancaq mesaj verilmişdi: Xəzərdə Azərbaycana qarşı hənle Türkiyəyə qarşı hənlelir.

Lakin su sərhədlərimizə təxribatlar ara versə də, 2001-ci ildə İrana məxsus qırıcıların Xəzərin Azərbaycan sektorunda görünmələri adi hal almağa başladı. Bir dəfə onlar, hətta, Bakının 100 kilometrliyindəki yaxınlaşdılar. Belə olduqda yenə qardaş Türkiyədən reaksiya gəldi.

İranın Türkiyədəki səfəri ölkənin Xarici İşlər Nazirliyinə çağırıldı və ona rəsmi şəkildə bildirildi ki, Ankara heç bir halda Azərbaycanın sərhədinin pozulmasına biganə qalmayacaq. 24 avqust 2001-ci ildə qardaş ölkənin qırıcıları Bakı səmasında gördündülər. Yada sala ki, həmin vaxt Azadlıq meydanı bu görüntünü izləyənlərin böyük izdihamına şahidlik etdi. Maraqlıdır ki, Tehran Türkiyə qırıcılarının Azərbaycanda görünməsi səbəbindən Bakıdan izahat tələb etdi. Əlbəttə, belə bir tələbdən böyük həyasızlıq ola bilməzdi. Həm sərhədi pozasan, həm də başqa dövlətdən izahat istəyəsən!

O zaman İrana heç bir izahat verilmədi. Ancaq Bakı səmasında türk şahinlərini gören molla rejimi tısbəğa qınına çəkilən kimi geri çəkildi, həmin

kiyəyə, Azərbaycana hər hansı bir şəkildə planı olan varsa, bu addımı atmadan əvvəlcə iki dəfə düşüncək”.

İran indi H.Akarın diqqətə çatdırdığımız fikirləri barədə daha çox düşüncəlidir. Bununla yanaşı, ümumən, son aylar İranın Azərbaycana qarşı artan təhdidlərinin dünya ictimaiyyətinin də diqqət mərkəzində olduğunu vurğulamalıyıq. Yada salaq ki, ABŞ Dövlət Departamentinin mətbuat katibi Ned Prays bir müddət öncə keçirdiyi gündəlik brifinq zamanı Tehranın İranın Rəst şəhərində baş vermış terror aktını Bakının üstünə atmaq niyyətinə münasibət bildirərək, bunu molla rejiminin Azərbaycanda təxribat törətmək bəhanəsi kimi qiymətləndirmişdi. O bildirmişdi ki, İrandan belə hərəkətlər davam edəcəyi təqdirdə, Vaşinqton öz dəstəyini göstərəcəkdir. “Siz Azərbaycanın adını çəkdiniz. Dövlət katibinin azərbaycanlı həmkarını bu həftənin əvvəlində görmək imkanı olub. İranın region üçün təhlükə olduğunu çox açıq şəkildə bildirdik. Biz tərəfdaşlarımızın yanında olmağa, onları dəstəkləməyə və nəticədə İranın öz regionunda və bəlkə də ondan kənarda göstərdiyi sabitliyi pozan təsiri qarşı durmağa davam edəcəyik”.

Hazırda İran hərbi qücrsünün reydi Azərbaycana təhdididir. Heç şübhəsiz, Vaşinqtonda bu məqamı nəzərə alırlar. Ancaq İrana qarşı barışmaz mövqe nümayişinin İsrail təmayülüdür. İsrail dövləti Tehranın, belə demək mümkünsə, qırıcı təyyarə təhdidində gəlməyi reaksiya verməsi labüddür. Yeri gəlmişkən, ölkənin sabiq baş naziri Ehud Olmert “Real TV”yə açıqlamasında bildirib ki, İran çox diqqətli olmalı və Azərbaycanla qarşıdurmağa imkan verməməlidir. “Azərbaycan güclü ölkədir və daha da güclü olacaq, çünki onun güclü dostları var, İsrail də onlardan biridir”, – deyən keçmiş baş nazirin sözlərinə görə, İran çox aqressiv ölkədir və beynəlxalq ictimaiyyət bundan xəbərdardır: “ABŞ və digər ölkələrlə birlikdə ölkələri İran təhdidlərindən qorumaq üçün hər şeyi etməliyik. Biz Azərbaycanı da İranın təcavüzündən qorumalıyıq”.

Sonda onu da vurğulayaq ki, Azərbaycanın İranın təcavüzündən qorunması beynəlxalq diktədir. Məsələnin zəruriliyinin dərkə Bakının illər ərzində apardığı xarici siyasətin böyük uğurudur. Məhz buna görə Azərbaycan Prezidenti ölkəmizin İslam respublikasından çəkinmədiyini bildirir. Dövlətimizin başçısı öz gücünə, yaratdığı şəraitin ölkəsi üçün etibarlılığına əminidir. İran isə bu sayaq davranışları ilə beynəlxalq aləmdəki despot icmına bir qədər də yeni “rəng çalarları” daxil etməkdədir. Ölkə mövcud daxiletmənin nələrə gətirib çıxaracağını düşüncəlidir. Ancaq görünən budur ki, mollaokratiya düşüncək qabiliyyətini, tamamilə, itirib. Birici təyyarə ilə əzələ nümayişi, məhz, bunun nəticəsidir.

Ə.CAHANGİROĞLU,
“Xalq qəzeti”

Təqvim yada salır

Azərbaycan 15 il bundan əvvəl BMT Baş Assambleyasında ele bir diplomatik qələbə qazanmışdı ki, sonrakı illərdə dünyanın ən mötəbər məclisində rəsmi Bakının hansısa yeni bir qətnaməni irəli sürəcəyi ehtimalı yarananda ermənilər və keçmiş ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrləri üçün əsl isterika başlayırdı.

“Qarabağ münafişəsində vasitəçilik missiyası ilə birbaşa məşğul olan Minsk qrupunun həmsədrlərinin – ABŞ, Rusiya və Fransanın bizi məlum olmayan səbəblərdən bu qətnamənin əleyhinə çıxış etmələrinə, üstəlik, bəzi hallarda, başqa ölkələri də buna yönəltməyə cəhd göstərmələrinə baxmayaraq, Azərbaycanın irəli sürdüyü qətnamə böyük səs çoxluğu ilə qəbul edildi. Bu, bizim böyük siyasi və diplomatik uğurumuzdur”.

(Prezident İlham Əliyevin Nazirlər Kabinetinin 2008-ci ilin yekunlarına həsr olunmuş iclasındakı çıxışından.)

...Bir il bundan əvvəl, uzunmüddətli və gərgin diplomatik fəaliyyətdən sonra pensiyaya çıxmış Aqşin Mehdiyev indi xatirələrini qələmə alır. Ömrünün böyük əksəriyyətini dövlətə və xalqına sədaqətlə xidmətə həsr edən, hazırda 74-cü baharının sevincini yaşayan ahlı diplomatımız səmimi şəkildə etiraf edir ki, onun xidməti həyatının ən önəmli yadigarı on beş il bundan əvvəl BMT-nin Baş Assambleyasında qəbul edilmiş qətnamədir. Aqşin müəllimlə söhbətimizin əsas mövzusu da məhz həmin qətnamə və onun ətrafında cərəyan edən hadisələrlə bağlıdır.

– **Aqşin müəllim, 2012-2013-cü illərdə Azərbaycan BMT Təhlükəsizlik Şurasının qeyri-daimi üzvü olub. Yeni, iki il bu qurumda Azərbaycanı siz təmsil etmisiniz. Haqqında danışacağımız qətnamə də Baş Assambleyada məhz o zaman qəbul olunub...**

– Doğrudur. İcəzənizlə, həmin qətnamə qəbul olunana qədərki dövrə, həm bölgədəki, həm də Baş Assambleyadakı vəziyyətə qısaca toxunmaq istədim. 2007-ci ilin sonu - 2008-ci ilin əvvəli Qarabağ münafişəsinin nizama salınması prosesinə təzə heç nə əlavə etmədi. Ermənilər min cür hiylə və yalanları ilə vaxtı

uzadır, ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrləri isə boş bəyanatları havaya üfürməkdə, fəaliyyəti imitasiya etməkdə idilər. Həyatın özü qulağıma pıçıldayırdı ki, bizim danışıqlarda mövqeyimizin hüquqi əsasını möhkəmləndirməyi bacaran ciddi beynəlxalq təşkilatın sənədinə ehtiyacımız var. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin göstərişi ilə real vəziyyəti özündə əks etdirən qətnamə layihəsinə işləyib hazırlamağa başladıq. “Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində vəziyyət” bəndi altında hazırladığımız sənədi BMT Baş Assambleyasından keçirməli idik. Amma bunu etmək elə də asan deyildi. Qətnamə qəbul olunacağı təqdirdə, həmsədrlər üstümüzə yeriyəcəkdi, çünki, sənəd onlar üçün qızmış öküzə göstərilən qırmızı parçaya dönəcəkdi. Yox, əgər qətnaməni gündəliyə sala bilməsəydik, onda bu, bütün ümidlərimizin iflasa uğraması demək olacaqdı.

– **Yəqin, Azərbaycanın Qarabağ münafişəsinə, ermənilərin işğalçılığına dair Qətnaməni səsverməyə çıxarmağa hazırlaşmasından Ermənistanın daimi nümayəndəsi də xəbər tutmuşdu.**

– Əlbəttə. Qətnamənin qəbul olunacağı martın 14-dək ermənilərin əl-ayağa düşdüyü barədə informasiyalar alırdıq. İrəvanın BMT-dəki nümayəndəsi A.Martirosyan vəziyyəti öz xeyirlərinə dəyişmək-

dən ötrü tülkü kimi vurnuxurdu, amma faydası olmadı. Vəziyyətin təhlili göstərdi ki, biz 40-60 səs üstünlüyünə ümid edə bilərik, ermənilərin lehinə isə maksimum 10 nümayəndə səs verəcəkdi. Amma unutmaq olmazdı ki, həmsədrlər və ermənilər, sadəcə, Azərbaycanın əleyhinə səs vermək üçün toplaşmayıblar, həm də aktiv şəkildə anti-Azərbaycan işi aparırlar. Gün ərzində Bakıdan bir neçə dəfə zəng edildi. Məsələnin birbaşa cənab Prezidentin nəzarətində olduğunu yaxşı anlayırdıq. Xarici işlər nazirinə vəziyyət barədə informasiya çatdırılan kimi, dərhal ölkə rəhbərliyinə məruzə edirdi.

– **Və həmin tarixi məqam yetişdi...**
– 2008-ci il martın 14-də BMT Baş Assambleyasının iclası azacıq gecikmə ilə öz işinə başladı. Zal tam dolmuşdu. Görünür, nümayəndə heyətləri məqamın məsuliyyətini dərk edirdilər. İclas başlanırdı, bəzi ölkələrin nümayəndələri bizi yaxınlaşıb və dəstək verəcəklərini deyirdilər... Nəhayət, sədr iclası açıq elan etdi. Qətnamə layihəsinin təqdimatı üçün tribunaya dəvət olundum.

– **Bizim layihəyə qarşı birinci kim çıxış elədi?**

– Layihənin təqdimatından sonra müzakirələr başladı. İlk sözü Avropa Şurasının adından çıxış edən Sloveniyanın daimi nümayəndəsi Sanya Stiqliç söylədi. Xanım Stiqliç dedi ki, üzv dövlətlərin Baş

Assambleyada baxılmaq üçün məsələ qaldırmaq hüququnu tanısalar da, Avropa Şurası hesab edir ki, Dağlıq Qarabağ münafişəsinin nizamlanması ilə əvvəlki kimi ATƏT-in Minsk qrupu məşğul olmalıdır. Təbii ki, ATƏT-in həmsədri olan üç ölkə – ABŞ, Fransa və Rusiyanın BMT-dəki səfirləri, aşağı-yuxarı, Dağlıq Qarabağ münafişəsi ilə bağlı Avropa Şurasının ümumi mövqeyini dəstəklədiklərini bildirdilər. İslam Konfransı Təşkilatı (İKT, sonralar İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı – İƏT adlanacaq – red.) adından çıxış edən Pakistan nümayəndəsi qeyd etdi ki, İKT Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü ilə bağlı prinsipial və qəti mövqeyə malikdir və İKT-nin yüksək səviyyədə keçirilən sammitlərində və nazirlərin görüşlərində qəbul edilmiş müvafiq bəyannamələrdə, rəsmi açıqlamalarda və qətnamələrdə özünün bizim ölkənin ədalətli mövqeyini dəstəklədiyini aydın şəkildə formalaşdırıb.

Türkiyənin nümayəndəsi, səfir Baki İlkin də İKT-nin mövqeyinə qoşularaq dedi ki, onun ölkəsi Minsk qrupu çərçivəsində sülh prosesini dəstəkləyir, amma, eyni zamanda problemin BMT-də müzakirəsi ilə bağlı ATƏT-in Minsk qrupunun üzləri nədənsə tələs içindədir. Sonra sözü Ermənistan nümayəndəsinə verildi... Aman Tanırım, o, hansı yalanları, şər-böhtanı çərməlmədi! Onun çıxışı BMT-nin tribunasından diplomatın çıxışına deyil, daha çox isterik düşüncə sahibinin sayıqlamasına oxşayırdı...

Daha sonra Azərbaycanın təklif etdiyi qətnamə layihəsi üzrə səsvermə keçirildi. Səsvərmənin nəticələri onu göstərdi ki, A.Martirosyanın səylərinin heç bir faydası olmayıb. BMT üzvü olan 192 dövlətdən Ermənistanı yalnız 6-sı: ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrləri - ABŞ, Rusiya Federasiyası və Fransa, həmçinin Hindistan, Anqola və Vanuatu dəstəklədi. Bizim layihənin lehinə 39 ölkə səs verdi, amma onların arasında səsinə ümid bəslədiyimiz İrani görməyədə xeyli təəcübləndik. İclasdan dərhal sonra İrənin daimi nümayəndəsi zəng vurdu, anlaşılmazlığın baş verdiyini, uzun-uzadı səbəbini izah etməyə çalışdı. Guya bu məsələnin kuratoru olan nazir müavini yerində tapılmadığından, Nyu Yorka mü-

vafiq təlimatın verilməsi ləngiyib, sonra Tehrandan tapşırıq gəlib, amma artıq gec idi. Kifayət dərəcədə hiyləgər, amma bir o qədər də primitiv gedış idi.

– **Qətnamə qəbul olundandan sonra Baş Assambleyada ab-hava dəyişdimi?**

– Baş Assambleyanın iclasını UN-TV birbaşa yayımlayırdı, arzu edənlər onu İnternetdən izləyə bilirdi. Sonradan öyrəndik ki, Azərbaycanda bir çoxları, xüsusilə də, XİN-də Baş Assambleyanın zalında cərəyan edənləri canlı seyr ediblər. Səsvərmənin nəticələri barədə birbaşa BMT Baş Assambleyasının zalından Bakıya məlumat göndərdim. Biz udduq və bu, hər şeydən vacib idi. Qətnamə Baş Assambleyanın rəsmi sənədinə çevrildi. Bir neçə gün sonra Prezident İlham Əliyev BMT-də bizim qətnamənin qəbul edilməsini Azərbaycan diplomatiyasının böyük və tarixi uğuru adlandırdı.

Həqiqətən də ona qədər Ermənistan–Azərbaycan münafişəsi ilə bağlı heç bir beynəlxalq təşkilat bu statusda sənəd qəbul etməmişdi. BMT-nin Baş Assambleyasının 14 mart 2008-ci il tarixli, 62/243 sayılı qətnaməsi Ermənistan–Azərbaycan münafişəsinin nizamlanması üçün çox güclü bünövrə, hüquqi dayaq oldu. Bu, erməniləri, onlara dəstək verənləri, ilk növbədə isə, keçmiş Minsk qrupunun həmsədrlərini şoka salan qələbəmiz idi. Elə bir qələbə ki, qarşıdakı illərdə BMT-də Azərbaycan tərəfindən hansısa yeni bir qətnamənin irəli sürülməsi ehtimalı yarananda, ermənilər və həmsədrlər üçün əsl isterika başlayırdı!

Bu, həqiqətən də müstəqillik dövründə Azərbaycanın beynəlxalq arenada qazandıqı ilk və çox böyük diplomatik uğur idi. Obrazlı desək, 62/243 sayılı qətnamə qarşıda bizi gözləyən tarixi ədalətin bərpasını, müzəffər Ali Baş Komandanın başçılığı ilə qazanacağımız böyük Zəfərimizi müjdələyən mayak oldu.

– **Maraqlı söhbətə görə təşəkkür edirik, Aqşin müəllim.**

– Belə bir önəmli günün unutmadığına görə, “Xalq qəzeti”nə minnətdarlığımı bildirirəm.

Söhbəti yazdı:

İmran BƏDİRƏXANLI, “Xalq qəzeti”

Avropa Parlamentinin növbəti hədiyyanı

Azərbaycana münasibətdə qərəzli addımları ilə digər anti-Azərbaycan dairələrindən hər zaman bir addım öndə olan Avropa Parlamenti (AP) ölkəmiz əleyhinə növbəti dəfə təşəbbüslə çıxış etməyə hazırlaşır.

Qərəzli qətnamə layihəsinin ilkin mətnində Azərbaycanın, guya, Ermənistanla hərbi təcavüz etməsi, Laçın-Xankəndi yolunun “blokadada olması” kimi iddialar, həmçinin artıq tarixin arxivinə gömülmüş ATƏT-in Minsk qrupu, “status”, “Dağlıq Qarabağda və ətrafında” kimi keçmiş sərəsəm və gündəlikdə, ümumiyyətlə, olmayan məsələlər yer alıb.

Artıq qeyd etdiyimiz kimi, AP Avropa İttifaqının (Aİ) 7 institutu arasında Azərbaycana qarşı xüsusi qərəzi ilə seçilir. Aİ-nin ali siyasi orqanı olan, dövlət və hökumət başçılarından ibarət Aİ Şurası, onun prezidenti Şarl Mişel, Aİ-nin ən yüksək icra orqanı olan Avropa Komissiyası, komissiyanın prezidenti xanım Ursula Fon der Lyayen ölkəmizə müsbət münasibət bəsləyirlər. Onlar Azərbaycanın Avropanın enerji təhlükəsizliyinin təminatında oynadığı müsbət rolun hər fərsətdə vurğulayırlar. Azərbaycanla Aİ arasında sıx əməkdaşlıq mövcuddur.

Aİ Şurasının Prezidenti Şarl Mişel Cənubi Qafqazda sülhün, sabitliyin və təhlükəsizliyin təmin olunması istiqamətində səylər göstərir. Onun təşəbbüsü ilə Azərbaycan və Ermənistanın rəhbər şəxsləri arasında Avropa Komissiyası, komissiyanın parlamentinin bir komitəsinə çevrilib”, – desək, yəqin ki, səhv etmərik. Sanki Ermənistan Xarici İşlər Nazirliyi AP-ə hazır mətnlər göndərir, onlar da həmin mətnləri notariat kontoruna kimi təsdiqləyirlər. Avropalı deputatların hərəkətlərinə başqa cür izah etmək mümkün deyil.

AP tərəfindən Azərbaycana qarşı təşəbbüslərin və qətnamələrin artıq sayı-hesabı itib. “Avroparlament artıq Ermənistan parlamentinin bir komitəsinə çevrilib”, – desək, yəqin ki, səhv etmərik. Sanki Ermənistan Xarici İşlər Nazirliyi AP-ə hazır mətnlər göndərir, onlar da həmin mətnləri notariat kontoruna kimi təsdiqləyirlər. Avropalı deputatların hərəkətlərinə başqa cür izah etmək mümkün deyil.

AP-nin Azərbaycanla bağlı qərəzli qətnamənin müzakirəyə çıxarılması və onu qəbul etməyə hazırlaşması Ermənistan-dakı revanşist qüvvələrin hərəkəti gətirir. Avropalı parlamentarilər anlamalıdır ki, bölgədə yenidən genişmiqyaslı təxribatlar olacağı təqdirdə bunun əsas müqəssirlərindən biri də məhz onlar olacaq. AP Ermənistanı açıq şəkildə dəstəkləməklə və regionda güc balansını İrəvanın xeyrinə dəyişməyə çalışmaqla, bu cür qızış-

dırıcı siyasəti ilə lüzumsuz yerə bölgəni geopolitik rəqabət məkanına çevirməyə cəhdlər edir.

AP-nin Azərbaycana münasibətdə bu cür qərəzli mövqeyi həm də Avropa xalqlarının əleyhinə getməkdir. Baxmayaraq ki, Avroparlamentin 705 deputatının 176-sı Avropa Xalqları Partiyasının təmsil edir. Bu gün Azərbaycan Avropanın enerji təchizatında mühüm rol oynayır. Rusiya-Ukrayna müharibəsi fonunda Avropa ölkələri Rusiya qazından asılılığı azaltmaq üçün ölkəmizdən idxal etdikləri qazın həcmi-ni daha da artırmağa çalışırlar. Ötən ilin

oktyabrın 1-də Bolqarıstanın paytaxtı Sofiya şəhərində Yunanıstan-Bolqarıstan Qaz İnterkonnektorunun (İGB) açılış mərasiminin keçirilməsi, dekabrın 17-də Buxarestdə Azərbaycan, Gürcüstan, Rumıniya və Macarıstan hökumətləri arasında yaşıl enerjinin inkişafı və ötürülməsi sahəsində strateji tərəfdaşlıq haqqında sazişin imzalanması, Cənub Qaz Dəhlizi layihəsinin reallaşdırılması bunun əsas göstəriciləridir. Halbuki, həmin bu Avropa Parlamenti vaxtilə Cənub Qaz Dəhlizi layihəsinə qarşı çıxmışdı. Lakin zaman Cənub Qaz Dəhlizinin Avropanın enerji təhlükəsizliyi üçün vacibliyini, Azərbaycanın Avropa üçün əhəmiyyətini sübut etdi.

Bir zamanlar Avropanın üzləşdiyi problemlərin qarşısının alınmasında mühüm rol oynayan AP son illərdə ancaq korrupsiya cinayətləri və Azərbaycana münasibətdə qərəzli addımları ilə gündəmə gəlir. Yunanıstandan olan vitse-prezident Yeva Kaylinin milyonlarla dollarlıq korrupsiya cinayətində ittiham edilməsi Avroparlamentin tarixində qara ləkədir. Ancaq bu ləkə nə birincidir, nə də sonuncu.

Adı AP-də aşkara çıxan korrupsiya əməllərindən sonra məşhurlaşan, eyni vaxtda Yunanıstan, Ermənistan və Lüksemburq vətəndaşı olan Kaspar Karapetyan daimi yaşayış yeri kimi Avropa siyasətinin mərkəzi olan Brüsseli təsədüfən seçməyib. Çünki yalnız Belçikanın paytaxtında Karapetyan eyni vaxtda Avropa Parlamentində Ermənistanın maraqlarına lobbçilik, almaz biznesinin hassas məsələlərini həll edə bilirdi. Onu əbəss yerə Belçikadakı erməni mafiyasının “xaç atası” adlandırmırlar. Artıq heç kim üçün sır deyil ki, Karapetyanın brillant biznesindən qazandıqı çirkli pullar bəzi Avroparlament deputatlarının gözlərinə qamaşdırır. Erməni mafiyasının “xaç atası” AP deputatlarını dirliq çubuğu ilə idarə edir. Bu kimi hallar AP kimi bir qurum üçün utanvericidir.

Avroparlament deputatları irqçi, islamafob, Azərbaycanofob, türkofob mövqələrdən, ikili standartlardan əl çəkməli, orta əsrin səliqəli təfəkküründən uzaqlaşmalı və Ermənistan – Azərbaycan münasibətləri ilə bağlı məsələlərə erməni konyakinın damılandırıdğı başla deyil, sağlam məntiqə yanaşmalıdırlar.

Səxavət HƏMİD, “Xalq qəzeti”

Bu dəfə görüşün Bakıda keçirilməsi nəzərdə tutulub

Qarabağın erməni sakinlərinin təmsilçiləri ölkənin paytaxtına dəvət olunublar

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Administrasiyası Qarabağın erməni sakinlərinin təmsilçiləri reinteqrasiya ilə bağlı təmasların davam etdirilməsi, habelə Qarabağda infrastruktur layihələrinin reallaşdırılması məsələlərinin müzakirəsi üçün ikinci görüşə dəvət edir. Görüşün yaxın günlərdə Bakıda keçirilməsi təklif olunur. PA-nın belə bir təklifi bir neçə cəhətdən vacib sayılmalıdır.

Birincisi, Azərbaycan Qarabağın erməni sakinlərinin ölkəmizə reinteqrasiyasında maraqlıdır və məsələ onun üçün Ermənistanla son günlər artan gərginlikdən kənar tutulan məsələdir. Əlbəttə, bu mövqeyə adekvat müsbət yanaşma gözlənilir.

İkincisi, Bakı özünün xoş məramını bir daha nümayiş etdirməklə, əslində, Qarabağın erməni sakinləri üçün şans yaradır. Onlar icma şəkildə özlərinə bölgədəki separatçı rejimədən kənar tutulmalıdırlar. Çünki bu rejimin heç bir legitimliyi yoxdur və məhvə məhkumdur. Üçüncüsü, PA-nın növbəti görüş yeri kimi Bakını seçməsinin üzərində dayanacaq. Bu seçim, həm də Qarabağın erməni sakinləri üçün də Bakının paytaxt olaraq qəbulununu vacibliyi mesajdır. Burada da şans məsələsi aktualdır. Bakıya kim gəlsə, Azərbaycan hakimiyyəti qəbul edən də odur. Əlbəttə, sonrakı gedışə da nəzərə alınmaqla.

Dördüncüsü, PA Azərbaycan–Ermənistan gərginliyinin artdığı hazırkı şəraitdə Cənubi Qafqazdakı maraqlı tərəflərə, o cümlədən, Qərb dairələrinə öz mövqeyini bir daha açıqlamış olur. Bu mövqə Qarabağın erməni sakinləri ilə təmas yaradılmasının Bakı üçün vacibliyinin vurğulanmasına söykənir. Bu mövqə, həmçinin bölgənin erməni əhali-si ilə bağlı hər hansı digər alternativlərin qəbul olunmayacağına bəyan edilməsidir. O cümlədən, hansısa başqa müzakirə predmeti də keçərsizdir.

Bəs, Ermənistandakı siyasi dairələrin baxış necədir? Nəzərə alaq ki, onların münasibətində Bakının Qarabağ erməniləri ilə təması baxımından anlaşılmayan məqamı var. Belə nəticə hasil olur ki, erməni siyasilər məsələnin humanitar tərəfləri üzərində dayanırlar. Hesab edirlər ki, Azərbaycan Qarabağın dirçəldilməsində iştirak etsin, bölgənin erməni əhəlisinin rifahında rol oynasın, ancaq siyasi polemikalardan uzaq daryansın.

Başqa sözlə desək, Ermənistan hakimiyyəti hesab edir ki, Qarabağa hər hansı əlahiddə status verilməsi məsələsinin gündəmə gətirilib-gətirilməməsi Bakının davranışından asılıdır. Yəni, əgər Azərbaycan pul xərcləyirsə, problem, bir növ, dondurulur. Göründüyü kimi, ənənəvi siyasi həyasızlıq gündəmdədir.

Ən əsas məqama diqqət yetirək. Ermənistan hakimiyyəti, eləcə də siyasi dairələr hesab edirlər ki, Qarabağın erməni sakinləri ilə Bakının təması Qarabağ münafişəsinin həlli üzrə dialoq kimi

qiymətləndirilə bilməz. Əlbəttə, Azərbaycan bunu məqbul sayır. O anlamda ki, ölkəmiz münafişənin artıq olmadığını, ona son qoyulduğunu bildirir. Deməli, mövcud istiqamətdəki dialoq məntiqi də mənasızdır.

Bakı, əslində, Qarabağın erməni sakinləri ilə dialoq aparmır, uzun müddət, hesab edək ki, müəyyən siyasi səbəblərə görə, Azərbaycandan qopmuş kəsimin problem və çətinliklərini öyrənir ki, ona gələcəkdə hansı istiqamətdə kömək göstərilməsinin vacibliyini müəyyənləşdirsin və buna müvafiq olaraq, tədbirlər görməyə başlasın. Bu yanaşmada Qarabağ ermənilərinin Azərbaycandan ayrı düşməsinə doğuran məsələlər, nəzəri baxımdan, onların iradəsindən kənar hallar kimi qarşılanırlar. Həzrətdə məsələnin məhz bu cür qoyulduğunu birincilər tərəfindən dərk və etirafı lazımdır ki, ortada gerçək səmimiyyət mühiti formalaşsın.

Daha bir vacib məqama nəzər salaq. Bəli, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev də dəfələrlə Qarabağ münafişəsinin həllini tapdığını bildirib və bununla bağlı hər hansı yeni reallıqların sırımına yol verilməyəcəyini vurğulayıb. Ancaq məsələ burasındadır ki, Ermənistanın hakim siyasi dairələri məsələyə fərqli rükusdan yanaşırlar. Onların fikrincə, Bakının Qarabağın erməni sakinləri ilə təmasındakı siyasi struktur bəynəlxalq ictimaiyyətə zəmanət verdiyi format olmalıdır.

Format mövzusunda isə ATƏT-in artıq keçmiş olan Minsk qrupunu dirçəltmək meylləri nəzərə qarınmaqdadır. Bu baxımdan Avropa Parlamentinin xüsusi canfəzanlıq etdiyi məlumdur. Belə bir məlumat var ki, qurum ölkəmizə qarşı növbəti böhtan xarakterli qətnamə qəbul etməyə hazırlaşır. Bu layihədə isə “Minsk qrupu”, “status”, “Dağlıq Qarabağda və ətrafında” kimi sərəsəm və gündəlikdə ümumiyyətlə olmayan məsələlər qeyd edilib.

Sonda bir daha vurğulayaq ki, hazırkı durumda Qarabağın erməni sakinlərinin Azərbaycanın təklifinə səmimi yanaşması, pozitiv reaksiya verməsi və Bakıya gəlmələri vacibdir. Əgər, bu, baş verəcəksə, onlar özlərin hər cür separatizmdən və Ermənistanın hakim siyasi dairələrinin avantürələrindən kənar tərəf kimi göstərməli olacaqlar. Əks halda, avantüristlərdən heç bir fərqləri olmayacaqdır. Bunu düşünmək və qərar vermək vaxtıdır.

R.ƏVƏZ, “Xalq qəzeti”

Tarix yaradan şəxsiyyət

2023-cü il Azərbaycan dövləti və xalqı üçün əlamətdardır. Bu il Azərbaycan xalqının ümummilli lideri, müstəqil Azərbaycan dövlətinin banisi Heydər Əliyevin 100 illik yubileyi tamam olur. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin müvafiq sərəncamı ilə 2023-cü il ölkəmizdə “Heydər Əliyev ili” elan olunub.

Ulu öndərin 100 illik yubileyi ölkəmizdə milli bayram səviyyəsində qeyd edilir. Ümummilli lider xalqımızın və dövlətçiliyimizin tarixində əvəzolunmaz şəxsiyyətdir. Sovetlər dönməndə Heydər Əliyev Azərbaycanı inkişaf və tərəqqi yoluna çıxardı. 1990-cı illərin əvvəllərində isə bu dahi şəxsiyyət Azərbaycan dövlətini məhv olmaqdan xilas etdi.

O dövrün siyasi mənzərəsi, həqiqətən də, acınacaqlı idi. 1991-ci ilin oktyabr ayında dövlət müstəqilliyi elan olunsada, suverenlik ancaq kağız üzərində idi. 1992-1993-cü illərdə hakimiyyətdə olan qüvvələr isə ölkəmizi uçuruma aparırdılar. Belə bir şəraitdə Azərbaycan xalqının təkidli ilə Heydər Əliyev Naxçıvandan Bakıya qayıtdı. Ümummilli lider bu qayıdışı ilə ölkənin xaos, vətəndaş qarşıdurması, dövlət müstəqilliyinin itirilməsi təhlükəsindən xilas edilməsi tarixi missiyasını həyata keçirməyə başladı.

Tariximizə Milli Qurtuluş Günü kimi daxil olan 1993-cü il iyunun 15-də Heydər Əliyevin Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin Sədri seçilməsi ölkəmizin siyasi tarixində keyfiyyətə yeni bir mərhələnin başlanğıcı oldu. Azərbaycanın mürəkkəb kataklizmlərlə müşayiət edilən daxili siyasi böhrandan qurtulması məhz bundan sonra mümkün oldu. Belə ki, ümummilli liderin zəngin dövlətçilik təcrübəsi əsasında atdığı pragmatik addımlar sayəsində ölkədə hökm sürən dağıdıcı proseslərin neytrallaşdırılmasına nail olundu. Bir sözlə, böyük dövlət xadimi Heydər Əliyev Azərbaycanı vətəndaş müharibəsindən – qarşıdurmadan, tənəzzül və məhv olmaq təhlükəsindən xilas edərək dirçəliş yoluna çıxardı və ölkəmizi parçalamaq, forpostla çevirmək və korporativ maraqlar əsasında idarə etmək istəyənlər öz niyyətlərinə çata bilmədilər. Asayış və qayda-qanun bərqərar edildi, soyğunculuğa, vətəndaşların əmlakının qəsb olunmasına son qoyuldu. Ən əsası, nizami ordu yaradıldı, Qarabağ müharibəsində atəşkəs əldə edildi, münaqişənin dinc yolla nizama salınmasına dair danışıqlara başlandı. Qanunsuz silahlı qruplaşmaların dövlət çevrilişləri cəhdlərinin qarşısının alınması, ilk parlament seçkilərinin keçirilməsi, referendum yolu ilə Konstitusiyanın qəbul edilməsi, idarəetmə sisteminin formalaşdırılması, neft müqavilələrinin imzalanması, iqtisadi dirçəlişin əsasının qoyulması, respublikamızın beynəlxalq əlaqələrinin

formalaşdırılması, ölkənin dünya birliyinə inteqrasiyası prosesinə başlanılması dövlətimizin tərəqqi yolunda inamla irəliləməsinə təmin etdi, Azərbaycanın qarşısında aydın perspektivlər açıldı.

Sadələnlərin qanunauyğun nəticəsi kimi, 1993-cü il oktyabr ayının 3-də keçirilən prezident seçkilərinin nəticələrinə müvafiq olaraq xalqın dərin etimadı ilə Azərbaycan Prezidenti seçilən Heydər Əliyev qısa zamanda özünün ümummilli maraqlara xidmət edən və ali prinsiplərə söykənən fəaliyyəti ilə ölkədə milli həmrəyliyi, tərəqqini və inkişafı təmin etdi. Qeyd etdiyimiz kimi, müstəqil Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasının qəbul edilməsi, qarışıq seçki sistemi əsasında parlament seçkilərinin keçirilməsi, dövlətin hüquqi əsaslarının gücləndirilməsi, başqa sözlə, müasir dövlətçilik sisteminin bərqərar edilməsi üçün möhkəm hüquqi baza yaradıldı.

Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə hazırlanan milli inkişaf strategiyasının fonunda həyata keçirilən məqsədyönlü tədbirlər siyasi sistemin təşəkkül tapmasını, onun struktur elementlərinin mütəmadi təkmilləşməsinə təmin etmiş oldu. Öz fəaliyyətini Azərbaycanın hərtərəfli inkişafına həsr edən ulu öndər, eyni zamanda, dövlətin hüquqi bazasının möhkəmləndirilməsi istiqamətində mühüm addımlarını atdı.

Milli ideologiyanın yaradılması da Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən dövlət quruculuğu siyasətinin mühüm tərkib hissələrindən biridir. Məlum olduğu kimi, Azərbaycan xalqının ümummilli liderinin müəllifi olduğu azərbaycançılıq ideologiyası təkcə bu dövlətin ərazisində yaşayan şəxsləri yox, eyni zamanda, bütün dünyada məskunlaşan azərbaycanlıları əhatə edən, dünya azərbaycanlılarını vahid mərkəzdə birləşdirən milli məfkurəyə çevrildi. Bunlarla yanaşı, Heydər Əliyevin əsasını qoyduğu pragmatik və balanslaşdırılmış xarici siyasət kursu nəticəsində Azərbaycanın beynəlxalq əlaqələri genişlənməyə başladı. Ölkəmiz dünyada müstəqil dövlət kimi tanındı, onunla ikitərəfli və çoxtərəfli səmərəli xarici əlaqələr quruldu.

“Əsrin müqaviləsi”nin imzalanmasından sonra Azərbaycan iqtisadiyyatında dönüş yarandı və genişmiqyaslı işlərə başlanıldı. Daha sonra Azərbaycan neftinin dünya bazarlarına nəqli istiqamətində müstəsna əhəmiyyət kəsb edən tədbirlər görüldü və mühüm əməkdaşlıq layihələri

gerçəkləşdirildi. Bütövlükdə, milli maraqlara əsaslanan uğurlu xarici siyasət Azərbaycanın beynəlxalq mövqeyini möhkəmləndirdi, Azərbaycanı etibarlı tərəfdaş kimi tanınmağa başladı.

Ümumiyyətlə, Heydər Əliyev dühasını, onun xalqımız qarşısında xidmətlərini öyrənmək uzun illər, dərin elmi-siyasi araşdırmalar tələb edir. Ulu öndərimizin böyüklüyü, onun xalqımızın rifahı naminə həyata keçirdiyi mühüm tədbirlərin mahiyyətini tam dərk etmək üçün böyük zaman tələb olunur. Zaman keçdikcə isə bu dahi insanın adı Azərbaycan xalqının simvoluna çevrilir.

Hələ sağlığında əfsanələşən, siyasət olimpinə fəth etmiş nadir şəxsiyyət Heydər Əliyev haqqında dünyanın məşhur simalarının necə heyranlıqla, ehtiramla danışdıqlarının şahidiyik. Müasiri olan dünya liderləri, nüfuzlu dövlət adamları və siyasi xadimləri tərəfindən dünya miqyasında böyüklüyü etiraf edilən, o cümlədən ABŞ-ın sabiq Prezidenti Corc Buşun “şəksiz lider”, Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın “türk dünyasının tanınan və sevilən lideri”, Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin “siyasət nəhəngi”, Fransanın sabiq Prezidenti Jak Şirakin “qeyri-adi şəxsiyyət” adlandırdıqları Heydər Əliyev şəxsiyyətinin zirvəsinin əlçatmazlığı ulu öndərin 100 illik yubileyi ərəfəsində də yenidən göz önündə canlanır, qəlbimizdə bir daha qürur və iftixar hissləri baş qaldırır.

Şübhəsiz, ümummilli liderin müəllifi olduğu dövlət quruculuğu siyasətinin fonunda əldə edilən nailiyyətlərin sayını istənilən qədər artırmaq olar. Amma təkcə sadələnlər da onu deməyə əsas verir ki, Heydər Əliyev Azərbaycanı, sözün əsl mənasında, müstəqil ölkəyə çevirdi, müstəqilliyimizi daimi və dönməz etdi. Ulu öndərin əsasını qoyduğu siyasət bu gün uğurla və inamla davam etdirilir. Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən strateji kurs Azərbaycanın qüdrətinin daha da artmasını təmin edib, ölkəmiz möhtəşəm nailiyyətlər qazanaraq yeni zirvələr fəth edir. Milli inkişaf modelinin uğurla tətbiq edilməsi və hədəflərin nəticələrin əldə olunması, sosial-iqtisadi və institusional islahatların uğurla həyata keçirilməsi, qanunvericilik bazasının zənginləşdirilməsi, möhkəm təməllərə söykənən ictimai-siyasi sabitliyin qorunması, ölkəmizin beynəlxalq münasibətlər sisteminin nüfuz və digər iyerarxiyasında sürətlə irəliləməsi və gücə nailiyyətlər müasir müstəqil Azərbaycanın gerçəkliklərini təşkil edir.

Bununla yanaşı, milli maraqlara əsaslanan müstəqil xarici siyasət kursuna malik olan Azərbaycanın müasir beynəlxalq münasibətlər sisteminə mövqeyi mütəmadi olaraq möhkəmlənir. Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi uğurlu xarici siyasətin nəticəsidir ki, ötən illərdə müxtəlif beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən Qarabağ Azərbaycanın ayrılmaz tərkib hissəsi kimi tanındı və bu yöndə sənədlər qəbul edildi. 44 günlük Vətən müharibəsində torpaqlarımızın işğaldan azad edilməsində bu beynəlxalq sənədlər hüquqi baza rolunu oynadı. Eyni zamanda, cənab İlham Əliyev torpaqlarımızı işğaldan azad etməklə ada vəsiyyətini yerinə yetirmiş oldu.

Beləliklə, Azərbaycan gələcəyə doğru inamla, yeni zəfərlərlə addımlayır. Bu nailiyyətlərin əsasını isə Heydər Əliyev siyasəti təşkil edir. Bu gün hər birimiz dərk edirik ki, müstəqil Azərbaycan dövləti bütün həyatı və fəaliyyəti tariximizə qızıl hərflərlə həkk olunmuş Heydər Əliyevin şah əsəridir. Şübhə yoxdur ki, xalqımız bu əsərin müəllifini özünün tarixində və qəlbində əbədi yaşadacaq, Azərbaycan və Heydər Əliyevin adı əsrlər boyu bütün dünyada qoşa səslənəcək.

Fatma YILDIRIM,
Milli Məclisin deputatı

Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Bəhreyn Krallığına işgüzar səfəri çərçivəsində paytaxt Manamada ASEAN Parlamentlərarası Assambleyanın baş katibi Siti Rozaimeriyanı Dato Haji Abdul Rahman ilə görüşüb. Görüşdə Azərbaycan Milli Məclisi ilə ASEAN PA arasında əməkdaşlığın yüksək səviyyədə olması vurğulanıb və ötən il Azərbaycan Milli Məclisinin ASEAN Parlamentlərarası Assambleyasında müşahidəçi statusu alması diqqətə çatdırılıb. Qeyd olunub ki, parlamentlərin təşkilatı müşahidəçi statusu almaq üçün müraciətinə 2-3 il ərzində baxılır, amma Azərbaycanın müraciətinə dərhal müsbət cavab verilib.

Milli Məclisin Sədri Bəhreynə

S.Qafarova, həmçinin Qoşulmama Hərəkatının Parlament Şəbəkəsinin sədri kimi deyib ki, Parlament Şəbəkəsi ASEAN PA da daxil olmaqla digər qanunverici təşkilatla fəal əlaqə qurmaqda maraqlıdır. O, Prezident İlham Əliyevin Qoşulmama Hərəkatının Sədri kimi mühüm təşəbbüslərin beynəlxalq birlik tərəfindən dəstəkləndiyini diqqətə çatdırıb. Dövlətimizin başçısının təşəbbüsü ilə yaradılan Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şəbəkəsinə də beynəlxalq maraq gətдикcə daha da artır. Hazırda Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şəbəkəsi 3 beynəlxalq parlament təşkilatında müşahidəçi statusu alıb. Bunlar Asiya Parlament Assambleyası, İslam

Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament İttifaqı və Ərəb Parlamentidir.

ASEAN Parlamentlərarası Assambleyanın baş katibi Azərbaycanın Qoşulmama Hərəkatına uğurlu sədrliyini yüksək qiymətləndirərək, həmçinin ölkəmizin hərəkatın Parlament Şəbəkəsinin institusional inkişafı istiqamətində atdığı addımların geniş beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən də təqdir olunduğunu bildirib.

Görüşün sonunda Qoşulmama Hərəkatı Parlament Şəbəkəsi ilə ASEAN Parlamentlərarası Assambleya arasında Anlaşma Memorandumu imzalanıb.

Bəhreyn Krallığının paytaxtı Manama şəhərində keçirilən Parlamentlərarası İttifaqın 146-cı assambleyasında “Dinc birgəyaşayışın və inklüziv cəmiyyətlərin təşviqi: dözümsüzlüklə mübarizə” mövzusunda çıxış edən Azərbaycan Parlamentinin Sədri S.Qafarova müasir global çağırışlar kontekstində assambleyada müzakirə olunan mövzunun müstəsna əhəmiyyətini vurğulayıb. O, dünyada radikalizmin, ksenofobiyanın, irqçiliyin, islamofobiyanın, ayrı-seçkililiyin və nifrətin artmasını keçmişdə multikulturalizm ideyalarının qəbul edilməməsi və bəzi siyasi liderlərin onu uğursuzluq kimi qələmə verməsi ilə əlaqələndirib və dünyanın daha

bölmülmüş, dözümsüz və qeyri-sabit hala gəlməsinin onların səhv etməsinin daha bir sübutu olduğunu deyib.

S.Qafarova Ermənistanın Azərbaycan ərazilərinin 20 faizini işğal altında saxladığı müddətdə törətdiyi vəhşilikdən, Qərbi azərbaycanlılara məxsus bütün tarixi və dini abidələri məhv etməsindən, Azərbaycanın 2020-ci ilin noyabrında öz gücü ilə qazandığı tarixi Qələbədən, hazırda həmin ərazidə aparılan genişmiqyaslı yenidənqurma, tikinti-bərpa işlərindən söhbət açıb. Parlamentin Sədri, həmçinin Ermənistanın sülh müqaviləsini imzalamaqdan boyun qaçırmasından, regionda gerginlik yaratmasından da danışıb.

Alen Simonyan cavabını aldı

Ermənistan parlamentinin sədri Alen Simonyan Parlamentlərarası İttifaqın 146-cı assambleyasında erməni xislətinə sadiq qalaraq, Azərbaycanın ünvanına böhtanlar səsləndirib. Milli Məclisin Sədri Sahibə Qafarova Simonyanın yalanlarını ifşa edib. O, çıxışında deyib ki, Ermənistanın işğalçılıq və etnik təmizləmə siyasəti nəticəsində bir milyondan çox azərbaycanlı işğal olunmuş ərazilərdən məcburi köçkün və Ermənistandan qaçqın vəziyyətinə düşüb. İşğal illərində Ermənistan bütün şəhər və kəndlərimizi yerlə-yeksan edib, Azərbaycanın bütün tarixi, mədəni və dini obyektlərini vandalizmə məruz qoyub: “Ermənistan beynəlxalq ictimaiyyəti yalan məlumatlarla çaşdırmaqla yanaşı, öz üzərinə götürdüğü öhdəlikləri yerinə yetirmir və Azərbaycan ərazisinə qanunsuz şəkildə silah-sursatın, minaların daşınmasını, şəxsi heyətin rotasiyasını davam etdirir. O deyib ki, Ermənistan parlamenti sədrinin səsləndirdiyi fikirlər saxtakarlığın və qarayaxmanın növbəti təzahürüdür”.

Əliqismət BƏDƏLOV,
“Xalq qəzeti”

Naxçıvanda 40 min ting əkilib

Naxçıvanda ümummilli lider Heydər Əliyevin 100 illiyinə həsr olunmuş könüllü ağacəkmə aksiyası keçirilib. İmçiliklərdə bildirilib ki, ümummilli lider Heydər Əliyevin titanik quruculuq fəaliyyətində ölkənin yaşıl örtüyünün qorunması və yeni yaşıllıqların salınması önəmli yer tutur. Buna görə də ulu öndərin 100 illiyinə ən layiqli töhfələrdən biri də yaşıl zolaqların genişləndirilməsidir.

Naxçıvan Muxtar Respublikasında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin səlahiyyətli nümayəndəsi Fuad Nəcəfli, Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin, Nazirlər Kabinetinin, Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin kollektivləri, ekologiya könüllüləri Duzdağ Fizioterapiya Mərkəzinə gedən yolun sol kənarındakı 2 hektar ərazidə keçirilən iməcilikdə iştirak ediblər. Aksiya zamanı 1500 badam tingi və 600 üzüm kolu əkilib.

Həmin gün muxtar respublikada könüllü ağacəkmə aksiyasında 19 mindən artıq sakin iştirak edib, 40 min meyvə və meşə tingi əkilib.

Səbuhi HƏSƏNOV, **“Xalq qəzeti”**

“Heydər Əliyev və Nizami Gəncəvi”

Gəncə Şəhər İcra Hakimiyyəti, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Gəncə Bölməsi, Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət Nazirliyinin Gəncə Regional Mədəniyyət İdarəsi və Azərbaycan Yazıçılar Birliyi Gəncə Bölməsinin birgə təşkilatçılığı ilə ulu öndər Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunmuş “Heydər Əliyev və dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvi” mövzusunda elmi-praktik konfrans keçirilib.

Nizami Gəncəvi Muzeyinin salonunda keçirilən elmi-praktik konfransı giriş sözü ilə açan AMEA Gəncə Bölməsinin sədri, akademik Fuad Əliyev bildirib ki, ulu öndər Heydər Əliyev respublikamıza rəhbərlik etdiyi dövrdə Azərbaycanın müxtəlif əsrlərdə yaşamış klassiklərinin yaradıcılığının dərinən öyrənilməsi və geniş təbliği məsələlərini milli ictimai şəurun zənginləşdirilməsinə təkan verən başlıca amillərdən hesab edib. Ümummilli lider Heydər Əliyev Azərbaycanın tarix və mədəniyyətində önəmli şəhər olmuş Gəncənin, eləcə də onun böyük övladı Şeyx Nizaminin milli varlığını tutduğu uca mövqeyi yüksək dəyərləndirib.

AMEA Gəncə Bölməsi Diyarşünaslıq İnstitutunun Tarix şöbəsinin müdiri, professor Həsənbalə Sadiqovun “Heydər Əliyevin Gəncə şəhərinə tarixi səfərləri və Nizami Gəncəvi məqərəsi ilə bağlı məsələlər”, bölmənin Nizami Gəncəvi Mərkəzinin şöbə

müdiri, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Əlimuxtar Muxtarovun “Ulu öndər Heydər Əliyevin Azərbaycan nizamışünaslığının inkişafında rolu”, Nizami Gəncəvi Muzeyinin direktoru Elşən Hacıyevin “Heydər Əliyev və Nizami Gəncəvi dühası”, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin Gəncə Bölməsinin rəhbəri Xəzəngül Hüseynovanın “Nizami Gəncəvi yaradıcılığında

Azərbaycan Texnologiya Universitetinin dosenti, filologiya üzrə fəlsəfə doktoru Süsənbar Məmmədova və Gəncə Dövlət Universitetinin müəllimi Vüsal İsgəndərov müzakirələrdə çıxış ediblər.

Hamlet QASIMOV,
“Xalq qəzeti”nin bölgə müxbiri

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı

№ 77

“Azərbaycan Respublikası Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin Kollegiyasının tərkibi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2015-ci il 7 yanvar tarixli 1 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2009-cu il 14 may tarixli 95 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi haqqında Əsasnamə”nin 16-cı hissəsinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti qərara alır:

“Azərbaycan Respublikası Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin Kollegiyasının tərkibi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2015-ci il 7 yanvar tarixli 1 nömrəli Qərarının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015, № 1, maddə 55; 2019, № 5, maddə 978) 1-ci hissəsinin “Kollegiyanın üzvləri:” bölməsi aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“Kollegiyanın üzvləri:

Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi sədrinin birinci müavini
Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi sədrinin müavinləri
Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi Aparatının rəhbəri
Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi Aparatının Dövlət qulluğu, hüquqi təminat və sənədlərlə iş şöbəsinin

Bakı şəhəri, 7 mart 2023-cü il

müdiri

Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi Aparatının I ərazi şöbəsinin müdiri

Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi Aparatının II ərazi şöbəsinin müdiri

Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi Aparatının III ərazi şöbəsinin müdiri

Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi Aparatının IV ərazi şöbəsinin müdiri

Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi Aparatının V ərazi şöbəsinin müdiri

Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi Aparatının Beynəlxalq əlaqələr və gənclərlə iş şöbəsinin müdiri

Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi Aparatının Təbliğat, informasiya və analitik təhlil şöbəsinin müdiri

Azərbaycan Respublikasının Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsi Aparatının Maliyyə və təminat şöbəsinin müdiri

Azərbaycan Diasporuna Dəstək Fondunun İcraçı direktoru.”.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının
Baş naziri

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı

№ 78

“Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin “Azərbaycan Respublikasında baytarlıqla bağlı bəzi normativ hüquqi aktların təsdiq edilməsi haqqında” 2006-cı il 13 sentyabr tarixli 209 nömrəli və “Azərbaycan Respublikasında baytarlıqla bağlı bəzi normativ hüquqi aktların təsdiq edilməsi haqqında” 2007-ci il 30 yanvar tarixli 19 nömrəli qərarlarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, “Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 23 dekabr tarixli 897 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Elektron kənd təsərrüfatı” informasiya sistemi haqqında Əsasnamə”də dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 29 sentyabr tarixli 1847 nömrəli Fərmanının 2-ci hissəsinə əsasən Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti qərara alır:

1. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2006-cı il 13 sentyabr tarixli 209 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2006, № 9, maddə 823; 2015, № 2, maddə 227; 2018, № 12 (II kitab), maddə 2721; 2019, № 9, maddə 1563) ilə təsdiq edilmiş “Heyvan xəstəliklərinin qarşısının alınması və dövlət baytarlıq nəzarətinə cəlb edilən yüklərin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi Qaydaları”nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. 2-ci hissədə “baytarlıq işçiləri” sözlə-

Bakı şəhəri, 7 mart 2023-cü il

ri “baytarlıq mütə-xəssisləri” sözləri ilə əvəz edilsin və həmin hissəyə aşağıdakı məzmununda ikinci abzas əlavə edilsin:

“Heyvan xəstəliklərinin qarşısının alınması üzrə həyata keçirilən tədbirlər Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 23 dekabr tarixli 897 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Elektron kənd təsərrüfatı” informasiya sistemi haqqında Əsasnamə”yə uyğun olaraq “Elektron kənd təsərrüfatı” informasiya sistemində daxil edilir.”;

1.2. 3-cü hissənin doqquzuncu abzasında “baytar işçiləri” sözləri “baytarlıq mütəxəssisləri” sözləri ilə əvəz edilsin.

2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2007-ci il 30 yanvar tarixli 19 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2007, № 1, maddə 63; 2008, № 7, maddə 673; 2015, № 2, maddə 227; 2018, № 12 (II kitab), maddə 2721; 2020, № 4, maddə 484, № 9, maddə 1222; 2021, № 10, maddə 1196; 2022, № 6, maddə 679) ilə təsdiq edilmiş “Heyvanların saxlanması, yetidirilməsi və istifadə olunması Qaydaları”nın 2.15-ci bəndində “baytar işçilərinin” sözləri “baytarlıq mütəxəssislərinin” sözləri ilə əvəz edilsin.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının
Baş naziri

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı

№ 79

“Azərbaycan Respublikası Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin Kollegiyasının tərkibi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2019-cu il 16 yanvar tarixli 8 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2005-ci il 1 fevral tarixli 187 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi haqqında Əsasnamə”nin 5.7-ci bəndinə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti qərara alır:

“Azərbaycan Respublikası Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin Kollegiyasının tərkibi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2019-cu il 16 yanvar tarixli 8 nömrəli Qərarında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2019, № 1, maddə 152) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

Bakı şəhəri, 7 mart 2023-cü il

1. 1-ci hissədə “7” rəqəmi “9” rəqəmi ilə əvəz edilsin.

2. “Kollegiyanın üzvləri:” bölməsi üzrə:

2.1. üçüncü abzasda “məskunlaşma, miqrasiya və məşğulluq” sözləri “Regional idarəetmə və status” sözləri ilə əvəz edilsin;

2.2. dördüncü abzasda “ümumi” sözü “Sənədlərlə və vətəndaşların müraciətləri ilə iş” sözləri ilə əvəz edilsin;

2.3. beşinci abzasda “nəzarət, təşkilat və analitik şöbəsinin müdiri.” sözləri “Təşkilat-nəzarət və analitika şöbəsinin müdiri.” sözləri ilə əvəz edilsin;

2.4. aşağıdakı məzmununda altıncı və yeddinci abzaslar əlavə edilsin:

“Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsi Aparatının Maliyyə şöbəsinin müdiri

Qaçqınların və Məcburi Köçkünlərin İşləri üzrə Dövlət Komitəsinin Repatriasiya Departamentinin direktoru.”.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının
Baş naziri

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı

№ 80

“Minatəmizləməyə dair informasiya sistemi haqqında Əsasnamə”nin təsdiq edilməsi barədə

“Azərbaycan Respublikasında minatəmizləmə fəaliyyətinin əlaqələndirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2021-ci il 16 sentyabr tarixli 1441 nömrəli Fərmanının 1.3-cü bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti qərara alır:

1 “Minatəmizləməyə dair informasiya sistemi haqqında Əsasnamə” təsdiq edilsin (əlavə olunur).

2 Azərbaycan Respublikasının Xüsusi Rabitə və İnformasiya Təhlükəsizliyi Dövlət Xidməti:

2.1. Minatəmizləməyə dair informasiya sisteminin mühafizə olunan telekommunikasiya kanalları ilə təmin etsin və həmin sistemin təhlükəsizlik meyarları üzrə monitorinqini həyata keçirsin;

2.2. Azərbaycan Respublikasının Minatəmizləmə Agentliyi ilə birlikdə informasiya sisteminin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədilə zəruri tədbirlər görsün.

3 Azərbaycan Respublikasının Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi:

3.1. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 12 sentyabr tarixli 263 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Dövlət

Bakı şəhəri, 7 mart 2023-cü il

informasiya ehtiyatları və sistemlərinin formallaşdırılması, aparılması, integrasiyası və arxivləşdirilməsi Qaydaları”na uyğun olaraq Minatəmizləməyə dair informasiya sisteminin dövlət informasiya ehtiyatları və sistemləri ilə əlaqələndirilməsini Elektron Hökumət İnformasiya Sistemi vasitəsilə təmin etsin;

3.2. Azərbaycan Respublikasının Minatəmizləmə Agentliyi ilə birlikdə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 3 iyun tarixli 718 nömrəli Fərmanı ilə təsdiq edilmiş “Hökumət buludu” (G-cloud) Konsepsiyası”-na uyğun olaraq, Minatəmizləməyə dair informasiya sisteminin “Hökumət buludu”nda yerləşdirilməsi, aparılması və təkmilləşdirilməsinə dair tədbirlər görsün.

4 Azərbaycan Respublikasının Müdafiə Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Fövqəladə Hallar Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Daxili İşlər Nazirliyi, Azərbaycan Respublikasının Dövlət Sərhəd Xidməti bu Qərarın 1-ci hissəsi ilə təsdiq edilmiş “Minatəmizləməyə dair informasiya sistemi haqqında Əsasnamə”nin 4-cü hissəsi ilə müəyyən edilmiş məlumatların Minatəmizləməyə dair informasiya sistemində ötürülməsini təmin etsinlər.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının
Baş naziri

Qeyd: Qərara edilmis əlavələrin tam mətni ilə www.nk.gov.az və www.xalqgazeti.az saytlarında tanış ola bilərsiniz.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı

№ 81

“Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin “Xəstəlik vərəqələrinin verilməsi və müalicə-sağlamlıq məqsədli üçün ödənişlərin təyin edilməsi və verilməsi qaydalarının təsdiqi haqqında” 1993-cü il 8 yanvar tarixli 9 nömrəli, “Azərbaycan Respublikası dövlət sərhədinin mühafizəsini gücləndirmək məqsədi ilə əlavə qayda və əsasnamələrin təsdiq edilməsi haqqında” 1993-cü il 9 mart tarixli 140 nömrəli, “Sülh və Müharibə dövrlərindəki fəvqəladə hallarda Azərbaycan Respublikasında əhalinin köçürülməsi haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə” 1993-cü il 6 avqust tarixli 438 nömrəli, “Azərbaycan Respublikasında əlilliyi olan şəxslərin problemləri üzrə kompleks proqramın həyata keçirilməsi haqqında” 1994-cü il 10 may tarixli 185 nömrəli və “Respublikanın tədris müəssisələrində ibtidai hərbi hazırlığın tədrisinin yaxşılaşdırılması tədbirləri haqqında” 1995-ci il 22 avqust tarixli 190 nömrəli qərarlarında dəyişiklik edilməsi barədə

“Səhiyyə və tibbi sığorta sahəsində idarəetmənin təkmilləş-dirilməsi ilə bağlı bir sıra tədbirlər və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi haqqında Əsasnamənin, nazirliyin strukturunun təsdiq edilməsi və aparatının işçilərinin say həddinin müəyyən edilməsi barədə” 2006-cı il 25 may tarixli 413 nömrəli, “İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında” 2017-ci il 6 sentyabr tarixli 1592 nömrəli, “Azərbaycan Respublikasında icbari tibbi sığortanın təbqiğinin təmin edilməsi ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında” 2018-ci il 20 dekabr tarixli 418 nömrəli, “Milli Hematologiya və Transfuziologiya Mərkəzinin yaradılması haqqında” 2019-cu il 23 dekabr tarixli 895 nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 13 may tarixli 1677 nömrəli Fərmanının icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti qərara alır:

1. “Xəstəlik vərəqələrinin verilməsi və müalicə-sağlamlıq məqsədləri üçün ödənişlərin təyin edilməsi və verilməsi qaydalarının təsdiqi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1993-cü il 8 yanvar tarixli 9 nömrəli Qərarına (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1997, № 4, maddə 338; 1998, № 1, maddə 50, № 9, maddə 596; 2008, № 2, maddə 130; 2013, № 10, maddə 1195; 2016, № 7, maddə 1343; 2018, № 10, maddə 2163; 2020, № 10, maddə 1295, № 11, maddə 1417; 2022, № 8, maddə 1006) 2 nömrəli əlavə - “Sosial sığorta haqları ödəyən vətəndaşlara xəstəlik

vərəqələrinin verilməsi qaydası haqqında Təlimat”ın 3-cü hissəsinin birinci abzasında və 38-ci hissəsinin ikinci abzasında “İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi” sözləri “Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi” sözləri ilə əvəz edilsin.

2. “Azərbaycan Respublikası dövlət sərhədinin mühafizəsini gücləndirmək məqsədi ilə əlavə qayda və əsasnamələrin təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1993-cü il 9 mart tarixli 140 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998, № 2, maddə 118, № 6, maddə 442; 2000, № 8, maddə 646; 2003, № 6, maddə 342; 2004, № 9, maddə 750; 2005, № 6, maddə 558, № 11, maddə 1061; 2008, № 11, maddə 1042; 2009, № 1, maddə 34; 2012, № 9, maddə 926; 2014, № 1, maddə 57, № 6, maddə 747; 2016, № 9, maddə 1575; 2017, № 7, maddə 1503, № 12 (II kitab), maddə 2481; 2018, № 2, maddə 333, № 10, maddə 2156; 2019, № 1, maddə 153; 2020, № 11, maddə 1417; 2021, № 10, maddə 1195; 2022, № 4, maddə 390, № 9, maddə 1082) ilə təsdiq edilmiş 3 nömrəli əlavə - “Azərbaycan Respublikası ərazisinin sanitariya mühafizəsi Qaydaları”nın 4.5-ci bəndində “İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi” sözləri “Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi” sözləri ilə əvəz edilsin.

3. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1993-cü il 6 avqust tarixli 438 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004, № 9, maddələr 750, 756; 2006, № 9, maddə 822; 2008, № 2, maddə 116; 2010, № 3, maddə 264; 2013, № 10, maddə 1194; 2014, № 6, maddə 747; 2018, № 12 (II kitab), maddə 2736; 2019, № 1, maddə 153; 2020, № 11, maddə 1417; 2022, № 4, maddə 390, № 8, maddə 974) ilə təsdiq edilmiş “Sülh və müharibə dövrlərindəki fəvqəladə hallarda Azərbaycan Respublikasında əhalinin köçürülməsi haqqında Əsasnamə”nin 3.10-cu bəndinin üçüncü abzasında “İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi” sözləri “Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi” sözləri ilə əvəz edilsin.

4. “Azərbaycan Respublikasında əlilliyi olan şəxslərin problemləri üzrə kompleks proqramın həyata keçirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1994-cü il 10 may tarixli 185 nömrəli Qərarında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2004, № 8, maddə 656; 2005, № 2, maddə 131; 2006, № 5, maddə 463; 2008, № 2, maddələr 116, 130; 2016, № 7, maddə 1343; 2018, № 10, maddə 2163, № 12 (II kitab), maddə 2736; 2019, № 11, maddə 531; 2020, № 10, maddə 1310, № 11, maddə 1417; 2021, № 10, maddə 1195, № 12, maddə 1536; 2022,

Bakı şəhəri, 9 mart 2023-cü il

№ 9, maddə 1085; Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 21 dekabr tarixli 448 nömrəli Qərarı) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

4.1. 2-ci hissədə “İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi” sözləri “Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyinə” sözləri ilə əvəz edilsin və həmin hissədən “Ticarət Nazirliyinə,” sözləri çıxarılsın;

4.2. həmin Qərarla təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasında əlilliyi olan şəxslərin problemləri üzrə kompleks Proqram” üzrə:

4.2.1. 3-cü hissənin birinci və üçüncü abzaslarında “İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi” sözləri “Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi” sözləri ilə əvəz edilsin;

4.2.2. 5.1-ci bəndin yeddinci və doqquzuncu abzaslarında, 5.5-ci bəndin ikinci-dördüncü abzaslarında və 5.6-cı bəndin ikinci abzasında “Məsul idarə və təşkilatlar” sütununda “İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi” sözləri “Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi” sözləri ilə əvəz edilsin.

5. “Respublikanın tədris müəssisələrində ibtidai hərbi hazırlığın tədrisinin yaxşılaşdırılması tədbirləri haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1995-ci il 22 avqust tarixli 190 nömrəli Qərarının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2005, № 6, maddə 541; 2013, № 10, maddə 1196; 2018, № 12 (II kitab), maddə 2736; 2021, № 9, maddə 1087; 2022, № 4, maddə 413; Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2022-ci il 21 dekabr tarixli 448 nömrəli Qərarı) 7-ci hissəsində “İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi” sözləri “Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi” sözləri ilə əvəz edilsin.

6. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1998-ci il 29 may tarixli 119 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998, № 5, maddə 360; 2001, № 10, maddə 663; 2003, № 6, maddə 342; 2005, № 6, maddə 541; 2006, № 5, maddə 463; 2010, № 3, maddə 264; 2012, № 12, maddə 1369; 2013, № 10, maddə 1199; 2016, № 9, maddə 1585; 2017, № 4, maddə 620; 2018, № 12 (II kitab), maddə 2736; 2021, № 7, maddə 871, № 10, maddə 1195; 2022, № 4, maddə 413, № 8, maddə 974) ilə təsdiq edilmiş “Gənclərin ibtidai hərbi hazırlıq Əsasnaməsi”nin II hissəsinin onuncu abzasında “İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi” sözləri “Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyi” sözləri ilə əvəz edilsin.

Əli ƏSƏDOV,
Azərbaycan Respublikasının
Baş naziri

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qərarı

№ 82

“Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin “Azərbaycan Respublikasının ərazisində hava-damcı yolu ilə keçən yoluxucu xəstəliklər zamanı karantin nəzarətinə götürülmə və təcrid olunma Qaydaları”nın təsdiq edilməsi barədə” 2020-ci il 1 may tarixli 161 nömrəli, “Xüsusi karantin rejimi dövründə Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən təhsil müəssisələrində tədris və təlim-tərbiyə prosesinin təşkilinin müvəqqəti Qaydaları”nın təsdiq edilməsi barədə” 2020-ci il 10 sentyabr tarixli 332 nömrəli, “Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda aparılan hərbi əməliyyatları zamanı xəsarət (yaralanma, travma, kontuziya) almış hərbi qulluqçuların tibbi-sosial ekspertizası ilə bağlı bəzi məsələlər barədə” 2021-ci il 13 yanvar tarixli 7 nömrəli, “Azərbaycan Respublikasının ərazi bütövlüyü uğrunda aparılan hərbi əməliyyatlarda iştirak etmiş hərbi qulluqçulara və şəhid ailələrinə psixoloji yardımla bağlı bəzi məsələlər barədə” 2021-ci il 13 yanvar tarixli 8 nömrəli, “Yol-nəqliyyat hadisələri nəticəsində dəyən sosial-iqtisadi və ekoloji zərərin qiymətləndirilməsi və hesablanması Qaydaları”nın təsdiq edilməsi haqqında” 2021-ci il 30 iyun tarixli 192 nömrəli, “İcbari tibbi sığorta üzrə məlumat bazasının (elektron informasiya ehtiyatının) formalaşdırılması və istifadə Qaydası, o cümlədən həmin məlumat bazasına (elektron informasiya ehtiyatına) integrasiya edilməli olan informasiya sistemlərinin və resurslarının siyahısı, həmin məlumatlara buraxılış dərəcəsi”nin təsdiq edilməsi haqqında” 2021-ci il 13 oktyabr tarixli 308 nömrəli və “COVID-19 xəstəliyinə qarşı peyvənd olunmanı, peyvəndləməyə əks göstəriş, neqativ PZR test nəticəsinin əks etdirən və COVID-19 xəstəliyinə yoluxmuş şəxslərin sağlamlıq edən immunitetə malik olmalarını təsdiq edən sertifikatların tanınması ilə bağlı bəzi məsələlərin tənzimlənməsi haqqında” 2021-ci il 27 noyabr tarixli 371 nömrəli qərarlarında dəyişiklik edilməsi barədə

“Səhiyyə və tibbi sığorta sahəsində idarəetmənin təkmilləş-dirilməsi ilə bağlı bir sıra tədbirlər və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Azərbaycan Respublikasının Səhiyyə Nazirliyi haqqında Əsasnamənin, nazirliyin strukturunun təsdiq edilməsi və aparatının işçilərinin say həddinin müəyyən edilməsi barədə” 2006-cı il 25 may tarixli 413 nömrəli, “İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyinin fəaliyyətinin təmin edilməsi haqqında” 2017-ci il 6 sentyabr tarixli 1592 nömrəli, “Azərbaycan Respublikasında icbari tibbi sığortanın təbqiğinin təmin edilməsi ilə bağlı bir sıra tədbirlər haqqında” 2018-ci il 20 dekabr tarixli 418 nömrəli, “Milli Hematologiya və Transfuziologiya Mərkəzinin yaradılması haqqında” 2019-cu il 23 dekabr tarixli 895

nömrəli fərmanlarında dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2022-ci il 13 may tarixli 1677 nömrəli Fərmanının icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti qərara alır:

1. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 1 may tarixli 161 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2020, № 5, maddə 632, № 6, maddələr 787, 791; 2022, № 1, maddə 77) ilə təsdiq edilmiş “Azərbaycan Respublikasının ərazisində hava-damcı yolu ilə keçən yoluxucu xəstəliklər zamanı karantin nəzarətinə götürülmə və təcrid olunma Qaydaları”nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1.1. 1.2-ci bənddə “İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyinin (bundan sonra – Agentlik)” sözləri “Tibbi Ərazi Bölmələrini İdarəetmə Birliyinin (bundan sonra – TƏBİB)” sözləri ilə əvəz edilsin;

1.2. 7.1-ci bənddə “Agentliyin” sözü “TƏBİB-in” sözü ilə əvəz edilsin.

2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2020-ci il 10 sentyabr tarixli 332 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2020, № 9, maddə 1205; 2021, № 9, maddə 1074; 2022, № 4, maddə 417; Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 21 dekabr tarixli 448 nömrəli Qərarı) ilə təsdiq edilmiş “Xüsusi karantin rejimi dövründə Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən təhsil müəssisələrində tədris və təlim-tərbiyə prosesinin təşkilinin müvəqqəti Qaydaları”nın 3.6-cı bəndinə “Agent

Ölkəmizdə baş vermiş zəlzələlərdən sonra qardaş Azərbaycanın nümayiş etdirdiyi misilsiz həmrəylik və dəstək üçün

Təşəkkürlər Azərbaycan!

TÜRKİYE BÜYÜKELÇİLİĞİ

Kahramanmaraşda Azərbaycan məhəlləsi salınacaq

Fevralın 6-da Türkiyənin 11 vilayətində dağıntılara səbəb olan güclü zəlzələdən sonra azərbaycanlı iş adamları və qeyri-hökumət təşkilatlarının bir araya gələrək yenidən bərpa etdikləri "Qardaş köməyi" platformasının fəaliyyəti davam edir.

Bu dəfə zəlzələ ocağı Kahramanmaraş şəhərində 200 konteynerlik Azərbaycan məhəlləsi qurulacaq. Platformanın Türkiyə təmsilçisi, Asif Qurbanlının "Xalq qəzeti"nə bildirdiyinə görə, bu günlərdə məsələ

ni deyən Asif Qurbanlı bildirib ki, Tuncay Akkoyun ilə aparılan müzakirələrdən sonra ən azı 200 yaşayış konteynerinin yer alacağı Azərbaycan məhəlləsinin qurulmasına qərar verilib: "Platforma tərəfindən göndərilən 100-dən

A.Qurbanlı Azərbaycan Sahibkarlar Konfederasiyası, Gəncliyə Yardım Fondu, MÜSAİD, Azərbaycan Türkiyə İş Adamları Dərnə-

qədri, 22 ton dərman və tibbi ləvazimat göndərilib. Yeni bu günə qədər 160-dan çox yük maşını və 5 təyyarə göndərib və göndərməkdə

yi, Türkiyə-Azərbaycan İş Adamları və Sənayeçilər Birliyi, Kiçik və Orta Müəssisələr və Klublar Assosiasiyası, Azərbaycan Qida və İçki İstehsalçıları Assosiasiyası, Türkiyə Məzunları, Aydınlar və İş adamları Platforması, Müasir İnkişaf Assosiasiyasının birləşdiyi "Qardaş köməyi" platforması zəlzələ zonasına etdiyi yardımlara da toxunub: "İndiyədək 100-dən çox yaşayış konteyneri, 1000 tondan çox ərzaq, 200-dən çox generator, 155 qadın, 2 xəstəxana

davam edir".

Qeyd edək ki, XX əsrin əvvəllərində ölkəmiz Anadoluya yardım fəaliyyətini "Qardaş köməyi" devizi altında həyata keçirdiyi üçün sözü gedən platforma da belə adlandırılıb.

Onu da bildirək ki, Kahramanmaraşın mərkəzində yerləşən Azərbaycan bulvarı bu şəhərin ən çox dağıntıya məruz qalan ərazilərdən biridir.

M.SULTANOVA,
Ankara

ilə əlaqədar Kahramanmaraşın Türkoğlu rayonunda vali Tuncay Akkoyun ilə görüşüblər.

Valinin edilən yardım və dəstəyə görə, Azərbaycana və "Qardaş köməyi" platforma üzvlərinə təşəkkür etdiyi-

çok yaşayış konteynerləri artıq sahəyə gətirilib. Onu da xüsusi olaraq qeyd edim ki, Türkiyənin Fövqəladə Halların İdarə Olunması Agentliyi (AFAD) rəsmiləri də məhəllə salınacaq ərazidə aparılan işlərə baxış keçirib".

Baş Prokurorluq və Daxili İşlər Nazirliyinin birgə məlumatı

Baş Prokurorluq və Daxili İşlər Nazirliyi Nəsimi rayonunda baş vermiş silahlı insidentlə bağlı birgə məlumat yayıb. Məlumatda deyilib:

"Xəbər verildiyi kimi martın 10-u saat 14 radələrində paytaxtın Nəsimi rayonu, Səməd Vurğun küçəsində baş vermiş silahlı insidentlə bağlı başlanmış cinayət işi üzrə Baş Prokurorluğun İstintaq idarəsi tərəfindən istintaq aparılır.

Prokurorluq və DİN əməkdaşları tərəfindən keçirilmiş tədbirlər nəticəsində digər şəxslərlə qabaqcadan əlbir olan 1995-ci il təvəllüdü Şahmar İsmayilov və 1998-ci il təvəllüdü Vüqar Quliyevin şəxsi münasibətlər zəminində Nicat Əkbərovu öldürmək məqsədilə qanunsuz əldə olunmuş odlu silahdan atəş açması, sonun-

cunun atəşdən yayınması nəticəsində təsadüfən hadisə yerində olan 1983-cü il təvəllüdü Tamerlan Hüseynov və 2002-ci il təvəllüdü Fəqan Rəhimlinin müxtəlif xəsarətlər almasına əsaslı şübhələr müəyyən edilib.

İstintaq-əməliyyat tədbirləri nəticəsində şübhəli şəxs qismində saxlanılan Şahmar İsmayilov və Vüqar Quliyev Cinayət Məcəlləsinin 29, 120.2.1, 29, 120.2.4 (qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs tərəfindən ümumi təhlükəli üsulla adam öldürməyə cəhd), 228.2.1 (qanunsuz olaraq odlu silah əldə etmə) və digər maddələri

ilə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb olunaraq barələrində məhkəmənin qərarı əsasında həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Hadisə yerinə və cinayəti törətməkdə şübhəli bilinən şəxslərin idarə etdiyi avtomobilə baxış keçirilərkən 1 ədəd tapança, patron və gilizlər, eləcə də iş üzrə əhəmiyyət kəsb edən digər sübutlar aşkar edilərək götürülüb.

Cinayət işi üzrə istintaq və əməliyyat-axtarış tədbirləri davam etdirilir. Nəticəsi barədə ictimaiyyətə əlavə məlumat veriləcək.

Media nümayəndələri və sosial şəbəkə istifadəçilərindən rəsmi qurumla dəqiqləşdirilməmiş məlumatların paylaşılmaması bir daha xahiş olunur".

Türkiyədən məktub

“Azərbaycan rüzgarı” “Ulusal” kanalında

2018-2021-ci illərdə həftədə bir dəfə Türkiyə telekanallarından birində yayımlanan və Azərbaycan mədəniyyətini, tarixini, coğrafiyasını təbliğ edən “Azərbaycan rüzgarı” televiziya proqramı yenidən fəaliyyətə başlayıb.

“Xalq qəzeti”nə bu barədə proqramın müəllifi, telejurnalist, İstanbul Universitetinin aspirantı Səidə Ömər bildirib. O deyib ki, proqramının əsas məqsədi Azərbaycanın qədim tarixi, ecazkar coğrafiyası, tarixi şəxsiyyətləri və zəngin mədəniyyəti ilə bağlı məlumatların Türkiyə ictimaiyyətinin diqqətinə çatdırmaq, ölkəmizi təbliğ etməkdir: "Hazırda Türkiyə ictimaiyyətində bu məlumatlara çox ehtiyac var. Xüsu-

Proqrama dəvət edilən ilk qonaqlar, Türkiyənin Azərbaycandakı səfirliyinin baş katibi Aygün Qocayeva, Azərbaycan parlamentinin millət vəkili, tarixçi, professor Musa Qasımlı Türkiyə və Azərbaycan arasında diplomatik əlaqələrdən Türkiyədə baş verən güclü zəlzələnin Azərbaycanda dövlət və cəmiyyət tərəfindən necə həssaslıqla qarşılanması, iki qardaş ölkənin sarsılmaz əlaqələrinin tarixi faktlara əsaslanmasından bəhs edib-

silə, dövlət, ordu, xalqın birliyi ilə 44 günlük müharibədə əldə etdiyimiz Qarabağ Zəfərindən sonra Türkiyə cəmiyyətində Azərbaycanı, Qarabağı daha yaxından və daha ətraflı tanımaq istəyirlər".

Telejurnalist onu da bildirib ki, ölkəmizi Türkiyə tamaşaçısına tanımaq üçün azərbaycanlı olmaq, o torpaqlarda böyümək, musiqimizi, ədəbiyyatımızı, incəsənətimizi, adət-ənənələrimizi, təbiətimizi bilmək vacibdir: "Bir azərbaycanlı olaraq mənim də məqsədim həm mədəniyyətimizi təbliğ etmək, həm də dünyada alternativli olmayan Azərbaycan-Türkiyə münasibətlərinin möhkəmlənməsinə bacardığım xidməti göstərməkdir".

Qeyd edək ki, layihə yeni formatda Türkiyənin "Ulusal" kanalında hər həftənin bazar günü efirə çıxacaq.

lər. Türkiyədə yaşayan, gənc azərbaycanlı müğənni Elgün Quliyev isə Azərbaycan və Türkiyə haqqında ifaları ilə iki ölkənin qardaşlığını musiqi ilə dilə gətirib.

“Azərbaycan rüzganı” proqramının tamaşaçı rəğbətində səbəb olduğunu diqqətə çatdıran S.Ömər layihə ilə bağlı bunları deyib: "Hesab edirəm ki, bu layihə Türkiyədən dünyaya açılan pəncərədir və bu pəncərə vasitəsi ilə iki ölkə qardaşlığının, mütəfəqqiliyinin ən yaxşı nümunə kimi bütün dünyaya yayılmasını istəyirəm. Odur ki, hər həftənin bazar günü dünya türklərini Türkiyə vaxtı ilə saat 18.30-da ekran başına dəvət edirəm".

M.SULTANOVA,
Ankara

Maliyyə intizamının gücləndirilməsi, şəffaflığın artırılması və kölgə iqtisadiyyatı ilə mübarizə sahəsində ölkəmizdə həyata keçirilən kompleks tədbirlər beynəlxalq təşkilatlar tərəfindən getdikcə daha yüksək dəyərləndirilir və Azərbaycanın reytingi durmadan artmaqdadır.

Bununla belə, son illərdə yeni dövrün çağırışları zəminində ölkəmizdə həyata keçirilən islahatlar nəticəsində əldə edilən uğurlu nəticələrlə yanaşı, ölkə iqtisadiyyatının inkişafı yolunda bir sıra əngəllər hələ də tam aradan qaldırılmamışdır. Bunlardan da biri cinayət yolu ilə əmlakın əldə edilməsi və ondan istifadə olunmasıdır. Çox önəmlidir ki, belə halların yolverilməzliyini kəskin və davamlı olaraq tənqid edən Prezident İlham Əliyevin 2023-cü il 28 fevral tarixli sərəncamı ilə təsdiq edilmiş “Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın ləqəlləşdirilməsinə və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə

yildır ki, MFP-nin prioritet istiqamətləri sırasında beynəlxalq əməkdaşlığın genişləndirilməsi xüsusi vurğulanmışdır. Bu baxımdan səciyyəvidir ki, sənədin “Predikativ cinayətlərin ibtdai araşdırılması zamanı cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın effektiv axtarışı, müsadirə edilməsi və aktivlərin bərpası mexanizmlərinin yaradılması” adlanan 8.3.2-ci bölməsində paralel maliyyə araşdırması sahəsində qabaqcıl beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi və qiymətləndirilməsi nəzərdə tutulur.

MFP-də qarşıya qoyulan çox aktual problemlərdən biri də aparılan yox-

beynəlxalq standartların tələblərinə uyğunluğunun qiymətləndirilməsi və milli qanunvericiliyin müvafiq beynəlxalq standartların tələblərinə uyğunlaşdırılması üzrə təkliflər hazırlanması.

– **Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın ləqəlləşdirilməsi sahəsində effektiv cinayət təqibinin həyata keçirilməsi üçün qanunvericilik əsaslarının təkmilləşdirilməsi zərurətinin öyrənilməsi.**

– **Cinayət işləri üzrə statistik bazanın qanunvericilik əsaslarının müəyyənləşdirilməsi.**

Daha bir mühüm və aktual məsələ kimi Milli Fəaliyyət Planının 8.5.2-ci bəndində nəzərdə tutulmuş: “Hesabına dövlət büdcəsi vəsaitinin daxil olduğu sahibkarlıq subyektlərinin və onların subpodratçıların fəaliyyətinin sistemə

BP-nin yerli biznesə dəstəyi davam edir

BP Azərbaycandakı tərəfdaşları adından yerli biznesin inkişafını dəstəkləmək yönündə əməkdaşlığı davam etdirmək üçün Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi (KOBİA) ilə yeni anlaşma memorandumu imzalayıb.

Mərasimində çıxış edən BP-nin Xəzər regionunda kommunikasiya və xarici əlaqələr üzrə vitse-prezidenti Bəxtiyar Aslanbəyli qeyd edib ki, yeni anlaşma memorandumu yerli bizneslərin inkişafını dəstəkləmək yönündə söyləri davam etdirməyə imkan yaradacaq. BP-nin Azərbaycanda sahibkarlığın inkişafı proqramının yerli müəssisələrə beynəlxalq standartlara çatmaq və tədarük müqavilələri uğrunda rəqabət aparmaq üçün gözəl imkan yaratdığını diqqətə çatdıran vitse-prezident deyib ki, KOBİA ilə əməkdaşlığın davam etdirilməsi ölkədə sahibkarlığın inkişafına mühüm töhfələr verəcək.

KOBİA mikro və kiçik sahibkarlığın inkişafı və onların dəstəklənməsi istiqamətində regionlarda müxtəlif qurum və təşkilatlarla birgə layihələr həyata keçirdiyini vurğulayan Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi İdarə Heyətinin sədri O. Məmmədov isə bildirib ki, BP ilə əməkdaşlıq çərçivəsində reallaşacaq layihələr regionlarda yerli icmalarn

gərililik səviyyəsinin artmasına müsbət təsir göstərəcək, yeni bizneslərin yaranmasına və özünüməşğulluğa töhfə verəcək.

Tədbirdə KOBİA və BP-nin dəstəyi ilə birgə həyata keçiriləcək iki yeni layihə barədə məlumat verilib. Qeyd olunub ki, layihələrdən biri kənd yerlərində gənc sahibkarların inkişafına dəstək məqsədi daşıyır. Samux, Goranboy və Şəmkir rayonlarında həyata keçiriləcək layihə çərçivəsində aztəminatlı ailələrdən olan və sahibkarlığa maraq göstərən gənclər seçilərək onlara gələcək biznes fəaliyyətlərinə hazırlıq üçün təlim keçiriləcək.

Digər layihə isə Tovuz rayonunda aqroturizmin inkişafına dəstək məqsədi daşıyır. Layihə bu rayondan seçilmiş aztəminatlı ailələr üçün gəlir və məşğulluq imkanları yaratmağı nəzərdə tutur. Regional İnkişaf İctimai Birliyi tərəfindən icra olunacaq layihənin ümumi dəyəri 100 min manat təşkil edir.

“Xalq qəzeti”

Aktau–Bakı marşrutu ilə neft nəql olunacaq

Zəngin karbohidrogen ehtiyatlarına malik Azərbaycan əvvəlki mərhələdə ulu öndər Heydər Əliyevin, son 20 ildə isə Prezident İlham Əliyevin ardıcılıqla reallaşdırdıqları düşünülmüş siyasət sayəsində enerji resurslarının daşınması üçün şəxələndirilmiş nəql marşrutlarını yaradılmasına nail olub. Geosiyasi gərginliklərin artdığı indiki dövrdə enerji təhlükəsizliyinin təmin olunmasında şəxələndirmənin önəmi daha da artır. Bununla bağlı dövlətimizin başçısı çıxışlarının birində deyib: “Şəxələndirmə enerji təhlükəsizliyinin başlıca amillərindəndir. Biz isə enerji strategiyamızın həyata keçirilməsinin ilk günündən etibarən şəxələndirmə üzərində çalışmışıq. Bunun nəticəsində bizim şəxələndirilmiş ixrac marşrutlarımız var - müxtəlif istiqamətə uzanan 3 neft boru kəməri və 4 qaz boru kəmərimiz mövcuddur...”

Bu əlverişli şərait nəzərə alınaraq cari ildən etibarən Qazaxıstan neftinin Azərbaycan vasitəsilə neqlinə başlanılması nəzərdə tutulub. “Kazinform” informasiya agentliyinin yaydığı məlumata əsasən, bu barədə Qazaxıstanın xarici işlər nazirinin müavini Roman Vasilenko Mərkəzi Kommunikasiyalar Xidmətinin brifinqində bildirib.

R.Vasilenko heçə ölkədən neftin ixracının bir neçə mühüm istiqamət üzrə həyata keçirildiyini qeyd edib. O, daha sonra həmin sıraya Rusiyadan keçən istiqamətlərin də daxil olduğunu vurğulayıb. R.Vasilenko, eyni zamanda, Xəzər boru kəməri konsorsiumu, Atrrau-Samara neft kəməri və Aktau-Mahaqqala istiqamətlərinin də mövcudluğunu, bu ildən isə neftin Aktau-Bakı marşrutu üzrə də neqlinə başlanılacağını, başqa sözlə, “qara qızıl”ın ölkəmiz vasitəsilə daşınacağını bildirib.

Qazaxıstan XİN başçısının müavini, həmçinin Qazaxıstan neftinin təkə Şərq-Qərb deyil, həm də Şimal-Cənub istiqamətində də neql olunduğunu, Cənub marşrutunun isə Türkmənistan və İrandan keçdiyini, Türkiyə vasitəsilə İrana neft daşınması barədə isə danışıqlar aparıldığını xatırladıb.

Yeni gəlmişkən, bir müddət bundan əvvəl “Xarici Siyasət Araşdırmaları İnstitutu” Səhmdar Cəmiyyətinin İdarə

Heyəti sədrinin müavini Amangəldi Təjenov Aktau-Bakı marşrutunun işə salınması ilə Qazaxıstan üçün enerji daşıyıcılarının Avropa İttifaqına tədarükü üçün qismində əlavə imkanlar açılacağını bəyan edib.

Qazaxıstanın “KazTransOil” neft daşıma şirkətinin “ağ qızıl”ın nəqli ilə bağlı məlumatı da diqqət cəhəkdir. Belə ki, adicəkilən neftdaşıma şirkəti Qazaxıstanın “KazTransOil” şirkətinin əsas neft partiyasının Azərbaycan vasitəsilə tədarük edəcəyini bildirir. Başqa sözlə, məlumatda “KazTransOil” şirkətinin bu ay “KazTransOil” yatağından çıxarılan 7 min ton neftin Azərbaycan ərazisindən tranzitlə tədarük ediləcəyini diqqətə çatdırır.

Xatırladaq ki, neft partiyası Aktau dəniz limanından sınaq rejimində daşınacaq və Bakı Beynəlxalq Dəniz Limanı istiqamətində ixracat göndəriləcək. “KazTransOil” neftinin daşınması ilə Yaponiyanın “INPEX North Caspian Sea” şirkəti məşğul olur. Bu şirkət Azərbaycanda “Azəri-Çıraq-Günəşli” və Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac neft kəməri layihələrində iştirak paylarına malikdir.

“KazTransOil” SC isə magistral neft kəmərinin milli operatorudur. O, “KazMunayQaz” qrupuna daxildir.

“Xalq qəzeti”

Vahid NOVRUZOV,
Azərbaycan Respublikası Auditorlar Palatasının sədri,
iqtisad elmləri doktoru, professor

lamalarla bağlı risk qiymətləndirilməsi sisteminin yaradılması və yoxlamaların risklərin idarə edilməsi əsasında təyin edilməsinin təşkilidir. Bu problem həlli işə müvafiq araşdırmaların və beynəlxalq təcrübənin tətbiqini ön plana çəkir. Fikrimizcə, maliyyə nəzarətinin effektivlik meyarlarının hazırlanması və tətbiqi, maliyyə nəzarətində daha geniş əhatəliliyi təmin etmək məqsədilə müntəzəqi seçmə prosedurlarından istifadə olunması, nəzarətin keyfiyyətinin yüksəldilməsi və təsirliliyinin artırılması kimi istiqamətlər bu sahədə zəruri və məqsəduyğun sayıla bilər. Eyni zamanda, Milli Fəaliyyət Planında müvafiq qurumlara vəzifə olaraq tapşırılmış və konkret icra müddətləri göstərilmiş tədbirlərin reallaşdırılması bu sahədə nəzərəcarpacaq nəticələr əldə etməyə zəmin yaradacaqdır. O cümlədən:

– Aidiyyəti dövlət qurumları, nəzarət orqanları və özəl sektor tərəfindən risklərin başa düşülməsi, azaldılması və ya qarşısının alınması məqsədilə səmərəli tədbirlərin həyata keçirilməsi, nəzarət orqanları tərəfindən sahəvi risk qiymətləndirilməsi aparılmasının təmin edilməsi;

– **Müxtəlif sektorlar üzrə sahəvi risk qiymətləndirilməsi hesabatlarının hazırlanması;**

– **Sahəvi risk qiymətləndirilməsi nəticələri üzrə məlumatlandırma fəaliyyətlərinin icrası;**

– **Sahəvi risk qiymətləndirilməsi əsasında ölkə risk qiymətləndirilməsinin yenilənməsi;**

– **Sahəvi risk qiymətləndirilməsi nəticələrinin “Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın ləqəlləşdirilməsinə və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 20.2-ci maddəsinə uyğun olaraq yaradılan Koordinasiya Şurasına təqdim edilməsi;**

– **Nəzarət orqanlarının əməkdaşları üçün sahəvi risklərə uyğun olaraq illik təlim planına əsasən təlimlər keçirilməsi;**

– **Öhdəlik daşıyan şəxslərə, auditor xidməti göstərən şəxslərə, dini qurumlara, qeyri-hökumət təşkilatlarına, o cümlədən xarici dövlətlərin qeyri-hökumət təşkilatlarının Azərbaycan Respublikasındakı filial və nümayəndəliklərinə cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın ləqəlləşdirilməsi və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi üzrə tələblərə, ölkə risk qiymətləndirilməsi zamanı aşkar edilmiş zəifliklərə və təhdidlərə dair təlimlər keçilməsi;**

– **Cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın ləqəlləşdirilməsi və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi üzrə risk əsaslı nəzarətin həyata keçirilməsi üçün tənzimləyici və institusional bazanın formalaşdırılması;**

– **Hər bir nəzarət orqanı tərəfindən risk əsaslı yanaşma rəhbər tutularaq, cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın ləqəlləşdirilməsi və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsi üzrə 3 illik sahəvi nəzarət strategiyasının hazırlanması.**

Tam yəqinliklə demək olar ki, yuxarıda göstərilən mexanizmlərin işlənilməsi baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edə bilər.

Sənədin diqqətçəkən əsas məqamlarından biri kimi onun qeyd etməli lazımdır ki, tamamilə haqlı olaraq cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın ləqəlləşdirilməsi probleminin dövlət orqanlarının fəaliyyətində olduğu kimi, özəl sektorda da təmin edilməsi məsələsi qarşıya məqsəd qoyulmuşdur.

Bununla yanaşı olaraq, Milli Fəaliyyət Planında cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın ləqəlləşdirilməsinə və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə üçün qanunvericiliyin təkmilləşdirilməsi və aşağıdakı koordinasiya mexanizminin yaradılması zəruri hesab edilməlidir.

– **Milli qanunvericiliyin müvafiq**

qarşı mübarizəyə dair 2023–2025-ci illər üzrə Milli Fəaliyyət Planı” bu istiqamətdə çox mühüm kompleks tədbirlərin reallaşdırılmasını hədəfləyir. Milli Fəaliyyət Planı (MFP) öz əhatəliliyi və təkmilliyi baxımından çox əhəmiyyətli sənəd kimi, cəmiyyətimiz üçün həyati vacib olan bir sıra sahələrin özümdə ehtiva edir.

Konseptual olaraq risk əsaslı nəzarət və yüksək səviyyədə əlaqələndirilmiş mübarizə mexanizmlərinin formalaşdırılmasını zəruri hesab edən MFP-nin əhəmiyyəti “Qısa xülasə” adlı I bölməsində aşağıdakı dörd istiqamətdə dəyərləndirilir: Birincisi, ölkəmizdə cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın ləqəlləşdirilməsinə və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizədə söylərin gücləndirilməsi; ikincisi, bu sahədə müxtəlif iştirakçılar – məhkəmə və cinayət təqibi orqanları, nəzarət orqanları, digər səlahiyyətli qurumlar, habelə özəl sektor arasında əməkdaşlıq imkanlarının artırılması; üçüncüsü, ölkənin iqtisadi sistemindən qeyri-qanuni məqsədlər üçün istifadə imkanlarının məhdudlaşdırılması; dördüncüsü, nəzərdə tutulan tədbirlərin sistemli və əlaqəli şəkildə həyata keçirilməsinə əlverişli şəraitin yaradılması.

Nəzarət orqanlarının öz fəaliyyətini ictimaiyyətin, qeyri-hökumət təşkilatlarının və özəl sektorun nümayəndələri ilə əlaqəli şəkildə qurmalı olduqlarının sənəddə konkret vurğulanması da diqqətçəkəndir. Bu mənada cinayət yolu ilə əldə edilmiş əmlakın ləqəlləşdirilməsinə və terrorçuluğun maliyyələşdirilməsinə qarşı mübarizə sahəsində ölkədaxili fəaliyyətin koordinasiyasının təmin edilməsi zərurəti xüsusi vurğulanmışdır.

Qeyd etmək lazımdır ki, Milli Fəaliyyət Planında tam düzgün olaraq nəzarət orqanları tərəfindən aparılan yoxlamaların barəsində statistik məlumatların Koordinasiya Şurasına təqdim edilməsi, nəzarət yoxlamaları çərçivəsində öhdəlik daşıyan şəxslər tərəfindən təqdim olunan məlumatların yoxlanılması üsullarının təkmilləşdirilməsi, qabaqcıl beynəlxalq təcrübədə tətbiq edilən yoxlama üsullarının ölkəmizdə tətbiqi imkanlarının artırılması tələb olunur. (8.2.5.2-ci və 8.2.6.1-ci bəndlər).

Bu problemin həlli, bir tərəfdən, dövlət nəzarət qurumlarının öz aralarında və digər tərəfdən isə dövlət və qeyri – dövlət nəzarəti orqanları arasında qarşılıqlı əlaqələrinin qaydaya salınması və təkmilləşdirilməsi işini aktuallaşdırır. Fikrimizcə, bu istiqamətdə qeyri-dövlət nəzarətçilərinin dövlət nəzarəti orqanları nümayəndələri ilə birgə fəaliyyət rəftarlarının prinsipləri, habelə yoxlama materialları üzrə məsələlərin razılaşdırılma qaydaları və digər məsələlər öz həllini tapmalıdır.

Beynəlxalq təcrübənin, yaradıcılıqla tətbiqi Azərbaycanda həyata keçirilən iqtisadi islahatların ayrılmaz hissəsidir və dövlət başçısının tövsiyə və tapşırıqları əsasında uğurla reallaşdırılır. Ümumiyyətlə, Prezident İlham Əliyevin iqtisadi siyasətində qabaqcıl xarici təcrübədən yararlanmaq və onun Azərbaycan realitiyə nəzərə alınmaqla tətbiqinə nail olmaq əsas müddəalardan birini təşkil edir.

Eyni zamanda, beynəlxalq standartların Azərbaycanı təbiiq bizim qarşımızda ciddi vəzifələr qoyur. Bunlara beynəlxalq standartların tətbiqinin hüquqi və normativ bazasının davamlı olaraq təkmilləşdirilməsi və müntəzəm yenilənməsi, nəzarət sisteminin, kadrların hazırlanması və ixtisasartırmasının təkmilləşdirilməsi, normativ bazasının monitorinqi və beynəlxalq standartların tətbiqinə uyğunlaşdırılması daxildir. Təsədüfi de-

Azərbaycan regionun əsas tranzit mərkəzidir

Tarixi İpək Yolunun Azərbaycan ərazisindən keçməsi ölkəmizin logistika sahəsində qədim ənənələrə malik olduğunu göstərir. Elə Uzaq Şərqi Avropa məkanı ilə birləşdirən bu mühüm nəqliyyat dəhlizinin bərpasının əsas təşəbbüskarı da məhz Azərbaycan olub. Ölkəmiz Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu, Şimal-Cənub Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizi kimi layihələrin də təşəbbüskarı və icraçısı kimi çıxış edir. Göründüyü kimi, coğrafi və iqtisadi mövqeyinə görə xüsusi əhəmiyyət daşıyan Azərbaycan hazırda Şərqlə Qərbi, Şimala Cənuba birləşdirən mühüm tranzit ölkə rolunu oynayır.

Prezident İlham Əliyev "Dünya bu gün: Çağırışlar və ümidlər" mövzusunda X Qlobal Bakı Forumunda çıxışı zamanı Azərbaycanın tranzit ölkə kimi əhəmiyyətini bir daha vurğulayaraq deyib: "Ötən il Azərbaycan ərazisindən keçən tranzitin həcmi 75 faizdən çox artıb. Bizim müasir daşımlar infrastrukturumuza tələbat heç vaxt olmadığı qədər böyükdür – dəmir yolları və avtomobil yolları mövcuddur, Xəzər dənizində ən böyük donanma və regionda ən geniş yük aviaparklarından biri yaradılıb. Biz daşımların təhlükəsizliyinə heçqədən də böyük töhfə vermişik. Çünki bu gün bir çox ölkənin daşımların təhlükəsizliyinə ehtiyacı var. Onlar yeni marşrutlar axtarırdı və həmin yeni marşrutlardan biri Azərbaycandan keçir". Respublikamızın ərazisi ilə daşınan beynəlxalq yüklərin həcminin artması isə onu göstərir ki, indiki şəraitdə bu missiyanı üzərinə götürə biləcək ən uyğun ölkə məhz Azərbaycandır. Bu da ondan irəli gəlir ki, son illər ölkəmizdə mükəmməl nəqliyyat infrastrukturunu yaradılıb. Yeni

hava limanlarının, gəmilərin inşası, Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanında görülen işlər, dəmir yolu infrastrukturunun şaxələndirilməsi, beynəlxalq avtomagistraların tikintisi və yenidən qurulması istiqamətində həyata keçirilən tədbirlər Azərbaycanın nəqliyyat-logistika mərkəzinə çevrildiyini sübut edir.

Avrasiya məkanında mühüm geostateji mövqedə yerləşən, zəngin iqtisadi və ticari əlaqələri olan Azərbaycanda Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanının istifadəyə verilməsi ilə ölkəmizdə dəniz nəqliyyatının inkişafının yeni mərhələsi başlayıb. Orta Dəhlizin cəlbəediciyini artırmaq məqsədilə Bakı limanının ötürücü-lük qabiliyyətinin artırılması nəzərdə tutulur. Bu məqsədlə cari ildə başlanılacaq yeni layihə çərçivəsində burada dünyanı ən inkişaf etmiş limanlarından mövcud olan intermodal və multimodal terminalın tikintisi həyata keçiriləcək. Bu da regiona daha da çox yüklərin cəlb edilməsinə şərait yaradacaq, eyni zamanda, Orta Dəhlizə daxil olan yüklər üçün sürətli logistik

Ekspert rəyi

Təbriz YADİGAROV,
Elm və Təhsil Nazirliyi
İqtisadiyyat İnstitutunun aparıcı elmi işçisi, dosent

– Müasir dünyada nəqliyyat sektoru yüksək rəqəbətilik tələb edən xidmət sahələrindən biridir. Bu sahənin inkişafı ölkənin coğrafi mövqeyindən, yol-nəqliyyat infrastrukturunun səmərəliliyindən asılıdır. Aralıq dənizi, Qara dəniz və Xəzər dənizi hövzəsi ölkələrinin iqtisadi əlaqələrinin inkişafında mühüm əhəmiyyət kəsb edən Avropa-Qafqaz-Asiya nəqliyyat sisteminin Azərbaycan Respublikasının ərazisində kəsişməsi, Transxəzər və Transqafqaz nəqliyyat komplekslərinin respublikamızın nəqliyyat kompleksləri ilə əlaqələndirilməsi ölkəmizdə nəqliyyat layihələrinin həyata keçirilməsinə geniş imkanlar yaradıb. Beynəlxalq əhəmiyyətli nəqliyyat layihələrini birləşdirən Avropa-Qafqaz-Asiya nəqliyyat sistemi dünya ölkələrinin integrasiyasında mühüm rol oynayaraq quru və su yolları da daxil olmaqla yük və sərnişin daşınmasında multimodal daşımların inkişafını şərtləndirir.

Qarışıq nəqliyyat vasitələrindən istifadəyə əsaslanan multimodal daşımaçılıq xarici və daxili yük və sərnişin daşımlarında nəqliyyat sahələri arasında rəqəbat qabiliyyətinin yüksəldilməsinə şərait yaradıb. 2022-ci ildə Avropa-Qafqaz-Asiya nəqliyyat dəhlizinin Azərbaycan hissəsində, ümumilikdə, 51 milyon 421 min ton yük daşınıb ki, onun da 16 milyon 841 min tonu və ya 32,7 faizi dəmir yolunun, 6 milyon 612,6 min tonu və ya 12,9 faizi dəniz nəqliyyatının, 27 milyon 967 min tonu və ya 54,4 faizi avtomobil nəqliyyatının payına düşür.

həllər tapmağa imkan verəcək.

Son illər Azərbaycanın hava nəqliyyatı ilə yük daşımlarında da rolu getdikcə artır. Azərbaycan hava nəqliyyatı infrastrukturunun yaxşılaşdırılması, ələ

2022-ci ildə Azərbaycan üzərindən tranzit daşımlarının həcmi isə 13 milyon 634,6 min ton təşkil edib ki, bu da əvvəlki ilə müqayisədə 4 milyon 809 min ton çoxdur. Nəqliyyat sektoru üzrə, ümumilikdə, yükdaşımlardan əldə olunan gəlir də artan dinamika ilə inkişaf edərək 2021-ci ildə 7 milyard 390,6 milyon manata çatıb. Yükdaşımlardan əldə olunan gəlirlə müqayisədə xərclərin azalması vahid nəqliyyat sistemi üzrə yükdaşımların rentabellik səviyyəsini yüksəldərək 2021-ci il üzrə 65,3 faiz olması ilə nəticələnib.

Prezident İlham Əliyevin təşəbbüsü ilə Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda fəaliyyət göstərən liman infrastrukturlarının beynəlxalq səviyyədə qurulması, Bakı limanı da daxil olmaqla Ələt, Lənkəran, Hövsan limanlarının beynəlxalq əhəmiyyətli limanlar səviyyəsinə çatdırılması istiqamətində işlər davam etdirilir. Bütün bunlarla yanaşı, Xəzər dənizində yüklərin tənzimlənməsini normal şəraitdə həyata keçirmək üçün Sumqayıt limanının tikintisinin də mühüm əhəmiyyəti var. Bu liman, ilk növbədə, Bakı və Sumqayıt şəhərləri arasında yük gərginliyinin azalmasına şərait yaradacaq.

Tədqiqatlar göstərir ki, Avropa-Qafqaz-Asiya nəqliyyat dəhlizində yük axınlarının intensivləşməsi gələcəkdə Azərbaycanda nəqliyyatın bütün növləri üzrə əlavə dəyərini artmasına nail olacaq.

cə də hava məkanından istifadənin liberallaşdırılması istiqamətində ardıcıl işlər görülür. Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportu yükdaşımların və yük terminalının buraxılış gücünə görə regionun ən böyük

hava limanıdır. Eyni zamanda, işğaldan azad edilmiş ərazilərdə istifadəyə verilən beynəlxalq aeroportlar ölkəmizin hava nəqliyyatı ilə yükdaşımlardakı rolunu əhəmiyyətli dərəcədə artırır. Yeni hava limanları Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun Azərbaycan iqtisadiyyatına reintegrasiyasını təmin etməklə yanaşı, işğaldan azad olunmuş ərazilərimizdə istehsal olunacaq sənaye məhsullarının dünya bazarına çıxarılmasına və bütövlükdə regionun ixrac potensialının genişləndirilməsinə imkan yaradacaq.

Son illər Azərbaycanda dəmir yolları ilə daşımların sürətli və təhlükəsiz təşkil istiqamətində də məqsədyönlü tədbirlər həyata keçirilir. Bunun da müsbət nəticələri getdikcə daha çox hiss olunur. Yeri gəlmişkən, əvvəlki illərdə, xüsusən də Rusiya-Ukrayna münaqişəsində dəmir yolu daşımlarında azalma müşahidə olunurdusa, 2022-ci ildə bu sahədə əhəmiyyətli artım qeydə alınıb. Təkcə onu qeyd etmək kifayətdir ki, ötən il ölkəmizin polad magistralı ilə 38 min 692 vaqonla yük daşınıb ki, bu da əvvəlki ilə müqayisədə 27,2 faiz çoxdur.

Bununla yanaşı, ötən illərdə Şərqi Qərb və Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizlərinin mühüm segmentlərindən sayılan magistral avtomobil yollarının dünya standartlarına uyğunlaşdırılması istiqamətində də mühüm işlər görüldü. Bu da ölkəmizin tranzit imkanlarının artırılması ilə yanaşı, beynəlxalq yüklərin son ünvanlara sürətli və təhlükəsiz şəkildə çatdırılmasını təmin edir.

Göründüyü kimi, hazırkı geosiyasi proseslər Azərbaycanın beynəlxalq nəqliyyat daşımlarında strateji rolunu getdikcə artırır. Bu, Türkiyə, Rusiya və İrana daşımlarda Azərbaycan daşıyıcılarının üstünlük qazanmasında da özünü büruzə verir. Cari ilin əvvəlindən ölkəmizin ərazisi ilə daşınan beynəlxalq yüklərin həcmində əhəmiyyətli artım qeydə alınıb. Təkcə onu qeyd etmək kifayətdir ki, bu ilin yanvar ayı ərzində Azərbaycan üzərindən 843 min ton beynəlxalq yük daşınıb ki, bu da ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 306 min ton və ya 57 faiz çoxdur.

Mirbəgir YAQUBZADƏ,
"Xalq qəzeti"

“Odlar yurdu” əsrin hidrogen habına çevrilir

Nizami Gəncəvi Beynəlxalq Mərkəzinin təşkilatçılığı ilə keçirilən X Qlobal Bakı Forumunda beynəlxalq və regional gündəlikdə duran məsələlər ətrafında aparılan geniş fikir mübadiləsi zamanı ölkəmizin Avropanın enerji təhlükəsizliyində oynadığı rol, həmçinin enerji resurslarının inkişafı və ixracı konsepsiyaları barədə də ətraflı danışıldı.

Prezident İlham Əliyev Forumda çıxış edərək ötən ilin dekabrında Buxarestdə əlamətdar hadisə baş verdiyini, Azərbaycan, Gürcüstan, Macarıstan və Rumıniyanın Avropa Komissiyası sədrinin iştirakı ilə "yaşıl enerji"nin ötürülməsinə dair saziş imzalandığını bildirdi. Ölkə rəhbəri həmin saziş əsasında Azərbaycandan Avropaya dənizdəki külək enerjisi stansiyalarından ötürmə xəttinin çəkilecəyini, həmin xəttin bir hissəsinin Qara dənizin dibi ilə aparılacağını və bununla bağlı hazırda respublikamızda texniki əsaslandırma prosesinin reallaşdırıldığını toplantı iştirakçılarının diqqətinə çatdırdı.

Toplantı çərçivəsində "Fortescue Metals" və "Fortescue Future Industries" şirkətləri Direktorlar Şurasının sədri xanım Cin Baderşnayder Azərbaycanın kiçik ölkə olmasına baxmayaraq, enerji təhlükəsizliyinə mühüm töhfələr verdiyini, ölkəmizin bu sahədə böyük imkanlarının, o cümlədən ixrac üçün kifayət qədər potensialının olduğunu vurğulayaraq dedi: "Azərbaycan enerji təhlükəsizliyi sahəsində böyük uğurlar əldə edir və Avropada xüsusi hörmətə malikdir. Bu ölkədə külək enerjisi əldə edilir, hətta termal stansiyalar var. Azərbaycanın enerji sahəsində uğurlarının daha çox olacağına inanıram. Azərbaycan investisiya üçün əlverişli ölkələrdən biridir. Bax, elə buna görə də Azərbaycan ilk və bəlkə də, yeganə hidrogen habına çevriləcək imkanına malikdir".

Bütün bunlar bir daha onu göstərir ki, Azərbaycan bərpaolunan enerji mənbələri üzrə yüksək potensiala malik olan ölkələrdəndir. Belə ki, respublikamızın iqtisadi cəhətdən əlverişli və texniki cəhətdən istifadəsi mümkün bütün bərpa edilən enerji mənbələrinin potensialı 27 min MVT, o cümlədən külək enerjisi üzrə 3 min MVT, günəş enerjisi üzrə 23 min MVT, bioenerji potensialı 380 MVT, dəq çaylarının potensialı 520 MVT həcmində qiymətləndirilir.

Xəzər oşor külək enerjisi baxımından böyük potensialı ilə diqqət çəkir. Dənizin təkcə Azərbaycan sektorunda 157 min meqavat səviyyəsində enerji olduğu proqnozlaşdırılır.

Ekspert rəyi

Samir HEYDƏROV,
İqtisadçı-ekspert

– Azərbaycan beynəlxalq "yaşıl enerji" bazarında vacib təchizatçıya və oyunçuya çevrilmək ərafındadır. Bu, ilk növbədə, ölkəmizin "yaşıl hidrogen" ixrac etməklə bağlı qəti mövqeyi ilə əlaqədardır. Bununla bərabər, bərpaolunan enerji potensialının reallaşdırılması, "yaşıl enerji" sahəsində keçidin olduqca sürətlə gerçəkləşməsi də məqsədə doğru inamla atılan addımlar ölkəmizin yaxın gələcəkdə bu istiqamətdə əldə edəcəyi uğurlardan xəbər verir.

Yeri gəlmişkən, xatırladıam ki, Azərbaycan Avropanın enerji xəritəsini neft və qaz boru kəmərlərinin inşası ilə artıq dəyişib. Artıq "yaşıl enerji"nin ixracını təmin edəcək elektrik xətlərini reallaşdırmaq nəzərdə tutulub. IX Qlobal Bakı Forumundan indiyədək Azərbaycan bu istiqamətdə dünyanın bir neçə aparıcı enerji şirkəti ilə müqavilə və anlaşma memorandumları imzalayıb.

Ötən ilin dekabrında Buxarestdə Azərbaycan, Gürcüstan, Macarıstan və Rumıniyanın Avropa Komissiyası sədrinin iştirakı ilə "yaşıl enerji"nin ötürülməsinə dair saziş imzalanıb. Həmin saziş əsasında respublikamızdan Avropaya dənizdəki külək enerjisi stansiyalarından ötürmə xəttinin çəkilecəyi, həmin xəttin bir hissəsinin Qara dənizin dibi ilə aparılacağı qərara alınıb. Bununla bağlı artıq ölkəmizdə texniki əsaslandırma prosesinin həyata keçirilməsinə başlanılıb.

Yeri gəlmişkən, hökumətlərəsə saziş Azərbaycan və Ru-

miniya arasında "yaşıl enerji"nin ötürülməsi məqsədilə Gürcüstan və Qara dənizdən keçəcək sualtı elektrik enerjisi kabelinin çəkilməsi layihəsinin reallaşdırılmasını nəzərdə tutur. Bu kabelə ötürülən elektrik enerjisinin daha sonra Macarıstana və Avropaya nəqlətmə sistemi vasitəsilə qitənin qalan hissəsinə ixracı planlaşdırılır.

Həmin saziş dörd ölkənin– Azərbaycan, Gürcüstan, Macarıstan və Rumıniyanın milli və regional enerji təhlükəsizliyinin və Qara dəniz hövzəsində əlaqələrin qurulmasına, enerji mənbələrinin şaxələndirilməsinə, Xəzər regionunu bərpaolunan enerji potensialının istifadəsinə, habelə dövlətlərin milli enerji istehlakında alternativ enerjinin payının artırılmasına dair maraqları nəzərə alınmaqla hazırlanıb.

Onu da qeyd edək ki, Azərbaycan 2030-cu ilədək enerji balansında bərpaolunan enerji payının 30 faizə yüksəldilməsini qarşıya mühüm vəzifə kimi qoyur. Bu, ölkəmizdə enerji təhlükəsizliyinin və dayanıqlı iqtisadi inkişafın gücləndirilməsi, habelə ekoloji vəziyyətinin yaxşılaşdırılması baxımından olduqca mühüm önəm daşıyır.

Bu, respublikamızdakı elektrik stansiyalarının ümumi gücündən 20 dəfə çoxdur.

Yeri gəlmişkən, işğaldan azad edilən ərazilər də zəngin bərpaolunan enerji potensialı ilə diqqət çəkir. Bu bölgədə ümumi gücü 240 meqavat olan 37 kiçik su elektrik stansiyasının tikintisi və bərpasının nəzərdə tutulması da bunun bariz ifadəsidir.

Son zamanlar düşməndən təmizlənən torpaqlarımızda ümumi gücü 20 meqavat olan kiçik su elektrik stansiyası istifadəyə verilib, bu cür 7 infrastrukturun isə qısa müddətdə istimara buraxılacağı planlaşdırılıb.

Hazırda Zəngilanda hər birinin gücü 10,5 meqavat olan 4 ədəd su elektrik stansiyasının və Laçın rayonunda 3 elektrik stansiyasının bərpası işləri davam etdirilir.

Bütün bu sadalanlarla bərabər, artıq Cəbrayıl rayonunda 69/110 kilovatt gücə malik yarımstansiya istismardadır. Eyni zamanda, 110 kilovatt gücə malik üç yarımstansiyanın və 330 kilovatt gücə malik bir yarımstansiyanın tikintisi üzrə işlər davam edir və cari ilin sonunadək həmin infrastrukturların istifadəyə verilməsi gözlənilir.

Zəngilan rayonunda Oxçuçay çayında hər biri 10,5 meqavat gücə malik dörd, Laçın rayonunda isə 3 SES-in yenidən qurulması işləri aparılır. Ümumilikdə, regionda 19 SES-in təmir edilməsi nəzərdə tutulur.

Kəlbəcər də 180 Mvt-lıq təmiz enerji potensialına malikdir və bu potensialın gerçəkləşdirilməsi üçün rayona investisiyaların cəlb olunması istiqamətində tədbirlər həyata keçirilir.

Burada bir məqamı da xatırlatmaq istərdik. Azərbaycanda 2013-2019-cu illər ərzində külək enerjisi istehsalı 131 dəfə, günəş enerjisi istehsalı isə 55 dəfə artıb. Külək və günəş enerjisi istehsalının növbəti illərdə də artan tempdə davam edəcəyi proqnozlaşdırılır.

Xatırlatmaq yerinə düşər ki, "Azərbaycan Respublikasının energetika sektorunda islahatların sürətləndirilməsi haqqında" Prezident İlham Əliyevin 2019-cu ildə imzaladığı Sərəncama uyğun olaraq, bərpaolunan enerji mənbələrindən istifadənin genişləndirilməsi məqsədilə 9 beynəlxalq enerji şirkəti ilə əməkdaşlıq əlaqələri yaradılaraq intensiv müzakirələr aparılıb. Ərəb ölkələrinə məxsus "ACWA Power" və "Masdar" şirkətləri təkliflərini təqdim edən 7 şirkət arasında üç mərhələdən ibarət seçim prosesi nəticəsində müəyyənəldirilib. Bəhs olunan layihələrin icrasına artıq start verilib. Günəş və külək enerjisi stansiyalarının tikintisinin investisiya təminatını bütünlüklə ərəb şirkətlərinin həyata keçirəcəyi qərara alınıb.

Onu da xatırladaq ki, BP şirkəti tərəfindən Cəbrayıl rayonunda 240 meqavat gücündə günəş elektrik stansiyasının tikiləcəyi qərara alınıb. Artıq gələcək infrastrukturun yerləşəcəyi ərazilər minalardan tam təmizlənilib və sahəyə baxış keçirilib.

Vaqif BAYRAMOV,
"Xalq qəzeti"

10 ildə 62,3 milyard dollar xarici investisiya

Son 10 il ərzində Azərbaycan iqtisadiyyatına 62,3 milyard dollar investisiya cəlb olunub.

Bu barədə iqtisadiyyat nazirinin müavini Sahib Məmmədov Azərbaycan iqtisadiyyatının dayanıqlı inkişaf məqsədlərinin (DİM) maliyyələşdirilməsi üçün "Investor xəritəsi"nin təqdimatında deyib.

Nazir müavinini bu göstəricilərin hər il artdığını və Azərbaycan iqtisadiyyatına birbaşa xarici investisiyaların getdikcə daha çox artacağından əmin olduğunu vurğulayıb.

"Biz 2017, 2019 və 2020-ci illər ərzində BMT-yə DİM-in həyata keçirilməsinə dair 3 hesabat təqdim etmişik. Sonuncu hesabatda mövqeyimizi yaxşılaşdıraraq 50-ci yeri tutduq. Qeyd etmək istəyirəm ki, Azərbaycan üzrə DİM-in reallaşdırılması üzrə növbəti hesabatın BMT-yə 2024-cü ilin iyun ayında təqdim olunması planlaşdırılır və əminlik ki, ölkəmizim mövqeyi daha da yaxşılaşacaq", – deyə bildirib.

"Xalq qəzeti"

“AzerGold” Kəlbəcərdə nəcib metal axtarır

“AzerGold” QSC geoloji-kəşfiyyat qrupu Şərqi Zəngəzur iqtisadi rayonunun inzibati ərazisində daxil olan Kəlbəcər rayonunda yerləşən və ümumi sahəsi 85,56 kvadratkilometr olan “Tutxun” nəcib metal təzahürləri sahəsində geoloji kəşfiyyat işlərinin birinci mərhələsini tamamlayıb.

Qurumun yaydığı məlumata görə, Minatəməzləmə Agentliyi (ANAMA) tərəfindən mina və partlamazlıq hərbi sursatlardan təmizlənmiş 8,29 kvadratkilometr ərazidə, o cümlədən Başlıbel-Xanlanlı, Orulu-Ağya-taq-Çorman sahələrində 2022-ci ilin iyun-dekabr aylarında yerüstü axtarış-kəşfiyyat işləri aparılıb. Əldə edilmiş sınaq nümunələri element tərkiblərinin müəyyənəşdirilməsi məqsədilə analiz üçün beynəlxalq laboratoriyaya göndərilib.

"Tutxun" sahəsinin yerləşdiyi ərazilərin Ermənistan tərəfindən minalarla çirkləndirilməsi ilə əlaqədar burada geoloji-kəşfiyyat işlərinin sürətlə davam etdirilməsi mümkün deyil. Bu səbəbdən axtarış-kəşfiyyat işləri yalnız minalardan təmizlənmiş sahələrdə aparılır. 2023-cü ildə işlərin davam etdirilməsi üçün daha 45,5 kvadratkilometr sahə ANAMA tərəfindən təmizlənərək çöl tədqiqatlarının davam etdirilməsi üçün "AzerGold" QSC-nin geoloji heyətinin ixtiyarına verilib.

"Xalq qəzeti"

Anar–85

“Yaşadığım ömürdən qürur duyuram”

Xalq yazıçısı, Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin sədri Anar Rzayevin 85 yaşı tamam olur. Həyatının əlamətdar günündə sevimli sənətkarımızla həmsöhbət olduq.

– Ən çox sevdiniz şairimiz, yazıçımız, ədəbiyyatşünasımız kimdir?

– Konkret cavab vermək çətinidir. Düzgün cavab verəcəksən, kimsə inciyəcək. Klassiklərdən deyim. Mən türk ədəbiyyatını da bizim ədəbiyyatımız sayıram. Bu baxımdan, klassiklərdən bir neçə böyük şairi mən çox qiymətləndirirəm. Bura Yunus İmrəni, Füzulini, Sabiri və Nazim Hikməti daxil edərdim. Bu 4 şair mənim üçün ən yüksək zirvədir. Ədəbiyyatşünaslardan isə təbii ki, bizim ən böyük ədəbiyyatşünasımız Firudin bəy Köçərlini qeyd edərdim.

– Ortaq türk dili muzakirələri səngimir, bura ortaqlıq türk ədəbiyyatı da əlavə olunub. Siz bu ortaqlıqları necə görürsünüz?

– Əvvəla, dil məsələsini dəqiqləşdirək. Hamımız türkçə, yeni Türkiyə türkçəsində danışmamalıyıq. Məsələn, qazax niyə öz türkçəsini buraxıb Türkiyə türkçəsində danışmalıdır? Və yaxud, özbək, qırğız, azərbaycanlı həmçinin. Mən həmişə deyirəm ünsiyyət. Türkiyəlilər buna iştirak deyirlər, halbuki biz rabitə deyirik. Türkiyə həmişə yeganə müstəqil dövlət olsa da, onlarda ələ sözlər var ki, türk dilinə aidliyi yoxdur. Məsələn “açar” sözünü hələ də qəbul etmirlər, “anahtar” deyirlər. Sürücüyə şöfer deyirlər.

Niyə qatara tren deməliyə biz? Fransız, ingilis sözləri niyə deməliyə? Amma ünsiyyət dili kimi bir azərbaycanlı bir qazaxla üzbəüz qaldıqda Türkiyə türkçəsini işlətmək olar. Burada say çoxluğu da əsasdır, Türkiyə müstəqillik ənənəsi

uzun olan qardaş ölkədir. Türk dövlətləri içində öncül ölkədir. Bu baxımdan, türk dilini ünsiyyət vasitəsi kimi qəbul etmək olar – hər bir türk xalqının öz dilini, ləhcəsini yaşatmaq şərti.

Bu problem hələ XX əsrin əvvəllərində də olmasaydı, Cəlil Məmmədquluzadə “Anamın kitabı” əsərini yazmazdı. Bildiyiniz kimi, orada üç qardaş biri ərəbcə, biri rusca, digəri isə osmanlıca danışır. Sonra Məşədi İbadda Rzə bəy söz istəyəndə heç kim başa düşmür ki, nə deyir. Yəni bu fərq ötən əsrin əvvəllərində də olub, indi də var. Biz bir millətlik, amma bir millətin ayrı ləhcələri də var. Bunu yalnız populistlər iddia edə bilər ki, biz öz dilimizdən imtina edək və hansısa ləhcəni mənimləyək.

– Bəs ortaqlıq ədəbiyyatımız necə?

– Mənə elə gəlir ki, yaxınlaşıq və nə qədər yaxınlaşsaq bir o qədər yaxşı olar. Mən birinci dəfə Türkiyəyə gedəndə bir nüsxə Azərbaycan kitabı görmədim orada. Rusiyadan 3-cü dərəcəli romanlar tərcümə olunub satılırdı. Amma Azərbaycandan nə Mirzə Fətəli, nə Mirzə Cəlil, nə müasir ədəbiyyatımızdan heç kim yox idi. İndi tərcümələr olunub, sevdirdici haldır ki, proses inkişaf edir. Ortaq Türk ədəbiyyat kitabında Mirzə Fətəli, Sabir, Mirzə Cəlil, Cavid və istedadlı müasirlərdən görmək istərdim.

– Sizin böyük ədəbi dostlarınız varmı?

– Təəssüf ki, çoxları Birinci və İkinci Fəxri xiyabanda uyuyur. Mənim ən yaşlı dostlarım Emin Sabitoğlu, Araz Dadaşzadə, onlardan sonra ömürlük dostluq

etdiklərimdən Yusif Səmədoğlu, Vaqif Səmədoğlu, Fikrət Qoca, Maqşud İbrahimbəyov, Rüstəm İbrahimbəyov idilər. Çox idi mənim dostlarım. Təəssüf ki, əksəriyyəti haqq dünyasına qovuşmuşlar.

– Ədəbiyyatımıza gələn gənc qüvvələrin sizin üçün meyusədicə və ümidverici tərəfləri nədir?

– Ümidverici odur ki, bu həyatın bir qanunu var. Şübhəsiz ki, nəsillər dəyişir və ola bilməz ki, dəyişən gələcək nəsillin içində istedadlı adamlar olmasın. Bu qeyri-mümkündür. Yeni var belə adamlar. Onlar daha da inkişaf edəcəklər. Boş qalmayacaq bu yerlər. Buna əminəm. Məyus edən tərəf odur ki, bu şöhrət ehtirası, tez tanınmaq azarı bəzən yaradıcılıqdan üstün olur. Mənim üçün əsas o idi ki, imkan çərçivəsində yazma bilim və yazmışam. Bunun mənə şöhrət gətirəcəyi və ya gətməyəcəyi, inanmı ki, heç vaxt məni düşündürməyib.

Mən cavanlarda da bunu görmək istəyirəm ki, deməyə sözü varsa, buyursun. Bildiyini çatdırma bilmək üçün bütün gücünü sərf etsin, yazsın. Bunun qiyməti veriləcəmi? Əlbəttə, verilsə daha yaxşı olar. Verilməsə belə müəllifin özünə ən böyük təskinliyi bu olacaqdı ki, mən yazdım, bacardım, ürəyimdən keçəni ərsəyə gətirdim. Cavanların bəzilərinə bu var, bəzilərinə isə yoxdur. Bizim nəslin də mühitində belə hallar var idi. Yəni istədiyim budur ki, yeni nəsil ədəbiyyatın özünə bağlı olsun, onun gətirdiyi dividendlərə yox.

– Siz, 85 illik ömrünüzdə keçmişə boylanarkən, nəhayət, nəyi anladınız?

– Anladım ki, bəzən lazım olmayan işlərə daha çox vaxt ayırmışam. Bunu, təəssüf ki, insan gec başa düşür. Cavanlıqda adama elə gəlir ki, həyat sonsuzdur. Təsəvvür belə etmirsən ömrün sonunu. O gün yaxın dostum, yazıçımız Elçinlə keçmiş günlər, düşüncələr barədə danışdıq. Deyir, biz vaxtilə təsəvvür etmirdik ki, sən 85 yaşa çatacaqsan, mən də 80 yaşım. Bize elə gəlirdi ki, ən çox, 60 yaşayırıq. Allahın bir lütfüdür ki, bu yaşa gəlib çatmışıq.

Nə isə ələmişik biz də. Yalandan deyim ki, heç bir şey etməmişəm? Gördüyüm işləri bilirəm, təbii ki, qürur duyuram. Amma düşünürəm ki, vaxt israfçılığı olmasaydı, daha böyük işlər görərdim.

Qələmə aldı:
Anar TURAN, “Xalq qəzeti”

P.S. “Xalq qəzeti”nin kollektiv sevimli yazıçımız Anarı anadan olmasının 85 illiyi münasibətilə səmimi təbrik edir, çağdaş ədəbiyyatımızın liderinə uzun ömür, yeni yaradıcılıq uğurları arzulayır.

Xalq yazıçısı Anara Mətbuat Şurasının diplomu təqdim edildi

Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin sədri, Xalq yazıçısı Anarın 85 yaşı tamam olur. Bu münasibətlə bir sıra media qurumlarının rəhbərləri – Azərbaycan Mətbuat Şurasının sədri Rəşad Məcid, “Xalq qəzeti”nin baş redaktoru Əflatun Amaşov, bayraqdar.info xəbər portalının baş redaktoru, MŞ-nin İdarə Heyətinin üzvü Azər Həsərat, aznews.az xəbər portalının baş redaktoru Taleh Şahsuvarlı ədiblə görüşdülər.

Görüşü giriş sözü ilə açan Mətbuat Şurasının sədri Rəşad Məcid yazıçı Anarın təkcə qələm nümayəndələrinin deyil, bütövlükdə cəmiyyətimizin dünyagörüşünün formalaşmasında mühüm rolunu olduğunu bəhs edərkən bildirdi ki, ədəbiyyata, jurnalistikaya müsbət münasibətin yaranmasında onun böyük rolu olub. R.Məcid yazıçı Anarın yaradıcılığında bəhs edərkən, xüsusilə son illərdə qələmə aldığı “Yaşamaq haqqı” traktatının bədi dəyərini yüksək qiymətləndirdi.

Sonra “Xalq qəzeti”nin baş redaktoru, Əməkdar jurnalist Əflatun Amaşov yazıçı Anarın ziyalı etalonu olmasını,

cəmiyyətimizin çatışmayan nöqtələrini öz əsərlərində, yazılarında hər zaman diqqətdə saxladığını, milli şüurumuzun inkişafında onun xüsusi xidmətlərinin olduğunu, yazıçı Anarın hər bir azərbaycanlının fəxr etməli olduğunu vurğuladı.

Əməkdar jurnalist Azər Həsərat bildirdi ki, yazıçı Anar ədəbiyyatımızın zirvəsində qərar tutan simalardandır. O, qeyd etdi ki, Anarın təkcə “Dədə Qorqud” kinossenarisini milli kimliyi ayaqda tutması, milli-ideoloji cəhətdən cəmiyyətimizə öz tarixini, ədəbiyyatımızı sevdirməsini heç kim unutmamalıdır.

Daha sonra Xalq yazıçısı

Çingiz Abdullayev, jurnalist Taleh Şahsuvarlı fikirlərini bildirərək yazıçı Anarın fəaliyyətindən, yaradıcılıq uğurlarından və müasir dövrün ədəbi-ictimai proseslərindən söhbət açdılar.

Görüş əsnasında media qurumlarının rəhbərlərinə təşəkkürünü bildiren Xalq yazıçısı Anar qeyd etdi ki, o, həm də jurnalistdir, 19 il “Qobus-

tan” jurnalının redaktoru olmuşdur. Bundan əlavə, onun ilk daxil olduğu yaradıcı təşkilatın da məhz Jurnalistlər İttifaqı olduğunu vurğuladı.

Sonda yazıçıya 85 yaşının tamam olması münasibətilə Mətbuat Şurasının hazırladığı diplom təqdim edildi.

A.ƏLİ,
“Xalq qəzeti”

14 mart Beynəlxalq Çaylar Günüdür

Su həyatdır, hər damlasının qədrini bilək!

“Susuz həyat yoxdur” deyimini müasir dövrdə dünyanı бүürmüş təbii fəlakətlər fonunda daha aydın dərk etmək olar. Bu gün – martın 14-ü Beynəlxalq Çaylar Günündə ekoloqların uca səslə bu mövzuda danışıqları, müxtəlif tədbirlər, aksiyalar vasitəsilə cəmiyyəti maarifləndirmələri təsadüfi deyil. Zəngin meşə ərazilərinə, su və təbii ehtiyatlara malik ölkəmiz üçün Beynəlxalq Hərəkət Günü kimi də qeyd edilən belə bir əlamətdar təqvim böyük əhəmiyyət daşıyır.

Azərbaycanda Xəzər dənizi hövzəsinə aid olan çay şəbəkəsi 8 min 350-dən çox çaydan ibarətdir ki, bunların da ikisinin uzunluğu 500 kilometrəndən çoxdur. Əksər çayların uzunluğu isə 10 kilometrəndən azdır.

Yalnız Kür hövzəsinin çayları istisna olmaqla, digər qruplara aid çaylar sərbəst

keçir və Qubadlıda Həkəri çayla birləşir, Zəngilanda Araz çayına tökülür. Bu çayın uzunluğu 158 kilometrdir.

Laçın rayonu ərazisindən öz başlanğıcını götürən Həkəri çayı isə Bərgüşad çayının qolu hesab edilir, uzunluğu 113 kilometrdir. Zabux çayı Həkəri çayının ən böyük qoludur.

Ekspert rəyi

Nazim MƏMMƏDOV,
Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinin rəsmisi

Ekologiya Təbii Sərvətlər Nazirliyi tərəfindən respublikamızda istər daxili, istərsə də transsərhəd çaylarda, mütləmə olaraq monitorinqlər keçirilir. Belə ki, daxili çaylarda keçirilən monitorinqlər ayda bir dəfə olmaqla bütün təbii su hövzələrimizi əhatə edir. Transsərhəd çaylarında isə ayın hər on günlüyündə, yeni ayda 3 dəfə olmaqla təkrarlamaq intervalı ilə həyata keçirilir.

Son dövrlərdə transsərhəd çaylarımızdan olan Oxçuçay mütləmə antropogen təsirlərə məruz qalır. Azərbaycan Oxçuçayın ekoloji böhranı və kritik vəziyyəti, onun ekosistemi üçün gözənilən ekoloji risklər barədə məlumatlandırma və çirkənlənmənin qarşısının alınması məqsədilə beynəlxalq təşkilatlara müraciət edib.

Qonşu Ermənistan tərəfindən Azərbaycana daxil olan bu çay həmin ölkənin formalaşan mis-molibden sənayesinin istehsalı nəticəsində formalaşan bütün növ sənaye suları, eyni zamanda çayətəfəri fəaliyyət göstərən fermalardan, həmçinin kənd təsərrüfatı sahələrinin tullantı sularının çirkənlənməsinə məruz qalır. Ölkəmizə daxil olduqdan sonra bu çayda aparılan monitorinqlər nəticəsində götürülmüş su nümunələrinin təhlili göstərir ki, çayın tərkibindəki ağır metalların – mis, molibden, manqan, dəmir, sink, xrom və s. kimi ağır metalların miqdarının normadan dəfələrlə yüksək olması müşahidə olunur. Bu ekoloji terror artıq illərdir ki, davam edir.

Azərbaycanın işğaldan azad olunmuş ərazilərində keçirilən monitorinqlər ətraf mühitə təsirlərin qiymətləndirilməsi və mövcud ekoloji vəziyyətin nəzarət altında saxlanılması məqsədilə aparılır.

Bundan başqa, Xəzər dənizinə qovuşan çaylarımızdan şimal bölgəsində Qudyalçay çirkənlənməyə məruz qalılardan hesab etmək olar. Ətrafda yerləşən yaşayış evlərinin, kəndlərin, qəsəbələrin çirkəb suları təəsşüflər olsun ki, mərkəzləşdirilmiş kanalizasiya şəbəkəsinin olmaması səbəbindən çaya axıdılır və çirkənləndirilir.

Sumqayıt şəhərində Sumqayıt çay bir çox sənaye müəssisələrinin ərazisindən keçir və həmin sənaye müəssisələrində formalaşan bütün növ sənaye, tullantı suları həm çayın, həm də Xəzər dənizinin çirkənlənməsinə səbəb olur.

Cənub bölgəsində Lənkərançay, Girdəni kanalı, Kələdəhnə kollektoru qeyd etdiyim faktorlarla çirkənlənməyə məruz qalır ki, bu da Xəzər dənizinin su mühitinə mənfi təsir edir.

Monitorinqlərin kompleks şəkildə təşkil olunmasını da xüsusi qeyd etməliyəm. Belə ki, proses zamanı atmosfer havasının keyfiyyət göstəriciləri, eyni zamanda, həmin bölgədə radiasiya fonunun ölçülməsi işləri, torpağın çirkənlənmə vəziyyətinin paralel olaraq öyrənilməsi həyata keçirilir.

olaraq Xəzər dənizinə tökülür. Çaylarımız yağış, qar, buzlaq və yeraltı sularla qidalanır. Yüksək dağlıqdan başlayan, qar və buzlaqla qidalanan Qusarçay, Dəmiraparan, Qudyalçay və s. kimi çaylar yazda və yayın əvvəllərində bol sulu olur. Orta dağlıqdan başlayan Lənkərançay, Ataçay yeraltı su, yağış və qismən qar suları, alçaq dağlıqdan başlayan Ceyrankeçməz, İnceçay ancaq yağış suları ilə qidalanırlar. Onlar azsulu olub yayda quruyurlar.

Ölkəmizdəki su ehtiyatlarının təqribən 20 faizini işğaldan azad olunan ərazilər təşkil edir.

Bölgənin ən gursulu çayları Araz çayının qolları olan Bərgüşad və Həkəri hesab olunur. Öz başlanğıcını Bazarçay adı ilə Kəlbəcər rayonu ərazisindən götürən Bərgüşad çayı Ermənistan ərazisindən

Həkəri və Bərgüşad çaylarının üzərində su anbarlarının tikilməsi ilə bağlı layihələr hazırlanması da xüsusi qeyd edilməlidir.

Azərbaycanın işğaldan azad olunmuş ərazilərində su hövzələrinin, atmosfer havasının çirkənlənməsi, biomüxtəlifliyin kəskin azalması, torpaqların eroziyaya uğraması və s. çatışmazlıqlar böyük ekoloji problemlər yaradıb.

Ölkəmizdə son illərdə ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılması istiqamətində atılan addımlar, həyata keçirilmiş layihələr ətraf mühitin komponentlərinin bərpasına öz töhfələrini verməkdədir.

Leyla QURBANOVA

Səudiyyə Ərəbistanı Azərbaycanın dostudur

Xəbər verildiyi kimi, bu yaxınlarda bir qrup Azərbaycan jurnalisti Səudiyyə Ərəbistanında səfərdə olub, müxtəlif tədbirlərdə iştirak edib. Səfər zamanı iki ölkənin media qurumları və təmsilçiləri arasında əlaqələrin sistemli hal alması üçün razılıq əldə edilib. İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv Dövlətlərin Jurnalistləri Assosiasiyasının sədri Fazil Abbasov qəzetimizə açıqlamasında bildirdi:

– Səudiyyə dövlətinin yaranmasının ildönümü münasibətilə təşkil olunmuş silsilə tədbirlərdə, əzelliklə də ölkə jurnalistlərinin forumunda iştirak etmək üçün dəvət olunmuş dost ölkələrdən biri də Azərbaycan idi. Səudiyyə Ərəbistanı dövlətinin İnformasiya Nazirliyinin dəvəti, onun Bakıdakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Həməd bin Abdullah bin Xudeyri təşkilatçılığı ilə başda Mətbuat Şurasının sədri Rəşad Məcid, səfiriylən Bakıdakı əməkdaşları Rəşad Məcid, səfiriylən Bakıdakı 10 nəfərlik heyətlə Səudiyyə torpağının qonağı olduq.

Çox zəngin, maraqlı proqram təşkil olunmuşdu. Paytaxt Ər-Riyaddakı tarixi abidələri – milli muzey, qədim şəhər qalası, milli kitabxana, Kral Abdulla tərəfindən

salınmış şəhər içində şəhərcik olan möhtəşəm biznes mərkəzi, dünyaca məşhur “Bulvar” istirahət mərkəzi ilə tanış olduq. Şəhərin küçələrində gəzərkən, ərəblərin ölkəmiz haqqında xoş sözlər söyləməsindən qürur duyduq.

Yubiley münasibətilə təqdim edilən, bədəvi ərəblər dönməndən dövrümüzədək Səudiyyə Ərəbistanının keçdiyi əfsanəvi yolu əks etdirən tamaşaya da baxdıq. Cahilliyyə dövründə susuz səhrada yoxsul həyat sürmüş ərəblərin bu gün modern şəhərlər salıb, müasir binalarda yaşamasını əks etdirən tamaşanın sənəkarı, rejissor işi, səs və işıq amilləri ustalıqla icra olunmuşdu.

İndi bu ölkədə duzlu okean suları ni şirinləşdirib borularla quru səhralarla

vurulur. Şəhərlər yeniləşdirilir, bütün yaşayış məskənləri gecələr işıqla qərq olur. Gəmilərlə xarici ölkələrdən torpaq daşınaraq səhrada parklar salınır. Səhrada əkilən taxıl ölkənin ehtiyacını ödəyir. Ölkədə böyük tikinti işləri aparılır. Yol tikintisi, digər abadlıq işləri və kommunikasiya yüksək səviyyədədir. 10–15 il öncə Səudiyyə Ərəbistanına səfərim zamanı gördüyüm Ciddə–Məkkə yolunun sağ və sol hissəsi quru səhra, daşlıq və təpələrdən ibarət idi. İndi isə həmin yerlərdə yaşayış və ticarət obyektləri tikilir, yaşıllıqlar salınır.

İslamın məniyi olan bu ölkədə Azərbaycanla münasibətdən danışan Fazil müəllim söylədi ki, Səudiyyə Ərəbistanı Krallığı yeganə dövlətdir ki, ötən əsrin 90-cı illərindən Ermənistan adlı dövlətə tanınır və onunla heç bir diplomatik əlaqələri yoxdur:

– Bunun da əsas səbəbi, onun Azərbaycan torpaqlarını işğal etməsi, əsrin fa-

cisi olan Xocalı soyqırımını törətməsi və Azərbaycan müsəlmanlarına qarşı etdiyi təcavüzkarlıqlardır. Qoy oxucular özünü İslam dövləti adlandıran İranın və Səudiyyə Ərəbistanının bizə olan münasibətinin fərqiylən bununla müqayisə etsinlər. Səudiyyə Ərəbistanında bizə göstərilən münasibət həm dövlət, həm də xalq səviyyəsində yüksəkdir. Səudiyyə Ərəbis-

tanı Azərbaycanın dostudur, lakin onun düşməni ilə dost deyil.

Ölkəmizin tanınmasında kommunist dövlətinin liderlərindən olmuş ulu öndər Heydər Əliyevin ilk olaraq müqəddəs Məkkə şəhərini və burada yerləşən Kəbə evini ziyarət etməsi İslam dünyasında çox böyük rezonans doğurdu. Həmçinin, əvəzsiz dövlət başçısı, Müzəffər Ordumuzun Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin başçılığı ilə 44 gün davam edən II Qarabağ savaşında qazandığımız qələbənin ölkəmizin tanınmasında çox güclü təsiri oldu. Qeyd edim ki, bu qələbə tək Azərbaycanda deyil, son yüz ildə digər İslam ölkələrində “Səlib yürüşü” təşkil edənlər üzərində qələbə kimi də dəyərləndirilir.

Sonda deyim ki, Səudiyyə Ərəbistanı da Azərbaycan dövlətinin xarici siyasətində prioritet ölkələrdən biridir. Tarix boyu ərəb dünyasında aparıcı qüvvə olmuş Qürrəşlərle bizim ilkin İslam dönmələrinə şəxsi əlaqələrimiz olub. Bu münasibətlər günümüzdə də davam edir.

Hazırladı: Fidan HÜQUQQIZI,
“Xalq qəzeti”

İran və öküzsayaqı konservasiya

Tehranın qırıcı təyyarə “şousu” və erməni təəssübkeşliyinə sözardı

Ruslarda məsəl var, tərcüməsi təxminən belədir: öküzlük öküzü konservasiya olunmaq aqibətindən qorumur. İranın qırıcı təyyarə “şousu” da, obrazlı desək, öküzlükdür. Əlbəttə, ipə-sapa yatmamaq bu heyvanı kanserva çevrilmə perspektivindən sığortalamır. Əmmaməli öküzlərin bunu düşünməsi mütləqdir. Hərçənd, adı üstündədir – öküz necə düşünürsə – düşünsün elə öküz olaraq qalır.

İrana məxsus hərbi təyyarənin Azərbaycanla sərhəddəki manevrləri, heç şübhəsiz, Bakıya mesajdır. Hesab edirik ki, Azərbaycanın Müdafiə Nazirliyinin və Xarici İşlər Nazirliyinin yaydığı birgə bəyanatda bu mesajın anlaşıldığına dair fikirlər var. Nəzərə alaq ki, qırıcı təyyarənin iki ölkə arasındakı dövlət sərhədindən 3-5 km məsafədə, bəzi hallarda isə sərhədin tam üstü ilə uçduğunu vurğulandığı sənəddə bu halın beynəlxalq qaydalara zidd olduğu, eyni zamanda, münasibətləri daha da gərginləşdirməyə xidmət etdiyi əksini tapmaqla yanaşı, kifayət qədər konkret ifadə də var: “...işğaldan azad edilmiş Azərbaycan ərazilərinin yaxınlığında yarım saatdan çox müddət ərzində hərbi təyyarənin uçuşu Azərbaycana qarşı təxribat və qeyri-dost davranışdır”.

Qeyd edək ki, 2020-ci il oktyabrın 22-də Zəngilanın Ağbənd qəsəbəsinin azad edilməsi ilə Azərbaycanın və İranın 132 kilometrlik dövlət sərhədi tam nəzarətə götürülmüşdü. Prezident İlham Əliyev həmin gün özünün rəsmi Twitter şəhifəsində paylaşım etmiş və bu münasibətlə Azərbaycan və İran xalqını təbrik etmişdi. Deməli, hazırda, bir qədər əvvəl diqqət yetirdiyimiz sitatdəki “işğaldan azad edilmiş Azərbaycan əraziləri” fikri heç də təsadüfi deyil. Belə nəticəyə gəlirik ki, ölkəmiz Tehranı işğalçı olmamağa, 30 il müddətində torpaqlarımıza qəsb etmiş Ermənistanın yerini tutmamağa çağırır. Bu fikir İrana “təyyarə şousunun” yeterincə dərk edilməsi mesajının verilməsidir. Bəli, molla rejimi özünün erməni təəssübünü bir daha ortaya qoyur. Bir növ, Ermənistan yoxdur, biz varıq, – demək istəyir. Əlbəttə, belə bir eynəmdə olan ölkəni hərəkətləri qeyri-dost davranış kimi qiymətləndirilməlidir və qiymətləndirilir də.

İranın konkret olaraq məhz indi Azərbaycana əzələ nümayişi nə ilə bağlıdır? Suala cavab verməzdən öncə bildirik ki, bu il fevralın 8-də Ermənistanın Azərbaycana qarşı növbəti dəfə hərbi təxribat həyata keçirməyi planlaşdırdığına dair məlumatlar yayılmışdı. Planın hazırlanması və həyata keçirilməsində İran İslam İnqilabı Keşikçiləri Korpusu-

nun (SEPAH) 30 hərbcisindən ibarət təxribat qrupunun iştirak edəcəyi bildirilmişdi. Trend İnformasiya Agentliyinə diplomatik mənbələrdən daxil olan məlumatda o da deyilmişdi ki, SEPAH-in əsasən etnik azərbaycanlılardan təşkil olunmuş və xüsusi təlim keçmiş diversiya qrupu Ermənistan-Azərbaycan sərhədinin bilavasitə yaxınlığında, Sünik rayonunda yerləşdirilir və burada Ermənistan Müdafiə Nazirliyinin keşfiyyət idarəsi və Milli Təhlükəsizlik Xidməti ilə hazırlıq işləri aparır. Əməliyyat qrupunun rəhbəri adı Azərbaycan hökumətinə məlum olan SEPAH generalıdır. Bu şəxs uzun müddət Suriyada hərbi əməliyyatların, təxribat və terror planlarının hazırlanmasına və həyata keçirilməsinə rəhbərlik edib.

Daxil olan məlumatda o da bildirilmişdi ki, təxribat qrupu Laçın və Qubadlı rayonları istiqamətində ardıcıl iki hücum təşkil etməyi planlaşdırır. Azərbaycan Ordusunun postlarından birinə ilk hücumu “düşmənin canlı qüvvəsinə məhv etmək” vəzifəsi daşıyan Ermənistan silahlı qüvvələrinin formasında olan bir qrup hərbcı həyata keçirməli imiş. Azərbaycan Ordusunun əsgərləri formasında olan ikinci qrup isə erməni postlarından birinə hücumu keçərək, oradakı bütün əsgərləri məhv edəcəkmış. Eyni zamanda, erməni əsgərlərinin öldürülməsi səhnələri, eləcə də Azərbaycan dilində danışığ videosu çəkiləcəkmış. Eyni zamanda, erməni əsgərlərinin öldürülməsi səhnələri, eləcə də Azərbaycan dilində danışığ videosu çəkiləcəkmış. Eyni zamanda, erməni əsgərlərinin öldürülməsi səhnələri, eləcə də Azərbaycan dilində danışığ videosu çəkiləcəkmış. Eyni zamanda, erməni əsgərlərinin öldürülməsi səhnələri, eləcə də Azərbaycan dilində danışığ videosu çəkiləcəkmış.

Deməli, verdiyimiz suala cavab da məlumdur. Diqqət yetirək: Ermənistan son vaxtlar Azərbaycana qarşı xüsusilə fəallaşmaqdadır. İrəvan hərəkətləri ilə sülh istəmədiyini sübut edir, öhdəliklərinə yerinə yetirməyərək, Bakının səbr kasasını daşıır.

İndiki durumda görünən mənzərə budur ki, Azərbaycan dövləti öz qanuni ərazilərində hüquqi hakimiyyətini bərpa etmək naminə anti-terror əməliyyatına başlamalıdır. Şübhəsiz, bu, Ermənistanı da aktiv hərbi əməliyyatların iştirakçısına çevirəcəkdir. İran isə ötən ildən Ermənistanın ərazi bütövlüyünün özü üçün “qırmızı xətt” olduğunu bəyan etmişdi.

İndi isə Tehran İrəvanın anti-Azərbaycan hərəkətlərinin qarşı tərəfin, yəni Bakının kəskin reaksiyasını doğuracağı qənaətinədir. Buna görə müharibə perspektivi üçün, belə demək mümkünə, öz tərəfini müəyyənləşdirdiyini ortaya qoyur. Bu dəfə daha konkret şəkildə. Mesaj aydındır – Ermənistanla qarşı sət hərəkətlər İranın da adekvat addımlarını doğuracaqdır. Qırıcı təyyarənin ölkəmizin sərhədlərində peyda olmasının anlamı bu idi.

Nəzərə alaq ki, Tehranın siyasi dairələrində, hətta, Qarabağdakı separatçı rejimin mövcudluğunun İranın dövlət maraqları baxımından vacibliyinə dair fikir və düşüncələr çox yayılıb. Məsələyə bu nöqtəyi-nəzərdən yanaşsaq, Ermənistanın 44 günlük müharibədəki rüsvayçı məğlubiyyətinin İİR üçün fəlakət məntiqini qabardan elmi-tədqiqat mərkəzləri, siyasi şərhçilər və analitiklər də yetərincədir. Görünür, molla rejimi elə buna görə Qarabağdakı separaçılığın tam aradan qaldırılmasına yönələn hərəkətlərə münasibətdə əzələ nümayiş göstərməkdədir.

Heç şübhəsiz, molla rejiminin bu sayaq erməni təəssübkeşliyi Azərbaycanı tutduğu yoldan döndərə bilməyəcəkdir. Ölkəmiz Prezident İlham Əliyevin qətiyyəti və iradəsi ilə başladığımız işi uğurla başa çatdıracaqdır. Öküz xislətli mollalar isə qeyri-adekvat addımları, əzələ nümayişləri ilə, özlərinin konservasiya olunmaq perspektivlərini yaxınlaşdırmaqdadırlar.

Ə.RÜSTƏMOV, “Xalq qəzeti”

Fransa yenə də “fərqlənib”. Bu dəfə rəsmi Paris Korsika adasında fransız dilini rəsmi dövlət dili elan edib. Ermənistanla böyük məhəbbət və qayğı göstərən, hər fürsətdə Azərbaycanı etnik qrupların hüquqlarına hörmətlə yanaşmağa çağıran Fransa rəhbərliyi öz vətəndaşlarına qarşı ayrı-seçkilik nümayiş etdirib. Fransanın bu qərarı nəinki Korsikada, hətta, bütün dünyada mənfi reaksiya doğurub. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının azlıqlar üzrə xüsusi məruzəçisi Fernand de Varennes Fransa Məhkəməsinin adadakı dövlət idarələrində Korsika dilinin istifadəsinin qanunsuz olduğuna dair qərarını pisləyib. Ada sakinləri də mərkəzi hakimiyyəti korsikalıları xalq olaraq məhv etməyə cəhdə günahlandırırlar.

Fransanın etnik korsikalıları yox etmək siyasəti son həddə çatıb

Fransa Məhkəməsi Korsika adasının dövlət müəssisələrində korsika dilindən istifadə olunmasını qadağan edib. Fransız hakimlər hesab edirlər

məlidir” deyildiyi halda, korsikalıların ictimai həyatda əsas azadlıqları həyata keçirməsi çətinidir. Çünki Fransa hökuməti, demək olar ki, həmişə ada

ki, Korsika dilindən istifadə konstitusiyaya ziddir. Siyasi şərhçilərin sözlərinə görə, bu qərar Emmanuel Makron administrasiyasının Korsika daha çox muxtariyyət verilməsi üçün yerli siyasətçilər ilə danışıqlar aparmasının nəticəsidir. Məlumat verilir ki, iddia adadakı mərkəzi hökumətin ən yüksək vəzifəli şəxsi olan Korsika prefekti tərəfindən qaldırılıb. Qeyd edək ki, YUNESKO-nun mədəniyyət agentliyi italyan dilinə bənən və təxminən, 150 min insanın danışdığı Korsika dilini təhlükə altında hesab edir.

Mərkəzi hökumətin məlum qərarı korsikalıların böyük narazılığına səbəb olub. Adada etirazların baş qaldırdığı bildirilir. Siyasi mütəxəssislərin sözlərinə görə, Fransa insan haqları məsələsinə öz həqiqi, ikiüzlü münasibətini bir daha nümayiş etdirir. Bu, tipik ayrı-seçkilik və beynəlxalq hüququn pozulması halıdır. Birləşmiş Millətlər Təşkilatının azlıqlar üzrə xüsusi məruzəçisi Fernand de Varennes Fransa Məhkəməsinin adadakı dövlət idarələrində korsika dilinin istifadəsinin qanunsuz olduğuna dair qərarını pisləyib: “Korsikada yalnız fransız dilinin istifadə olunma biləcəyi qərarı ayrı-seçkilik və beynəlxalq hüququn pozulmasıdır. Çünki ingilis dili, hətta, dövlət universitetlərində də tez-tez istifadə olunur, lakin Korsika dili qadağandır...”

Xatırladaq ki, bundan əvvəl Fransa Məhkəməsi adada dövlət qurumlarında Korsika dilinin istifadəsinin qanunsuz olması barədə qərar çıxarmışdı. Məhkəmə, həmçinin qeyd edib ki, “Korsika xalqı” anlayışının mövcudluğu Fransa Konstitusiyasına ziddir.

Korsika xüsusi koloritə malik, az öyrənilmiş bölgədir. Lakin onun füzunkar mənzərələrinin arxasında xalqın narazılığı gizlənir. 1970-ci illərin ortalarından ada üçün daha böyük muxtariyyət axtaran korsikalı qruplar şiddətlə döyüşüb, Fransa işğalının simvolu sayılan polis məntəqələrini və inzibati binaları partladılar. 2014-cü ildə fəallər silahlarını yerə qoysalar da, yerli əhalinin dil, mədəniyyət və kimliklərinə qarşı ayrı-seçkilikdən şikayətləndiyi üçün adada iğtişaşlar heç biri, o cümlədən Korsika dilinə rəsmi statusun verilməsi indiyə qədər Fransa hökuməti tərəfindən nəzərə alınmayıb. Əksinə, son qərarı ilə rəsmi Paris etnik azlığın hüquqlarını heç saydığı göstərdi.

1990-cı il Paris Xartiyasında “milli azlıqlara mənsub şəxslərin hüquqlarına Ümumdünya İnsan Hüquqlarının bir hissəsi kimi tam riayət edil-

sakinlərinin istəklərinə kobud güclə cavab verir. Bu, gərginliyin və zorakılığın artmasına səbəb olur. Sonuncu dəfə belə hadisələr 2022-ci ilin martında baş verib. Tənqidçilər tez-tez etirazçıların qeyri-qanuni saxlanması və Fransa hakimiyyətinin həbsxanalarda fiziki güc tətbiqinə, öldürülməsinə və şikəst edilməsinə işarə edirlər. Adanın yerli sakinlərinin iztirləbləri 2022-ci il dekabrın sonunda azərbaycanlı deputatların Fransanı korsikalıların hüquqlarını dəfələri pozuğuna görə qınayanda bir daha qeyd olunub.

Politoloqlar bildirirlər ki, Korsikanın müstəqilliyi uğrunda yüksələn azadlıq hərəkatı 300 min nəfərlik adada Parisin mədəni və siyasi hökmranlığına qarşı yönəlib. Korsika iki əsrdən çox fransızlar tərəfindən idarə olunsada, heç də fransız olduğunu hiss etmir. Korsikalıların italyan mədəniyyəti ilə əlaqəli dilləri var. Korsikalı siyasətçi, “Azad Korsika” partiyasının lideri Jan-Gi Talamoni deyir ki, adanın Fransaya mənsub olunması barədə tarix boyu rəsmi Parisin da xalqına qarşı ilhaqçı və imperiya mahiyyətli siyasət yürüdü. İndiki şəraitdə belə, fransız imperiализmi heç yana getməyib. İstanlən vicdanlı filoq və ya etnoqraf deyəcək ki, korsikalılar fransız deyillər. Jan-Gi Talamoninin sözlərinə görə, burada nəyisə sübut etməyə çalışmaq əbəsdir: “Siyasi xətt var, o, Fransa imperiyası və respublikası tarixində eyni-imperiya mahiyyətli olub. Bu siyasi xətt tanınmış korsikalıları böyük fransızlar qismində birləşdirdi. Bonapartin nümunəsi hamıya məlumdur. Lakin bu xətt bizim xalqı birləşdirmədi, onu adalətdən, ənənələrindən və dilindən məhrum etdi”.

Fransa beynəlxalq konvensiyaları pozaraq, korsikalıların hüquqlarını məhdudlaşdırır, onlara ana dilində danışmağı belə qadağan edir. Parisin bu qərarı anti-demokratik davranışından fərqli olaraq, Azərbaycanın öz ərazisində yaşayan bütün xalqlara münasibəti eynidir. Onların mədəni hüquqlarına, ana dilində danışmaq hüququna hörmət edir. Buna görə də, birmənalı şəkildə demək olar ki, Fransa etnik qrupların hüquqlarının təmin edilməsi məsələsində Azərbaycanın təcrübəsini öyrənməlidir. Xaricdəki separatçıları hərtərəfli dəstəkləyən Paris titulsuz etnik qrupa mənsub vətəndaşlarının problemlərinə biganə yanaşır. Necə dəyərlər, özünə rəva görmədiyini başqasına tövsiyə edir.

S.ELAY, “Xalq qəzeti”

Ermənistan hakimiyyəti parlament terrorçusunu əfv etməyə hazırlaşır

Bu qanlı olay olmasaydı...

Ermənistan hakimiyyəti ölkədə 1999-cu il oktyabrın 27-də baş vermiş parlament terrorunda təqsirli bilinərək azadlıqdan məhrum edilmiş Karen Hunanyanı əfv etməyə hazırlaşır. Bunu “Ayeli” (“Güzgü”) mətbuat klubunun rəhbəri Anjela Tovmasyan deyib.

A.Tovmosyan bildirib ki, 1999-cu ildə parlamentin deputatı olmuş bir neçə şəxs Ermənistanın Ədliyyə Nazirliyinə məsələ ilə bağlı məktub ünvanlayıb. Məktubda hələlik söhbət K.Hunanyandan getdiyi bildirilir. Amma ola bilsin ki, Karenin iş ortağı Nairi Hunanyan da sonra əfve düşsün.

Xatırladaq ki, 1999-cu il oktyabrın 27-də Nairi Hunanyan və onunla əlbir olan bir neçə şəxs (qardaşı Karen Hunanyan, dayısı Vram Qalstyan, həmçinin Derenik Becanyan, Edik Qriqoryan və Aşot Knyazyan) Ermənistan parlamentinə daxil olaraq baş nazir Vazgen Sarkisyanı güllələyiblər. Onlar, həmçinin, Milli Assambleyanın spikeri Karen Demircyanı, sədr müavinləri Yuri Baxşyanı və Ruben Miroyanı, əməliyyat məsələləri üzrə nazir Leonard Petrosyanı, deputatlar Armenak Armenakyanı, Henrix Abramyanı və Mikayel Kotanyanı qətlə yetiriblər.

Qeyd edək ki, qətlə yeti-

rilənlərdən baş nazir Sarkisyan və spiker Demircyanın islahata meyilli koalisiyası həmin ilin mayında keçirilən parlament seçkilərini səs çoxluğu ilə qazanmış və praktiki olaraq 1998-ci ildə prezident postuna yiyələnmiş Robert Koçaryanı siyasi səhnədən kənarlaşdırdılar. Onların fiziki cəhətdən məhvi isə ölkənin siyasi mənzərəsində ciddi dəyişikliklərə səbəb oldu.

Hadisənin şahidi olmuş jurnalistlərin dediyinə görə, silahlılar baş nazir Sarkisyanı tərəf gədarək “yeterincə qanımızı içdin” deyər qışqırırdı, Sarkisyan sakitcə cavab vermişdi: “Hər şey sizin və uşaqlarınızın gələcəyi üçün edilir” – deyər dilənmişdi. Bu, onun son sözləri olmuşdu.

İstintaq Koçeryanı Hunanyanın silahlı qrupu ilə əlaqələndirən heç bir əhəmiyyətli dəlil tapmasada da, bir çox erməni siyasətçi və təhlilçi hesab edir ki, V.Sarkisyanın və digər aparıcı siyasətçilərin qətlinin arxasında prezident Robert Koçeryan və Milli

Təhlükəsizlik naziri Serj Sarkisyan (sonradan prezident oldu) durur.

Onu da bildirək ki, Ermənistanın ilk prezidenti Levon Ter-Petrosyan dəfələri R.Koçeryanı və S.Sarkisyanı, bu şəxslərin cinayətkar-olixarxik sistemini parlament hücumunda ittiham edib. 2008-ci il prezident seçkiləri ərəfəsində o, açıq şəkildə bildirmişdi ki, “əgər fevralın 19-da Serj Sarkisyan səs versəniz, Nairi Hunanyana səs verəcəksiniz. Serj Sarkisyanı seçənlər Karen Demircyan və Vazgen Sarkisyanın ruqlarını alçaldacaqdır”.

2009-cu ildə Ter-Petrosyanın rəhbərlik etdiyi Erməni Milli Konqresi parlament terrorunu 10-cu ildönümü ilə əlaqədar açıqlamasında Koçeryanı və Sarkisyanı bir daha sözügedən terrorla günahlandırdı. Qurumun açıqlamasında deyil-

irdi: “27 oktyabr terror yolu ilə iqtidarı zorla ələ keçirilməsi idi. Bununla da terrorizm rejiminin iqtidara yapışmaq və özünü göstərmək üçün əsas vasitəsinə çevrildi”.

Bir məqamı da xatırladaq ki, 2005-ci il aprel ayında onların Rusiyanın sabiq məxfi xidmət agentləri Aleksandr Litvinenko Azərbaycan qəzeti olan “Realni Azerbajian”-a müsahibəsində Rusiya Silahlı Qüvvələri Baş Qərargahının Baş Keşfiyyət İdarəsini Dağılıq Qarabağ münafiqəsini həll edəcək sülh prosesini təxirə salmaq üçün Ermənistan parlamentində terror aktını təşkil etməkdə suçladı. 2013-cü ilin mart ayında isə Vazgen Sarkisyanın kiçik qardaşı Aram Sarkisyan da R.Koçeryan və S.Sarkisyanı məlum qanlı olayda təqsirli bildi.

R.AMİN

Şəhidlər ölməz, Vətən bölünməz!

Milyonların vətən nisgilinə son qoyan oğullarımızdan biri yevlaxlı Toğrul Məmməd oğlu Bərxudarovdur. Yaxından tanıyıram bu ailəni. 33 yaşı vardı Toğrulun. 2001-ci ildə Yevlax şəhər 9 sayılı tam orta məktəbi bitirərək təhsilini Cəmişd Naxçıvanski adına Hərbi Liseydə davam etdirmişdir. Rəhmətlik atası çox istəyirmiş ki, Toğrul hərbiçi olsun, general olsun. O da atasının arzusunu həyata keçirmək üçün ömrünü qürurla hər b sənətinə həsr etmişdir. 2008-ci ildə Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbini motoatıcı ixtisası üzrə bitirərək, elə həmin il Təlim-Tədris Mərkəzinə daxil olmuş və 2009-cu ildə buranı müvəffəqiyyətlə başa vurmuşdur.

...Canını Vətənə sipər etdi

Bu sənətə sevdalanan gənc Toğrul 2013-cü ilə qədər «N» sayılı hərbi hissədə, həmin ildən 2017-ci ilədək Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbində motoatıcı təqım komandiri, sonra böyük üzrə komandir-müəllim, başqa hərbi hissədə tabor komandirinin müavini, həmin hərbi hissədə tabo-run qərargah reisi vəzifələrində xidmət etmişdir.

Hər şey «Bir canım var, o da vətənimə qurban olsun!» deyimlə başlayıb. Müharibənin ilk gündən ən ağır əməliyyatlara atılıb. Döyüş yoldaşları danışıq ki, əsgərləri ruhlandırmaq üçün tankın üstündə ayaqüstə, dimdik gedirdi, özünü sipər edirdi, həm əsgərlərinə, həm vətəninə. Sonuncu dəfə qardaşı Bəxtiyarla danışib: «Qardaş, mənə görə narahat olmayın, anamı da televiziya baxmağa qoyma, ha...» demişdi. Görəsən, niyə? Ürəyinə dammışdı ki, şəhid olacaq?! Çox sevdiyi qardaşına bir də: «Mənə bir şey olsa, uşaqlarım sənə əmanət» – deyə tapşırıbmışdı.

Sentyabrın 29-da anası Güllü xanımlla danışib, – hər şey çox əladır, ana, – deyərək, onu sakitləşdirib. Sabahı gün Tərtər–Ağdərə istiqamətində gedən döyüşlərdə qəhrəmancasına şəhid olub.

Hər dəfə Güllü xanımla görüşəndə onun həzin axan göz yaşlarına dözə bilmirəm. Bir qədər toxdayıb, iltixarla danışır oğlundan: «Toğrul əsgərlərini necə sevirdi, bir bilsəniz?! Öz balası, qardaşı kimi danışdırlar onlar haqqında».

Keçmiş əsgəri Kamran Babayev komandirini böyük hörmətlə xatırlayır: «Mən təxris olunanda cənab mayor kapitan rütbəsində idi, həm də bizim qərargahın reisi. Kabinetini, sənədlərini mənə etibar edirdi. Təxris olduqdan sonra zəng edib hal-əhvalını soruşurdum. O da mənə gələcək işlərimdə uğurlar diləyir, tövsiyələr verirdi. Əsgər ikən atam rəhmətə getmişdi. Məni vağzala qədər öz maşını ilə apardı. O, təkcə komandir deyil, bizə böyük qardaş idi. Tez-tez müharibədən danışardı: – Savaşın, qorxmayın, kaş ki, mən şəhid olam, şəhidlik uca zirvədir, – deyərdi. Biz deyirdik ki, cənab mayor, siz general olacaqsınız. Allah sizi qorusun!»

Vətənimin azadlığı və bütövlüyü uğrunda qəhrəmancasına şəhid olan Toğrulun əziz ruhu qarşısında baş əyir, qürur duyur və deyirəm: Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev göstərdiyin qəhrəmanlığa görə səni 3-cü dərəcəli «Rəşadət» ordeni ilə təltif etmişdir,

Toğrul! Qurtardığın vətən torpaqlarının hər dağında, daşında üçrəngli bayrağımız dalğalanır, şəhidim. Çox keçmədən o yerlərdə çiçəklər açacaq, alaca gözlü ocaqlar yanacaq, evlər tikiləcək. Yurddaşlarımız o yerlərdə xoşbəxt yaşayacaqlar.

Həkim və general görmək istədiyin övladların Əli ilə Güllü Bakının ən yaxşı uşaqı kimi yetişib, Toğrul. Arzuları-

nı, xəyallarını gerçəkləşdirmək üçün sədaqətli ömür-gün yoldaşın Zəhra xanım onların üstündə yarpaq kimi titrəyir, sənin görmək istədiyin kimi, sənə layiq yetişdirir.

Bakıda yaşadığınız ev çox gözəl təmir olunub, həyatında uşaqlar üçün geniş meydança yaradılıb, sənin mərmər lövhə üzərində bərelyefin hazırlanıb. Yevlaxdakı evinizdə də getmişdim. Şəhadətinin il mərasimi idi. Canından çox sevdiyin Güllü anan, əziz qardaşın Bəxtiyar da övladların üçün əllərindən gələn hər fədakarlığı edir ki, sən rahat yatasan...

«Hərbi xidmətlərə görə» və «Suqovuşanın azad olunmasına görə» medalları ilə də təltif olunmuşdur. Uğrunda canından keçdiyi Qarabağ Azərbaycandır!

Əminə YUSİFQIZI,
“Kür” qəzetinin baş redaktoru

İki müharibənin döyüşçüsü

Mirzə Musa oğlu Axundovun adı İkinci Qarabağ müharibəsində öz qanı ilə tarix yazan Azərbaycanın igid oğulları sırasında iltixarla çəkilir.

Ömrünün 36-cı ilində Vətən torpağı uğrunda şəhidlik zirvəsinə ucalan, böyük bir xalqın qürur yerinə çevrilən igid Mirzə Lənkəran rayonunun Gəgiran kəndində anadan olmuşdu. O, halallıqla gün-güzəran keçirən, doğma yurduna bağlı nəcib, xeyirxah insanlardan görüb-götürməklə yetkinlik yaşına çatır.

1991-ci ildə el-oba yığışib Mirzəni ordu sıralarına yola salır. Canından çox sevdiyi Vətəninə ləyaqətlə xidmət edir. Mərdlik, qəhrəmanlıq göstərərək dəfələrlə erməni diğaların Qarabağ torpaqlarını ələ keçirmək niyyətini ürəklərində qoyur. Yurdseverliyi, Vətən torpağına əsl oğul məhəbbəti, dostluğa sədaqəti Mirzənin xətrini komandirlərin, əsgərlərin yanında həmişə əziz edir. Beləcə, o, hərbi xidmətini nöqsansız, alnıaçıq başa vurur.

Köksündə hədsiz dərəcədə vətənsəver bir ürək çırpınan Mirzə əsgərlikdən sonra halal zəhmətdən yapışıır. Özünə yaxşı həyat qurmaqla bərabər, cəmiyyətlə layiqli vətəndaş olmağa, insanların işinə yarımağa səy göstərir. Və yaxşı əməlləri onu gözlərdə işığı, baxışlarda sevincə döndərir. Çox keçmir, ürəyində qövr edən düşməne nifrət hissi Mirzəni yenidən hərbiyə çəkir. 2004-cü ildə Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin Zığ qəsəbəsində yerləşən “N” sayılı hərbi hissəsində müddətdən artıq xidmətə başlayır. Əsas amalı da Vətəninin şərəfini uca tutmaq, mübarizliklə diğalara qalib gəlib Azərbaycana əzəli torpaqlarını azad etmək olur. Ağdamda, Tərtərdə xidməti zamanı erməni vandalların törətmək istədiyi faciələrinin qarşısını alır. 2016-cı ilin Aprel döyüşlərində isə göstərdiyi hünər, düşməne vurduğu zərbələr bir daha

Mirzənin necə yurdsever, torpağa bağlı bir oğul olduğunu göstərir. İgid əsgər kimi ölüm-dirim anlarında Vətəni qorumağı da bacarır. Həmişə də halal torpaq naminə son döyüşə atılmaq üçün məqam gözləyir.

Azərbaycan Ordusunun Hərbi Dəniz Qüvvələrinin miçmanı Mirzə Axundov 44 gün davam edən, şanlı zəfəri-mizlə başa çatən Vətən müharibəsində erməni cəlladlardan qisasını ala bilir. Müharibə başlanan andan kamil bir hərbiçi kimi döyüşə atılır. Mirzə 30 ilə yaxın düşmən tapdağına dönan ulu yurd yerimiz Qarabağın bir çox yüksəkliklərinin və yaşayış məntəqələrinin alınmasında fədakarlıq göstərir. Düşmənin texnikasını, canlı qüvvəsini məhv edir. Oktyabr ayının 2-də Talış istiqamətində gedən ağır döyüşlərdə qəhrəmancasına şəhid olur. Şərəfli ölüm Vətənin qalib şəhidinə milyonların ürəyində əzəmətli abidə ucaldır.

Müqəddəs amalla vətənləşən Mirzə Axundov ölümündən sonra Suqovuşanın, Laçının azadlığına görə və “Vətən uğrunda” medallarına layiq görülüb.

Zəfər ORUCOĞLU,
Azərbaycan Jurnalisti
Birliyinin üzvü

Qalib kimi şəhid oldular

Vətən müharibəsində igidliklə həlak olmuş iki şəhidin ailəsi öz əbədiyyət yollarının doğum gününü qeyd etdilər. Bir qədər həzin, kövrək duyğularla, amma həm də qürur hissi ilə, fəxrli. Çünki həmin igidlər az yaşasalar da, ailələrinin, el-obalarının, millətlərinin adına şərəf gətirilib, ölməzlik qazanıblar. Həyat və döyüş yolları da, demək olar ki, eynidir.

Tankçı baş gizir Vahid Abbas oğlu Aliyev 1989-cu ildə Daşkəsəndə doğulub. Anası onun boyunu seve-seve böyütmüşdü ki, yurda düşmən çəpəri olsun, zamanı gələndə el-obasını qorusun.

Əsgərliyi 2007-ci ildə cəbhə bölgəsindəki hərbi hissələrdən birində keçib. Sonra yenidən orduya qayıdıb, gizirlik kursunu bitirib və xidmətə göndərilib. Komandirlərin bütün əmrlərinə məsuliyyətlə yanaşib, təlimlərdə fəal iştirak edib, bilik və bacarığını gənc əsgərlərə böyük həvəslə öyrədib. Bilik ki, qisasın alınacağı, torpaqlarımızın işğaldan təmizlənməyi gün tezliklə gələcək.

İkinci Qarabağ müharibəsi başlananda Vahid iki oğul balasını həyat yoldaşı Sona xanıma tapşırıaraq döyüşlərə yollanıb. “Dəmir at”ının çevik cövlanları ilə hücum tapşırıqlarının öhdəsindən məhərrətlə gəlib. Müharibənin dördüncü günü Vahidin evə telefon zənglərinin arası kəsilib. Sentyabrın 30-da onun ailəsinin qapısını ölüm xəbəri döyüb. Məlum olub ki, Füzuli rayonunun Qaraxanbəyli kəndi uğrunda gedən savaşda şəhidlik zirvəsinə ucalıb.

Hücum əmri verildəndə o, düşmənin müdafiə xəttini yaran ilk cəsur döyüşçü olub. Tankçılar heyyəti ilə qarşıdakı yüksəklikləri atəşə tutaraq düşməne göz açmağa imkan verməyib. Son mərmisi və son nəfəsinədək döyüşüb. İgid tankçı “Azərbaycan Bayrağı” ordeni və medallarla təltif edilib.

...İbrahim Etibar oğlu İbrahimov Vahidən üç il sonra, onunla eyni gündə Naxçıvan şəhərində anadan olub. 18 yaşında həqiqi hərbi xidmətə yollanıb və Əlahiddə Ümumqoşun Ordusunun “N” sayılı hərbi hissəsində olub. Sonra ailə həyatı qurub. 2020-ci ildə yenidən ordu sıralarına qayıdıb. 18 oktyabrda Xüsusi Təyinatlı Qoşunların əsgəri kimi Qarabağda aparılan hərbi əməliyyatlara qatılıb. Cəbrayıl, Zəngilan, Füzuli və Xocavənd uğrunda döyüşlərdə daim öndə gedib, igidlik nümunələri göstərib.

İbrahim digər silahdaşları ilə Suqovuşan istiqamətində gedən döyüşlərdə şəhid komandirinin cənəzəsini neytral zonadan çıxarmaq üçün düşmən üzərinə əks-hücum keçərkən qəhrəmancasına şəhid olub. Dörd gün sonra doğma yurdu Naxçıvanda dəfn edilib.

Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi uğrunda döyüş əməliyyatlarında fərqləndiyi və hərbi hissə qarşısında qoyulmuş tapşırıqların icrası zamanı vəzifə borcunu şərəflə yerinə yetirdiyi üçün Prezident İlham Əliyevin 2020-ci il 15 dekabr tarixli sərəncamına əsasən, İbrahim İbrahimov ölümündən sonra “Vətən uğrunda” və on gün sonrakı növbəti sərəncamla “Xocavəndin azad olunmasına görə” medalları ilə təltif edilib.

Manya Səxavətqızının müəllifiyi ilə hazırlanaraq çap edilmiş “Vətən fədailəri – Naxçıvan şəhidləri” kitabında onun da haqqında təsirli sətirlər yer alıb. Bu yaxınlarda isə Naxçıvan Dövlət Universitetinin İdman Kompleksində şəhər ümumtəhsil məktəblərinin komandaları arasında şəhid İbrahim İbrahimovun xatirəsinə həsr olunmuş basketbol birinciliyi keçirilib. Bütün bunlar hər kəsə nikbinlik ağılasa da, əzizləri onun adı ilə fəxr etsələr də, özündən sonra övlad yadigarının qalmamasına təəssüflənirlər.

Bəli, Vahidlə İbrahim eyni gündə cismən anadan olublar. Amma hər ikisinin şəhidlik zirvəsinə ucaldıqları gün onların yeni doğum tarixi sayılır. Bu, heç bir təqvimə və şəhadətnaməyə sığmayan əbədi bir tarixdir.

Əli NƏCƏFXANLI,
“Xalq qəzeti”

Sumqayıtın Vətən müharibəsi şəhidləri

2020-ci ilin 27 sentyabrından başlanan və 44 gün davam edən Vətən müharibəsində Sumqayıt şəhəri də neçə-neçə oğlunu şəhid verib.

Sumqayıtın Vətən müharibəsində qurban verdiyi gənclər Mahir Muxtar oğlu Xələfli və Tərlan Rövşad oğlu Rzayev ilk şəhidlərdən sayılır.

Mahir Xələflinin ata-babası Qubadlı rayonunun Qiyaslı kəndindəndir. Özü isə 2001-ci ildə Sumqayıtda dünyaya gəlib. Hələ kiçik yaşlarından hər kəsin sevimlisi olan, qorxmaz, vətənpərvər Mahirin hərbi sahəyə böyük marağı olub. İyulun 9-da həqiqi hərbi xidmətə yolanıb və Gəncə şəhərində N sayılı hərbi hissədə xidmətə başlayıb. Sonra Daşkəsəndə yerləşən hərbi hissələrdən birində hərbi xidmətini davam etdirib. 27 sentyabr ikinci Qarabağ mü-

haribəsi başlanan günü Mahir Xələfli döyüşlərə qatılır və Kəlbəcər rayonu istiqamətində, Murovdağ uğrunda gedən döyüşlərdə şəhidlik zirvəsinə ucalıb.

Dövlət başçısının sərəncamları ilə Mahir Xələfli ölümündən sonra “Vətən uğrunda”, “Hərbi xidmətlərə görə” və “Kəlbəcərin azad olunmasına görə” medallarına layiq görülüb.

Mahir subay idi, qönçə-qönçə arzuları vardı. Amma Vətən eşqini hər şeydən üstün tutaraq döyüşlərə atıldı və şəhadətə ucaldı. İlk sevgisi ilə bərabər, arzularını da özü ilə cənnətə apardı. Atasının dedikləri: “Sentyabrın 25-i gecə mənə zəng elədi, dedi “hər

şey yaxşıdır, mənə görə narahat olmayın, darıxmayın, mən darıxmıram”. Sentyabrın 27-si, saat 9-da məlumat gəldi ki, Mahir yaralanıb. Hərbi hissəyə getdik və bizə Şəhid olması xəbəri verdirdi...

Vətən müharibəsinin ən erkən şəhidlərindən biri də əsgər Tərlan Rzayevdir.

Tərlan Rzayev 2001-ci ildə Sumqayıtda anadan olub. Orta təhsilini bu şəhərdəki 27 nömrəli orta məktəbdə alıb. 18 yaşı tamam olanda hərbi xidmətə yollanıb. Sentyabrın 27-də müharibə başlayan gün 1 il 3 ay idi ki, hərbi xidmət edirdi. Ali Baş Komandanın hücum əmrindən dərhal sonra əsgər yoldaşları ilə irəliləy atılıb. Füzulinin 4 kəndinin alınması uğrunda döyüşüblər. Əsgər yoldaşları mühasirəyə düşüb. İki saatlıq mühasirədən sonra Tərlanla səddi yarmaq əmri verilib. Mühasirəni yarıb yoldaşlarını oradan çıxarıb. Elə bu vaxt ermənilər top atıblar, mərmisi Tərlana tuş gəlib və bunun da nəticəsində o, şəhid olub.

Anası Simnare xanım heç onun döyüşlərə qatıldığını bilməyib. Atası Rövşad kişi deyir: “Əsgərlikdən sonra gəlib kompüter üzrə oxumaq, sonra da yenidən hərbi sahəyə qayıtmaq istəyirdi. Ancaq qismət olmadı, şəhidlik yazıldı alnına. Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin, qazilərimize də şəfa versin!”

Son damla qanını belə Vətəndən əsirgəməyən Tərlan Rzayev ölümündən sonra “Vətən uğrunda” və “Füzulinin azad olunmasına görə” medalları ilə təltif edilib. O da məzarıstanda ilk şəhid Mahir Xələfli ilə yanaşı uyuyur.

Ə.ƏLİYEV, “Xalq qəzeti”

Vətən qurbanının xatirəsi anıldı

Torpaqlarımızın ərazi bütövlüyü uğrunda şəhidlik zirvəsinə yüksələn Cavid Həsənovun xatirəsinə həsr olunan anım mərasimi keçirilib.

Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən bildirilib ki, çıxış edənlər Müzəffər Ali Baş Komandanın rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordusunun qazandığı tarixi qələbədə, igid oğullarımızın göstərdikləri qəhrəmanlıq və şücaət nümunələrindən söz açıblar. Tədbir iştirakçılarına C.Həsənovun ömür və döyüş yolundan bəhs edən videoçarx nümayiş etdirilib.

Şəhidin ailə üzvləri və yaxınları onlara göstərilən diqqət və qayğıya, eləcə də şəhidlərimizin xatirəsinin daim

uca tutulduğuna görə razılıqlarını bildiriblər.

“Xalq qəzeti”

Azərbaycan şahmatının “grossmeyster beşliyi”

Onlar beş nəfərdir. Beşi də ölkəmizdə yaxşı nüfuz sahibidir, demək olar, hamıya tanışdır. Aralarında yaş fərqi çox deyil. Ən yaşlısı ən kiçiyindən yeddi yaş böyükdür. Ən azı iyirmi beş ildir bir yerdədirlər, eyni məqsədə xidmət edir, doğma vətəndə şahmatın uğurları üçün düşünür, çalışır və bu işin öhdəsindən gəlməyi bacarırlar. Əzmkarlıqlarına, möhkəm iradələrinə mükafat olaraq fəxrlə grossmeyster adı daşıyırlar, uzun illərdir milli komandamızın şərəfini layiqincə qoruyurlar. Ən başlıcası isə beşi də bahar oğludur, yəni hamısı ilin ən mülayim, həmişə hər birimizin sevinclə, təbəssümlə gözlədiyimiz və qarşıladığımız bahar fəslində dünyaya göz açıb.

Əgər Azərbaycanda kişi şahmatının bu qızıl beşliyindən hər hansı biri ilin başqa fəslində doğulmuş olsaydı, bəlkə də, indi oxuduğunuz sətrlər öz mənasını müəyyən dərəcədə itirərdi və ya bu gün qəzet səhifəsinə çıxarılmazdı. Amma, təkrar edək, beşi də bahar

oğullarıdır – kimisi martda, kimisi də aprelde və mayda doğulub.

Aralarında ən yaşlısı beynəlxalq şahmat dairələrində ilk dəfə kiminsə, nə vaxtsa çox dəqiq işlətdiyi “Şah” ləqəbi ilə tanınan Şehriyar Məmməd-yarov aprelin 12-də (1985-ci il), Teymur

Rəcəbov martın 12-də (1987), Rəuf Məmmədov aprelin 26-da (1988), Qə-dir Hüseynov mayın 21-də (1986), nə-hayət, beşliyin “sonbeşiyi” Eltac Səfərlı mayın 18-də (1992) həyata “biz gəldik” demişlər.

Çox səmimi və mübariz komanda-dır. Milliimizin indiye qədər əldə etdiyi uğurlarda, xüsusən də üç Avropa çəm-pionatında – Novi Sad-2009 (Serbiya), Varşava-2013 (Polşa) və Krit ada-sı-2017 (Yunanistan) qızıl medallar qə-zanmasında hər birinin xidməti böyük olmuşdur. Deməli, parlaq zəka sahib-ləri olduqlarını tam sübuta yetirmişlər.

Yenə elimizə-obamıza bahar gə-lib. Həyat daha fəallıqla davam edir. Avropa çempionatlarının üçqat qızıl komandasının üzvlərini qarşıda yeni sınaqlar gözləyir. Beynəlxalq Şahmat Federasiyasının 2023-cü ilin yarışlar təqvimində nəzərdə tutulan ən məsul turnirlərdən biri iyulun sonu–avqustun əvvəlində Bakının ev sahibliyi edəcəyi və planetin bir-birindən məşhur gross-meysterlərini paytaxtımıza toplayacaq Dünya kuboku yarışına olacaq. Beşlik bu turnirdə geniş təmsil olunmaq, “doğma divarlar” arasında yüksək yerlər uğrun-da layiqincə mübarizə aparmaq əzmindədir. Dostlara uğurlar arzulayaq!

Oqtay BAYRAMOV,
Əməkdar jurnalist

Avropa çempionatı başa çatır

Serbiyanın Vrnjačka Banja şəhərində kişi şahmatçılar arasında keçirilən şəxsi Avropa çempionatı bu gün başa çatır. Artıq çempionatda on tur geridə qalıb. Gərgin mübarizə şəraitində keçən yarışın onuncu turunda maraqlı anlar yaşanıb.

Belə ki, onuncu turun nəticələrinə əsasən, FIDE bayrağı altından çıxış edən rusiyalı şahmatçı Aleksey Sara-na liderliyi ələ keçirib. Onuncu turda Aleksey Sarana həmyerlisi Andrey Esipenko ilə heç-heç edib. Hazırda onun hesabında 8 xal var. İkinci yerdə rumıniyalı Kiril Şevçenko qərarlaşıb. On turdan sonra K.Şevçenko da 8 xal toplayıb. Doqquzuncu turda Aleksey Saranaya məğlub olaraq liderliyi əldən verən ukraynalı Anton Korobov onuncu turda isə heç-heçə edib. Hazırda Anton Korobov 7,5 xalla ilk üçlüyü tə-mamlayıb.

Azərbaycanlı grossmeyster Aydın Süleymanlı doqquzuncu turda ermə-ni Şant Sarkisyanla heç-heçə edib. Onuncu turda isə həmyerlimiz bolqar şahmatçı İvan Çeparino ilə sülh bağ-layıb. Onun hesabında 6,5 xal var. Digər təmsilçimiz Məhəmməd Murad-lı isə türkiyəli Ərdəğmuş Yavuz Kaan üzərində qələbəyə sevinən tərəf olub. Məhəmməd Muradlının da aktivində 6,5 xal mövcuddur.

Turu qalib başa vuran şahmatçıları-mızdan biri də Ülvi Sadıqovdur. O, çər-noqoriyalı Stefan Tadiç üzərində qələ-bə qazanıb. Ülvi Sadıqov 6 xal toplayıb. Həmyerlimiz Xəzər Babazadə də

onuncu turda Niderland təmsilçisi Van Dael Sien üzərində qələbə əldə edib. Babazadənin aktivində 5,5 xalı var.

Serbiyada Azərbaycan şahmatçı-larının daha bir dueli isə Abdulla Qə-dimbəyli və Eltac Səfərlı arasında baş tutub. Görüş sülhlə yekunlaşıb. Şah-matçılarımız hərəyə yarım xal qaza-nıblar. Onların hər ikisi 6,5 xal toplayıb.

Doqquzuncu turda monteneqrolu şahmatçı Cukic Nikolaya qalib gələn Azərbaycan şahmatçısı Misrətdin İs-gəndərov (6,5 xal) onuncu turda ispa-niyalı Santos Latasaya məğlub olub.

Doqquzuncu turda ispaniyalı San-tos Latasa ilə heç-heçə edən həmyer-limiz Namiq Quliyev isə onuncu turu

məğlub başa vurub. O, Çexiyanı təmsil edən vyetnamlı Nquen Tay Day Vana uduzub. Onun hesabında 6,5 xalı var.

Onuncu turda Əhməd Xaqan (4,5 xal), Vüqar Rəsulov (5,5 xal), Ülviyyə Fətəliyeva (4,5 xal) və Nicat Abasov da (6,5 xal) oyundan məğlub ayrılıblar. Ümumiyyətlə, on tur ərzində çəm-pionatda təmsilçilərimiz arasında ən yaxşı nəticə Nicat Abasova məxsusdur.

Qeyd edək ki, ümumi mükafat fon-du 100 min avro olan çempionatda ən yaxşı nəticə göstərən 23 şahmatçı bu il yayda Bakıda keçiriləcək dünya kubo-kuna vəsiqə əldə edəcək.

Elçin ABBASOV,
“Xalq qəzeti”

Gimnastikamıza qızıl medal qazandıran Dünya yarışı

Azərbaycan daha bir bir nüfuzlu turnirə – kişi və qadın idman gimnastikası üzrə Dünya Kuboku yarışına böyük uğurla ev sahibliyi etdi.

Milli Gimnastika Arenasında baş tutan və ölkəmizdə gimnastika növləri üzrə keçirilən sayca ikinci beynəlxalq turnir bir sıra hadisələrle əlamətdar oldu. Belə ki, bu növ üzrə ölkəmizdə təşkil olunan dünya kuboku yarışları tarixində iştirakçı ölkə sayına görə re-kord göstərici (48 ölkə, 173 idmançı) qeydə alındı.

Digər tərəfdən yığma komanda-mızın üzvləri bu turnirdə iştirak edən

dünya şöhrətli gimnastika ulduzları ilə əzmkarcasına mübarizə apardılar ki, bu da komandamızın yüksək hazırlıq səviyyəindən xəbər verirdi.

Yığmamızın üzvlərindən ən yaxşı

nəticəyə isə Nikita Simonov imza atdı. Təsnifat mərhələsində çıxışı ilə fərqlənərək hakimlərdən ən yüksək xal almağı bacaran atletimiz həlledici mərhələdə də bütün rəqiblərindən üs-

tünlüyünü nümayiş etdirdi. N.Simonov fəxri kürsünün birinci pilləsinə yüksəl-məklə Azərbaycan bayrağını qaldırıb, himnimizi səsləndirdi. Qeyd edək ki, o Dohadakı Dünya Kuboku yarışında isə üçüncü yeri tutub.

Komandamızın digər üzvləri də özünəinamlı çıxışları ilə yadda qaldılar. Belə ki, daha iki gimnastımızın bu nü-fuzlu yarışın final mərhələsinə vəsiqə qazanması yaxşı nəticə hesab oluna bilər. Həlledici mərhələdə İvan Tixonov turnikdə 8-ci oldu. Bu ildən böyükklərin yarışında gücünü sınayan Nazenin Teymurova da sərbəst hərəkətlərin ic-rasında eyni nəticə göstərdi.

Bununla da komandamız Dünya Kuboku yarışını bir qızıl medalla başa vurdu.

L.QURBANOVA

İlaxır çərşənbəsi

Torpaq oyanır, həyat yenidən canlanır

Novruz bayramına qədər dörd çərşənbənin qeyd edilməsi həmişə xoş əhval-ruhiyyə yaşadır. Rəmzi mənə daşıyan çərşənbələri də ulularımız bayram hesab etmişlər. Çünki torpağa nəfəs gəlir, təbiət, eləcə də, bütün canlılar oyanır.

Çərşənbələr sırasında bu gün qeyd etdiyimiz sonuncu – Torpaq çərşənbəsinə el arasında “İlaxır çərşənbə”, “Yer çərşənbəsi”, “Çərşənbə-suri” də deyilir. Torpaq çərşənbəsin-də torpağa istilik gəlir və bütün təbiət oyanmağa başlayır. Bununla bağlı xalq arasında bir çox inanclar yaran-mışdır. Dörd ünsürdən sonuncunun oyanması ilə Sel, Atəş, Yel və Torpaq daha böyük güc alır. İnsanlar yoxsul-luq və qıtlıqdan, çətinlik və məhrumiyyət-dən xilas olurlar.

Bu inamla bağlı xalq arasında yay-ılmış mifoloji təsəvvürə görə insan-ların qıtlıqdan, yoxsulluqdan əziyyət çəkdiyi bir zamanda Sel, Atəş, Yel, Torpaq Xatunun yeraltı məbədinə qo-naq gəlirlər.

Axır çərşənbə mərasim, ayin, eti-qad, oyun və şənliklərlə daha çox zəngindir. Bu çərşənbədə əvvəlki çərşənbələrdə icra olunan bütün ayinlər kütləvi xalq şənlikləri kimi qeyd olunur.

Adətlər, inanclar...

Çərşənbə axşamı ailədə könül açan sözlər danışib, dava-dalaş et-məzlər ki, qulaq falına çıxan şəxs xoşagəlməz ifadələr eşidib evinə ümidsiz dönməsin. Qədim el adət və inanclarına görə, ilaxır çərşənbədə uşağa beşik düzəldərlər, gün çıxma-mış su üstündən hoppanar, tonqal yandırar, kəlin buynuzuna qırmızı bağlayarlar. Bu gündə qorxanların başından su töküb qorxuluğunu alar-lar, ailə üzvlərinin sayına görə şam yandırar, onu yarımçıq söndürməzlər, evdən od, kibrit, neft, ağartı, un, çörək

verməzlər. Axır çərşənbə gecəsi tez yatmazlar, evdə qazan asar, vəfat et-miş yaxın adamları yada salar, onların adını çəkib “filankəslərin adına qazan asdım” – deyib qazana ət, düyü və digər ərzaqlardan tökərlər. Çərşənbə günü ev-əşikdə ertədən lampa yandı-rarlar.

İlaxır çərşənbədə həyat-baca-da qalanan tonqalın üstündən atılıb ağrı-acılarının oda tökülməsinə arzu edirlər: “ağırlığım-ugurluğum, qa-dam-balam tonqalda yansın”, yaxud “ağırlığım odlara, tonqaldan mənimlə atılmayan yadlara”. Burada məqsəd qışdan qalan dərdin, ağrı-acının ada-mın canından tökülməsi, insanın sağ-lam ruhla, saf qəlblə bayrama qovuş-maq istəyidir.

Süfrəmiz bol olsun...

Həmin gün səməni halvası hazırlanır, 7 növ xörək və ya şirniyyat bişirilir. Bayram süfrəsində balığın olması bərəkət rəmzi hesab edilir. Bişmiş və ya qurudulmuş bütöv balığı süfrəyə gətirər, bir tərəfinə su, digər tərəfinə isə düyü qoyar, balığın gözüne baxıb, arzu tutarlar. Sonra balıqdan bir az yeyər və inanarlar ki, arzular tezlik-lə çin olacaq. Süfrənin əsas bəzəyi al-əlvan boyadılmış şadlıq rəmzi olan yumurta, bir də baharın gəlişini əks etdirən səmənidir. Evimizin xeyir–bərəkəti, bol ruzili, gur yanan ocaqlı olması diləylə ilaxır çərşənbəmiz mü-barek olsun!

Zərifə BƏŞİRQIZI,
“Xalq qəzeti”

“Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı”

Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti

çəpəryanı ərazilərin bərkidilməsi və metal keçidin tikintisi işlərinin (xidmətlərinin) satın alınması məqsədilə
MÜSABİQƏ ELAN EDİR

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən şəxslər www.portofbaku.com sahifəsinə daxil olmaqla elanlar bölməsindən əlavə sənədləri və ətraflı məlumatı əldə edə bilərlər. Zərflərin təqdim edilməsi üçün son tarix 18 aprel 2023-cü il saat 17.00-dəkdir. Göstərilən vaxtdan gec

təqdim olunan zərflər açılmadan geri qaytarılacaqdır.
Əlaqə telefonu- +994 12 599 00 03 (daxili 3704).
Ünvan- AZ1010. Bakı şəhəri, Nəsimi rayonu, Ü.Hacıbəyov küçəsi 140.

“Gəncə Şərab-2” ASC səhmdarlarının nəzərinə!

28 aprel 2023-cü il saat 10.00-da “Gəncə Şərab -2” ASC səhmdarlarının növbəti illik ümumi yığıncağı keçiriləcəkdir.
Gündəlikdəki məsələlər:
1. Cəmiyyətin 2022-ci ildəki fəaliyyəti haqqında illik hesabatı.
2. Cəmiyyətin mühasibat balansının təsdiqi.
3. Mənfəətin bölüşdürülməsi, dividendlərin ödənilməsi qaydasının müəyyən edilməsi və müddəti.

Səhmdarların növbəti illik ümumi yığıncağının gündəliyinin materialları ilə müas-sisenin mühasibatlığında tanış olmaq mümkünür.
Əlaqə telefonu- (022)-255-07-01.
Səhmdarların növbəti illik ümumi yığıncağı Gəncə şəhəri, Zaur İsmayılov küçəsi 86 (Kənar küçəsi 3) nömrəli ünvanda, “Gəncə Şərab -2” ASC-nin inzibati binasında keçiriləcəkdir.

İdarə heyəti

BİLDİRİŞ

Azərbaycan Respublikasının Təhsil İnstitutu (VÖEN:1400488431) Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin “Azərbaycan Respublikasında bir sıra dövlət orqanlarının strukturunu

optimallaşdırılması və idarə edilməsinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” 17 yanvar 2019-cu il tarixli, 479 nömrəli fərmanına əsasən birləşmə formasında yenidən təşkil olunduğunu elan edir.

Azərbaycan Respublikasının
Təhsil İnstitutu

Beynəlxalq həyat

Türkiyə: zəlzələdə
6,6 min xarici həlak olub

Türkiyədə episentri Kahramanmaraşda olan dağıdıcı zəlzələ nəticəsində həlak olanların sayı 48 448 nəfərə çatıb. Bu barədə dünən Malatyada mətbuat konfransı keçirən Türkiyənin daxili işlər naziri Süleyman Soylu bəyan edib.

Onun sözlərinə görə, ölənlərdən 6 600 nəfəri xaricilər və onların əsas hissəsi isə Suriyalılardır. 1615 nəfərin şəxsiyyəti müəyyənləşdirilir. Qeyd edək ki, Türkiyədə

zəlzələr davam edir. Dünən Hatay vilayətində 4,4 magnitudalı zəlzələ baş verib. Təkanlar şəhər saat 05.23-də qeydə alınıb. Zəlzələnin ocağı 11,52 kilometr dərinlikdə olub.

Si Cinpin Putin və Zelenski ilə danışıacaq

Dünən Ukraynada hərbi vəziyyət gərgin olub. Günorta saatlarında vilayətlərin əksəriyyətində Rusiya aviasiyasının aktivliyi ilə bağlı hava həyəcanı elan olunub. RBK-Ukraynanın verdiyi məlumata görə, Xarkov ətrafındakı Engels aerodromundan qalxmış Rusiya bombardmançı təyyarələrindən qanadlı raketlər buraxılıb.

Ukrayna Quru Qoşunlarının komandanı, general-polkovnik Aleksandr Sırski Baxmutda vəziyyətin ağır olduğunu bildirib. Onun sözlərinə görə, Ru-

siyanın "Vaqner" qrupu müdafiəni yarıb şəhərin mərkəzinə girməyə çalışır.

Dünən həm də Çin lideri Si Cinpinin Ukrayna Prezidenti Volodimir Zelenski ilə onlayn görüş keçirəcəyi barədə məlumat yayılıb. "The Wall Street Journal" bildirib ki, gələn həftə ÇXR sədrinin Moskva səfəri və Prezident Vladimir Putinlə görüşü nəzərdə tutulur. Bundan sonra o, Zelenski ilə danışıacaq.

Moskvada Suriya ilə bağlı görüş olacaq

Martin 15-16-da Moskvada Türkiyə, Rusiya, İran və Suriya rejimi xarici işlər nazirlərinin müavinləri səviyyəsində Suriya nizamlaması üzrə beynəlxalq görüş keçiriləcək. Məlumatı Türkiyənin "Anadolu" agentliyi yayıb.

Diplomatik mənbələrdən verilən məlumata görə, Türkiyə nümayəndə heyətinə XİN başçısının müavini Burak Akçapar rəhbərlik edəcək. Danışıqlarda Rusiyanı RF Prezidentinin Yaxın Şərq və Afrika ölkələri üzrə xüsusi nümayəndəsi, XİN

başçısının müavini Mixail Boqdanov, İranı isə XİN-in siyasi məsələlər üzrə müşaviri Əli Əsgər Hacı təmsil edəcək.

Suriya tərəfindən görüşdə ölkənin xarici işlər nazirinin müavini Ayman Susanin iştirak edəcəyi gözlənilir.

Oskar mükafatları təqdim olunub

Dünən 95-ci "Oskar" mükafatlarının təqdimetmə mərasimi keçirilib. "İlin ən yaxşı filmi" nominasiyası üzrə "Hər şey hər yerdə və dərhal" filmi seçilib.

Mişel Yeo bu filmdəki roluna görə "Ən yaxşı aktrisa" nominasiyası üzrə "Oskar" mükafatını qazanıb. "Kit" ("The Whale") filmindəki roluna görə Brendan Freyzer "İlin ən yaxşı aktyoru" seçilib.

"Ən yaxşı rejissor" nominasiyasına Dan Kvan və Daniel Şeynert layiq görülüb. Ke Huy Quan və Jamie Lee Curtis "Ən yaxşı köməkçi aktyor" nominasiyasının qalibləri olublar.

Kanadalı rejissor Daniel Roerin "Navalni" filmi "Ən yaxşı sənədli film" nominasiyasında mükafata layiq görülüb. Ən yaxşı cizgi filmi "Pinokkio Gil-yermo del Toro" seçilib.

Paşa ƏMİRCANOV,
"Xalq qəzeti"

Hava proqnozu

✓ **Martin 14-də**

Bakıda və Abşeron yarımadasında dəyişkən buludlu olacağı, ararib tutulaçağı, əsasən yağmursuz keçəcəyi gözlənilir. Şimal-qərb küləyinin güclənəcəyi gözlənilir. Gecə 6-8°, gündüz 11°-dək isti olacaq. Atmosfer təzyiqi 763 mm cıvə sütunundan 768 mm cıvə sütununa yüksələcək, nisbi rütubət 60-70 faiz olacaq.

✓ **Naxçıvan şəhəri, Culfa, Ordubad, Sədərək, Şahbuz və Şərur rayonlarında** əsasən yağmursuz keçəcək. Bəzi yerlərdə duman olacaq. Mülayim qərb küləyi əsəcək. Gecə 2-7°, gündüz 15-20° isti olacaq.

✓ **Xankəndi, Şuşa, Xocalı, Xocavənd, Ağdam, həmçinin Daşkəsən-Gədəbəy rayonlarında** əsasən yağmursuz keçəcək. Bəzi yerlərdə ararib duman ola-

caq. Qərb küləyi əsəcək, bəzi yerlərdə ararib güclənəcək. Gecə 1-6°, gündüz 8-13° isti olacaq.

✓ **Şərqi Zəngəzur: Cəbrayıl, Kəlbəcər, Qubadlı, Ləcin, Zəngilan rayonlarında** əsasən yağmursuz keçəcək. Bəzi yerlərdə ararib duman olacaq. Mülayim qərb küləyi əsəcək. Gecə 1-6°, gündüz 8-13° isti olacaq.

✓ **Qazax, Gəncə, Goranboy, Tərtər, Füzuli rayonlarında** əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin şəhər bəzi yerlərdə duman, çiskin olacaq. Qərb küləyi əsəcək, bəzi yerlərdə ararib güclənəcək. Gecə 5-10°, gündüz 14-19° isti olacaq.

✓ **Balakən, Zaqatala, Qax, Şəki, Oğuz, Qəbələ, İsmayıllı, Ağsu, Şamaxı, Siyəzən, Şabran, Xızı, Quba, Xaçmaz, Qusar rayonlarında** əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin bəzi şərq rayonlarında yağış

yağacağı ehtimalı var. Bəzi yerlərdə duman olacaq. Qərb küləyi əsəcək, bəzi yerlərdə ararib güclənəcək. Gecə 5-10°, gündüz 12-17° isti, dağlarda gecə 1° şaxtadan 4°-dək isti, gündüz 5-9° isti olacaq.

✓ **Mingəçevir, Yevlax, Göyçay, Ağdaş, Kürdəmir, İmişli, Ağcabədi, Beyləqan, Sabirabad, Biləsuvar, Saatlı, Şirvan, Hacıqabul, Salyan, Neftçala rayonlarında** əsasən yağmursuz keçəcək. Bəzi yerlərdə ararib duman olacaq. Qərb küləyi əsəcək, bəzi yerlərdə ararib güclənəcək. Gecə 6-10°, gündüz 15-20° isti olacaq.

✓ **Masallı, Yardımlı, Lerik, Lənkəran, Astara rayonlarında** əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin gündüz bəzi yerlərdə az yağış yağacağı ehtimalı var. Ararib duman olacaq. Şimal-qərb küləyi əsəcək, bəzi yerlərdə ararib güclənəcək. Gecə 7-10°, gündüz 13-18°, dağlarda gecə 7-10°, gündüz 13-16° isti olacaq.

OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ!
“Xalq qəzeti”2023-cü il üçün abunə
yazılışı kampaniyasını
davam etdirir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri və mətbuat yayımı ilə məşğul olan firmalar tərəfindən aparılır.

Qəzetə abunə yazılmaq üçün aşağıda göstərilən mətbuatıayımı qurumlarına müraciət etmək olar.

1. “Azərpoçt” MMC (012)-598-49-55, (051)-225-02-13.
2. “Qaya” firması (012)-566-77-80, (050)-214-40-53.
3. “Azərmətbuatıayımı” ASC (012)-440-16-26.
4. “SƏMA-M” MMC (012)-594-02-52, (050)-333-69-69.
5. “ZİYA” LTD (012)-497-76-96, (050)-306-77-44.
6. “PRESSINFORM” MMC (012)-598-49-52, (050)-456-08-35.

1 illik – 124.80 (yüz iyirmi dörd manat səksən qəpik) manat.

6 aylıq – 62.40 (altmış iki manat qırx qəpik) manat.

3 aylıq – 31.20 (otuz bir manat iyirmi qəpik) manat.

Hörmətli abunəçilər!

Abunə yazılışı ilə əlaqədar hər hansı bir problemlə rastlaşsanız (012)-498-85-29 nömrəli telefonla əlaqə saxlaya bilərsiniz.

Hörmətli oxucular!
ABUNƏ YAZILMAĞA TƏLƏSİN!

“Xalq qəzeti”nin reklam və elan xidməti: 493-82-21

İdman xəbərləri

Cüdoçularımız
Zaqrebdə birinci olublar

Azərbaycan Cüdo Federasiyasının mətbuat xidmətindən aldığımız məlumata görə, Xorvatiyanın paytaxtı Zaqreb şəhərində keçirilən yeniyetmələr arasında Avropa Kuboku turnirində cüdoçularımız 3 qızıl, 1 gümüş və 4 bürünc medal qazanıb.

Qeyd olunur ki, Azərbaycan yarışda 50 nəfərdən ibarət heyətlə təmsil olunub. Turnirin ilk günündə Azərbaycan cüdoçuları 1 qızıl və 4 bürünc medal əldə edib. İkinci gündə isə oğlanların yarışında -73 kiloqram çəki dərəcəsinə Süleyman Şükürov finalda polşalı idmançı Şimon Brzuszczyński-ni məğlub edərək qızıl medal qazanıb. -81 kiloqram çəkidə Aslan

Kotsoyev final görüşündə Lüksemburq təmsilçisi Miça Velterə qalib gələrək komandamızın aktivinə üçüncü qızıl medalı yazdırıb. +90 kiloqramda Ramazan Əhmədov turnirin gümüş medalçısı olub. -81 kiloqram çəkidə mübarizə aparən cüdoçu Hüseyn Eyvazlı yarış 5-ci yerdə tamamlayıb.

Azərbaycan yığması yarışda medal əyarına görə ümumi hesabda və oğlanlar arasında birinci yeri tutub.

XXVI tur: nəticələr bəllidir

Həftə sonu Mislə Premyer Liqasında XXVI tura yekun vurulub. Ötən turlarda olduğu kimi, bu tur da gərgin mübarizə şəraitində keçib.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN

Azərbaycan İnşaat və Memarlıq Elmi-Tədqiqat İnstitutunun rəhbərliyi və kollektivi institutun əməkdaşı Ayten Zeynalovaya qardaşı

HƏSƏN QURBAN OĞLUNUN

vaxtsız vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Dövlət İdarəçilik Akademiyasının rektorluğu, professor-müəllim heyəti və Həmkarlar İttifaqı Komitəsi intellektual sistemlərin idarə olunması kafedrasının baş müəllimi Sürəyya Çinaniyə həyat yoldaşı

QUBAD MÜƏLLİMİN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

“WhatsApp”dan
yeni funksiya...

“WhatsApp” qruplar üçün iştirakçıları təsdiqləmək funksiyası üzərində işləyir. Belə ki, yeni funksiya ilə adminlər qruplara yeni üzv gələndə onu təsdiq edəcəklər. Bununla da, yalnız admin tərəfindən təsdiq edilmiş üzvlər qrupa qoşula biləcəklər.

Qeyd edək ki, qrupa iştirakçı limitinin 1024 nəfər olması bəzən arzuolunmaz şəxslərin də qrupa qoşulmasına səbəb ola bilər. Yeni funksiya sayəsində bu problemin qarşısı almaq mümkün olacaq.

Təsdiqlənməmiş yeni qrup üzvləri “WhatsApp” qrupunun məlumat bölməsində gözlənilən iştirakçılar kimi görünəcəklər. Məhz bu yolla qrup adminləri qoşulmaq istəyən şəxsləri nəzərdən keçirdikdən sonra təsdiq edə biləcəklər.

Hazırda sınaq mərhələsində olan yeni funksiya yaxın vaxtlarda hər kəsin istifadəsinə veriləcək.

Ayten NƏCƏFOVA,
“Xalq qəzeti”

Turun ilk qarşılaşması Gəncə şəhər stadionunda “Kəpəz” komandası “Zirəni” qəbul edib. Qarşıqlı hücumlar şəraitində keçən matç 1:1 hesablı heç-heçə ilə başa çatıb. Bu görüşdən sonra 37 xal toplayan “Zirə” komandası turnir cədvəlində dördüncü pillədə qərarlaşıb. 21 xala malik “Kəpəz” isə səkkizinci yerdədir. Turun ikinci qarşılaşmasında “Bank Respublika Arenada” “Sabah” və “Sumqayıt” klubları

qarşılaşıblar. Matç meydan sahiblərinin 4:0 hesablı qələbəsi ilə başa çatıb. Bu qələbədən sonra çempionluğa iddialı “Sabah” klubu xallarının sayını 59-a çatdıraraq ikinci pillədəki mövqeyini bir qədər də möhkəmləndirib. “Sumqayıt” klubu isə 21 xalla yeddinci sıradadır.

Ölkə çempionatının digər bir qarşılaşması “Turan Tovuz” və “Qəbələ” komandaları arasında baş tutub. Tovuz şəhər stadionunda keçirilən oyun sülhə başa çatıb—1:1. Bu heç-heçədən sonra 33 xalı olan “Qəbələ” ilk beşlikdə qərarlaşıb. “Turan Tovuz” komandası isə 27 xalla altıncı yerdədir.

Turun digər qarşılaşması lider “Qarabağ”-la “Səbail” klubu arasında olub. “Azersun Arena”da keçirilən həmin görüşdə Ağdam təmsilçisi 3:0 hesabı qələbə qazanıb. Üç xalı hesabına üç cavabsız qolla yazdıran “Qarabağ” klubu 68 xal toplayıb. 17 xalı olan “Səbail” isə autsayder.

Qeyd edək ki, tura “Şamaxı”-“Neftçi” görüşü ilə yekun vurulub. Şamaxı şəhər stadionunda keçirilən matç qonaqların minimal hesablı (0:1) qələbəsi ilə başa çatıb. Hazırda “Neftçi” 55 xalla üçüncü pillədədir. 20 xalı olan “Şamaxı” isə doqquzuncu yerdədir.

Elçin AĞAMİRZƏ, “Xalq qəzeti”

tində keçib.

BAŞ REDAKTOR

**ƏFLATUN
AMAŞOV**

TELEFONLAR:

Reklam və elanlar: 493-82-21

Qəbul şöbəsi: 493-24-75
Məsul katib: 493-61-02
Texniki şöbə: 493-59-64

Mühasibatlıq: 498-85-29
E-mail: xalqqazeti@gmail.com
info@xalqqazeti.az

+994(51) 280-16-44

“Xalq qəzeti”nin kompüter mərkəzində yığılıb və səhifələnilib, “Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunub.

ÜNVANIMIZ:

AZ-1000, Bakı şəhəri, Bülbül prospekti, 30.
Şəhadətnamə 022273

İNDEKS

0282

TİRAJ

4788

SİFARIŞ

685

QIYMƏTİ

40 qəpik

Növbəti redaktor

Paşa ƏMİRCANOV

Çapa imzalanmışdır

00:00